

JMG

Kandidatuppsats i journalistik

2024-02-08

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation

www.gu.se/jmg

Vi och “svenskarna”

En kvantitativ innehållsanalys av hur grupptillhörigheter
påverkar skildringar i högeralternativa medier

Författare: Holly Jansson, Rebecca Nymann och Linnea Sarkar
Handledare: Jesper Strömbäck
Kursansvarig: Elena Johansson

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
DEPT OF JOURNALISM, MEDIA AND COMMUNICATION

Abstract

Title: We and the “Swedes” – a Quantitative Content Analysis on How Group Affiliation Affects Depictions in Right-Wing Alternative Media
Authors: Holly Jansson, Rebecca Nymann och Linnea Sarkar
Level: Bachelor Thesis in Journalism
Term: HT 2023
Supervisor: Jesper Strömbäck

This thesis aims to determine if there is a difference in how right-wing alternative media portrays perpetrators and victims based on their ethnicity, and how this potential difference manifests itself. The study’s framework is based on theories surrounding news selection, agenda setting, and framing. It is also grounded in previous research on discursive discrimination, the press ethical system, alternative media, crime reporting, and crime statistics.

The thesis is based on a quantitative analysis of articles from the three most used right-wing alternative media outlets in Sweden: Nyheter Idag, Fria Tider, and Samhällsnytt. 999 articles from the last five years were analyzed, which equals approximately eighteen percent of the total number of articles related to our search word, “crime”.

The results show that the studied right-wing alternative media outlets much more frequently reported on perpetrators depicted as foreign, with the most commonly depicted ethnicities being Middle Eastern, African and Asian. They also reported more often about foreign victims than Swedish victims, although the difference was not as pronounced as with the perpetrators. The articles that depicted the perpetrator or victim as foreign often contained judgemental language, and some commented on the perpetrator’s or victim's skin colour/ethnicity and/or religious/cultural affiliation.

Key words: Right-wing alternative media, crime reporting, news selection, agenda setting, framing.

Innehållsförteckning

	Sida:
1. Inledning	6
1.1 Bakgrund	7
1.1.1 Det svenska medielandskapets historia	7
1.1.2 Alternativa medier över tid	7
1.2 Syfte och frågeställningar	8
2. Teoretiskt ramverk	10
2.1 Nyhetsvärdering	10
2.2 Dagordningsteorin	13
2.3 Gestaltningsteorin	14
3. Tidigare forskning	16
3.1 Diskursiv diskriminering	16
3.2 Pressetiska systemet	17
3.3 Alternativa medier	18
3.4 Brottssrapportering	20
3.5 Brottstatistik	21
4. Metod och material	22
4.1 Urval och avgränsning	22
4.2 Kodschema och kodinstruktioner	23
4.3 Relevanta artiklar	24
4.4 Metoddiskussion	24
4.4.1 Reliabilitet	24
4.4.2 Validitet	25
5. Resultat	27
5.1 Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott som har begåtts av gärningspersoner som framställs som svenska respektive utländska?	27
5.2 Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott vars brottsoffer framställs som svenska respektive utländska?	31
5.3 Vilka skillnader finns mellan hur de tre största högeralternativa medierna skildrar brott beroende på om gärningspersonerna och offren framställs som svenska respektive utländska?	32
6. Analys och diskussion	38
6.1 Hur gärningspersonerna och offren framställs	38
6.1.1 Från brottstatistik till brottssrapportering	40
6.2 Vilka typer av brott förekommer	41
6.3 Hur artiklarna är vinklade	42
6.4 Hur gärningspersoner identifieras	45
6.5 Vilka anmärkningar och skrivtecken används	46

7.	Sammanfattning	49
7.1	Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott som har begåtts av gärningspersoner som framställs som svenska respektive utländska?	49
7.2	Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott vars brottsoffer framställs som svenska respektive utländska?	50
7.3	Vilka skillnader finns det mellan hur de tre största högeralternativa medierna skildrar brott beroende på om gärningspersonen och offren framställs som svenska respektive utländska?	51
7.4	Förslag till vidare forskning	52
8.	Referenser	54
8.1	Referenser	54
8.2	Referenser från de studerade medierna	64
9	Bilagor	68
9.1	Bilaga 1: Kodschema	68
9.2	Bilaga 2: Kodinstruktioner	76
9.3	Bilaga 3: Tabeller och figurer	93

1 Inledning

“Här är ‘svenskarna’ som greps efter skjutning i Turkiet” – så lyder rubriken på en artikel som Samhällsnytt publicerade angående en skjutning i Turkiet den sjätte september 2023. Genomgående i artikeln benämner författaren av texten, Simon Kristoffersson, de gripna männen som “svenskar”, vilket betonas med citationstecken, eller som *svenska medborgare*. Formuleringen svenska medborgare används i artikeln för att understryka att deras härkomst inte är *helt* svensk. Inkluderat i artikeln är en lista med de gripna människors namn och ålder, och en bild på SVT:s rubricering av händelsen där Samhällsnytt strukit under användandet av ordet “svenskar” (Kristoffersson, 2023a).

Dagens mediasamhälle har utökats från ett fåtal tidningar, TV-kanaler och radiostationer till ett nästan obegränsat antal plattformar för konsumtion av nyheter. I takt med de ökade mediealternativerna har även alternativa medier fått ett uppsving. Det blir allt viktigare att diskutera medias attityder med tanke på den ökande ideologiska polariseringen i ämnen som mångkultur och migration, och ett snabbt växande invandringsfientligt parti som fått allt större inflytande i det politiska klimatet (Oscarsson m.fl., 2021). Allt fler konsumerar alternativa medier i kombination med traditionella medier, och i många fall har dessa läsare högre förtroende för de alternativa medierna (Strömbäck, 2023). Samtidigt kan tillförlitligheten hos de högeralternativa medierna som varit föremål för denna uppsats ifrågasättas. Den tidigare ansvarige utgivaren för Nordfront dömdes 2018 för hets mot folkgrupp i 61 fall (Olsson, 2019), och 2021 dömdes Samhällsnytt:s ansvarige utgivare för grovt förtal efter att ha benämnt en av Dagens Nyheter:s medarbetare som “misstänkt jihadist” (Rådegård, 2022). I dessa fall finns det antydningar på diskursiv diskriminering. Det är tydliga kopplingar till etniska bakgrunder, men finns det en skillnad i hur dessa porträtteras i förhållande till de med svensk bakgrund?

Trots att man tidigare har forskat kring såväl alternativa medier som skildringar i media, finns det luckor i forskningen kring hur högeralternativa medier skildrar just personer med utländsk bakgrund respektive svensk bakgrund i sin brottsrapportering. Uppsatsen grundar sig i teorierna om nyhetsvärdering (*news values*), dagordningsteorin (*agenda setting theory*) och utmynnar i gestaltningsteorin (*framing theory*) som är huvudteorin. Gemensamt för teorierna är att de handlar om mediernas påverkan på publiken. Vad medierna väljer att publicera och hur detta skildras kan påverka människors beteenden, val, attityder och världsbild (McCombs och Shaw, 1972; Iyengar, 1991; Strömbäck, 2008; Entman, 2010; McCombs, 2002). Om personer med utländsk bakgrund – i större utsträckning än personer med helsvensk bakgrund – skildras negativt, eller till och med felaktigt kan det leda till att negativa stereotypiseringar består (Boréus, 2006) och i sin tur hur publiken tar ställning i politiska val (Eberl m.fl., 2018). Det är även viktigt att undersöka om det är en kontinuerlig

vinkling (Entman, 2010) som är typisk för de högeralternativa medierna som är föremål för studien.

1.1 Bakgrund

I avsnittet görs en genomgång av hur det svenska medielandskapet och alternativa medier har utvecklats över tid, och slutligen presenteras studiens syfte och frågeställningar.

1.1.1 Det svenska medielandskapets historia

Det svenska medielandskapet har under många år utvecklats från ett traditionellt medielandskap bestående av många lokaltidningar, två kvällstidningar och ett fåtal tv- och radiokanaler. Det befintliga mediesamhället består av nyhetsflöden från mer än de traditionella medierna, bland annat genom tillkomsten av sociala medier. Under tiden för det traditionella medielandskapet hade allmänheten ett begränsat urval av nyheter vilket ledde till få valmöjligheter. Det svenska medielandskapet var influerat av utländska medier i liten utsträckning innan det kommersialiserades under 80-talet, då valmöjligheterna ökade via satelliter som gav tillgång till kommersiella kanaler. I samband med tillkomsten av internet började nya medieformer och digitala tjänster att utvecklas. De traditionella mediehusen, bland annat public service-bolagen, började använda sig av internet då de insåg att konsumenter föredrog att kunna ta del av innehåll hur de ville. Genom internet gavs allmänheten även möjlighet att publicera eget innehåll. Dagens svenska mediesamhälle har utvecklats till att globala aktörer skapat sig makt genom bland annat konsumentprodukter som är användarvänliga, till exempel mobiltelefoner. I och med de ökade möjligheterna till spridning av information via internet har medieinnehållet ökat och finns nu på flera olika plattformar. Konsumtionen anses också mer individualiserad. (Myndigheten för press, radio och tv, u.å.).

1.1.2 Alternativa medier över tid

Även om alternativa medier diskuteras och studeras i större utsträckning idag än tidigare, är det inte något nytt fenomen. Begreppet "alternativ media" har ingen specifik politisk prägel utan kan definieras som oppositionen mot den upplevda diskursen som förs av traditionella medier. Dock är begreppet omdiskuterat eftersom definitionen om ett "alternativ" till "originalet" både är oprecis och problematisk eftersom den inte får med skillnader i förutsättningar, ambitioner och resurser (Holt, 2016). Begreppet har myntats sedan 1970-talet, men då associerades det framförallt med vänsteraktivism (Haller & Holt, 2019). Atton (2002) förklarade alternativa medier som ett komplement till de traditionella medier där man kan få tillgång till information och tolkningar som inte annars hade framgått. Med internets framkomst har marknaden för alternativa medier expanderat, det har inneburit en ny

online mötesplats för politiska protester och motstånd. Under 90-talet sänkte internetns uppkomst distributions- och produktionskostnaderna för alternativt medieinnehåll, vilket tillät den typen av medier att nå ut till en större publik än tidigare. Detsamma har fortsatt ske under uppkomsten av sociala medier (Leung & Lee, 2014).

Uppsatsen undersöker de tre största högeralternativa medierna i Sverige vilket enligt Reuters Institute Digital News Report (2023) är *Fria Tider*, *Nyheter Idag* och *Samhällsnytt* (vanligen kallat Samnytt). Åtta procent av de som deltog i rapporten sa att de använder Nyheter Idag varje vecka, sex procent använde Fria Tider och Samnytt. Vid studiens upprättande (januari 2024) är det enbart Nyheter Idag av dessa tre medier som är med i Medieombudsmannen (MO), och därmed tillåter att deras publiceringar blir pressetiskt granskade (Medieombudsmannen, u.å.-a). Samnytt var under åren 2020 till 2023 anslutna till MO (Medieombudsmannen, 2023), men har nu lämnat.

1.2 Syfte och frågeställningar

I en kvantitativ innehållsanalys av Pollack (2022) undersöktes 813 artiklar om våld och extremism. I studien framgick att publiceringen av förövarens etnicitet är relativt låg, men har ökat över decennierna. Studien undersökte inte högeralternativa medier, men analysen ger en generell bild av Sveriges medier. Nygaard (2019) gjorde en studie på en högeralternativ tidning i Norge, Sverige respektive Danmark som visade att även om alternativa medier har det gemensamt att de rapporterar om en blandning av ämnen som politik, integration och ekonomi, är brott relaterade till invandring det främsta ämnet i alla de tre tidningar som studerades.

Pollack (2022) och Nygaards (2019) studier ringar in det tomrum som denna studie ämnar att fylla. Det finns en avsaknad av vetenskapliga studier som undersöker etnisk representation i brottsrapporteringen hos högeralternativa medier. Därför syftar denna uppsats till att med en kvantitativ innehållsanalys undersöka hur de tre största högeralternativa medierna rapporterar om brottslighet, och om rapporteringen skiljer sig åt beroende på om gärningspersonerna och offren är svenska eller har utländsk bakgrund.

Forskningsfrågorna som undersöks är följande:

1. Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott som har begåtts av gärningspersoner som framställs som svenska respektive utländska?
2. Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott vars brottsoffer framställs som svenska respektive utländska?

3. Vilka skillnader finns mellan hur de tre största högeralternativa medierna skildrar brott beroende på om gärningspersonerna och offren framställs som svenska respektive utländska?

2. Teoretiskt ramverk

De forskningsfält som är relevanta för denna studie givet tidigare nämnt syfte och nämnda frågeställningar är (1) nyhetsvärdering, (2) dagordningsteori, och (3) gestaltningsteori.

2.1 Nyhetsvärdering

För att komma fram till vilka nyheter som ska publiceras krävs redaktionella processer som värderar vilka möjliga nyheter som är relevanta, och därefter görs ett urval av vilka som publiceras. Efter den inflytelserika studien av Galtung och Ruge (1965), som undersökte hur kriserna på Kuba, Cypern och i Kongo presenterades i norska tidningar, startades en diskussion om nyhetsvärdering och nyhetsurval i journalistikforskningen. Flera forskare har ämnat att förklara vilka egenskaper publicerade nyheter har. Shoemaker och Reese (1996) utformade en numera välkänd teori som är döpt efter och bygger på en modell av hierarkiska influenser. De olika nivåer som influenserna organiseras i är individer, medierutiner, medieorganisationer, sociala institutioner och sociala system.

Allern (2002) noterade att nyheter produceras av olika människor med olika idéer om vad som är viktigt, och ofta i farten. I vilken kontext en nyhet uppstår är avgörande för vilket medieutrymme nyheten får, exempelvis kan mindre nyheter få större utrymme när det är nyhetstorka. Vad som värderas som bra nyhetsjournalistik handlar ofta om etiska normer och ideologiska föreställningar kring socialt ansvar, exempelvis journalisters idéer om deras roll som beskyddare av nyhetsinstitutionen (Allern, 2002).

Det finns en underförstådd förväntan att journalistiska framställningar ska komma nära det som kallas verklighet (Kovach & Rosenstiel, 2014; Reese & Shoemaker, 2016). Reese och Shoemaker (2016) formulerade att vad som blir nyheter baseras på antagandet att medieinnehåll är en socialt konstruerad produkt och att det inte är någon reflektion av en objektiv verklighet. Fortsatt skriver de att förmedlingen av den sociala världen är relevant i en bred utsträckning för en utökad uppfattning om vad som är mediearbete, särskilt vad gäller journalistiken, då versionen av världen som presenteras är full av juridiska, etiska och professionella implikationer. Harcup och O'Neill (2001) påpekar att journalister är skickliga på att välja en viss fråga eller del-händelse från en händelse under tiden den utspelar sig, även om den utvecklas i en takt som inte sammanfaller med tidningsproduktionen. De skriver även att de flesta journalister är utbildade till att skriva entydiga vinklar till berättelser som kan vara tvetydiga, komplicerade eller oklara.

Gatekeeping är en annan aspekt. Masskommunikation inom gatekeeping anses vara den övergripande processen där verkligheten förmedlas (Shoemaker m.fl., 2001). En gatekeeper,

eller portvakt, är de som avgör vad som "passerar genom grindarna". Med detta menas att till exempel rutinerna kan påverka vad som blir en offentlig nyhet och vad som inte blir det. Dessa rutiner kan få en sorts makt över vilken verklighet som förmedlas. Om en sorts rutinprocess kring hur journalister ska jobba anses viktigare än en individs personliga åsikter, blir resultatet enhetligare när det handlar om urval av nyheter. Skulle nyheterna inte vara enhetliga skulle detta tyda på att individernas personliga egenskaper och preferenser är viktigare.

Teorin nyhetsvärdering handlar i grunden om värderingen av potentiella nyheter, huruvida de ska publiceras och i så fall vilken plats de ska få i nyhetsrapporteringen (Nationalencyklopedin, u.å.-a). Nord och Strömbäck (2005) definierade nyhetsvärderingar som de möjliga vinklingar som redaktionellt värderas, och nyhetsurval som de processer som avgör vilka nyheter som publiceras. Nyhetsvärderingen handlar då om hur intressanta nyheter är och hur mycket de uppfyller så kallade nyhetsvärderingsfaktorer, medan nyhetsurvalet handlar om vilka nyheter som presenteras.

Galtung och Ruge (1965) lade fram tolv faktorer som verkar ha betydelse för vad som blir nyheter: frekvens (*frequency*), tröskel (*threshold*), entydighet (*unambiguity*), meningsfullhet (*meaningfulness*), konsonans (*consonance*), oförutsägbarhet (*unexpectedness*), kontinuitet (*continuity*), sammansättning (*composition*), hänvisning till elitnationer (*reference to elite nations*), hänvisning till elitmänniskor (*reference to elite people*), hänvisning till personer (*reference to persons*) och hänvisning till något negativt (*reference to something negative*). Galtung och Ruge diskuterade även den kulturella närhetens signifikans – ju längre bort en nyhet är från mediets/mottagarnas kulturella närhet, desto mindre relevant blir den för vederbörande. Harcup och O'Neill (2001) kategoriserade faktorerna vidare, bland annat konsonans och sammansättning som de menar kan falla under tidningens agenda (*newspapers agenda*). Kategorin syftar till nyheter som sätter eller passar in i tidningens egna agenda. De argumenterar för att den som väljer nyheterna kanske förutspår eller vill att något ska hända, men att detta är relaterat till det kulturella, kommersiella eller politiska klimatet i det specifika nyhetsrummet: "The news selector may be only too fully aware of a paper's political stance and the perception of what regular readers want from their newspaper" (Harcup och O'Neill, 2001, s. 278). Gans (1980) framställde istället krav som betydelse, nytt, kvalitet och underhållning, medan Shoemaker m.fl. (1987) kontrade med nytt, konflikt, närhet/intresse, sensation/oväntat, och betydelse (för översikt se Nord och Strömbäck, 2005, s. 20).

Harcup och O'Neill (2017) gjorde ytterligare en studie om nyhetsvärdering med startpunkt i deras tidigare studie från 2001. Undersökningen gjordes på 711 ledande nyheter från tio tidningar i Storbritannien, och det visade sig att punkten "dåliga nyheter" var mest betydande

följt av “övertäckande” och “underhållande”. “Dåliga nyheter” innebär i det här sammanhanget att de har en övergripande negativ ton, som exempelvis tragedier, konflikter eller kriminalitet.

Även nyhetsurvalet är viktigt för avgörandet av vilka nyheter som presenteras i medier. Baker (2002) diskuterade hur demokrati och marknad är ett spänningsfält där nyhetsmedierna rör sig någonstans emellan. Kovach och Rosenstiel (2014) formulerade det: “The primary purpose of journalism is to provide citizens with the information they need to be free and self-governing” (2014, s. 7). Strömbäck (2008) skriver att nyhetsvärdering och nyhetsurval alltså inte bara berör medierna eller deras publik i rollen som mediekonsumenter, utan att det berör hela samhället. Informationen som medierna samlar in, bearbetar och sprider påverkar människors perception av verkligheten, deras åsikter och, som en indirekt följd, även deras handlingar.

Baker (2002) förklarade att en fri medial marknad innebär att producenter förser publiken med dess önskemål. Marknaden följer en standardmodell där marknaden arbetar efter preferensmaximerande produktion och distribution. På marknaden fungerar medier både som säljare av annonsörernas platser i tidningarna och som säljare till läsarna. Denna dualitet gör att medieföretagen är kommersiella företag som strävar efter vinst inom ramen för vad läsarna är beredda att betala.

Medielogik kan användas för att beskriva det som ligger bakom skapandet av medieinnehåll (Esser & Strömbäck, 2014). Professionalism, kommersialism och medieteknik formar tillsammans nyhetsmedielogiken. Professionalism handlar bland annat om växande självständighet från olika typer av yttre påverkan. Men det handlar också om nyhetsvärderingar och urvalskriterier, alltså den förståelse kring viktiga val om vad som blir en nyhet eller inte. Den sista delen av professionalismen är att vara till nytta för allmänheten genom att ge information till mediekonsumenterna för att de sedan ska kunna vara självständiga. Kommersialismen syftar till det faktum att de flesta medier är kommersiella vilket kan ha betydelse för nyhetsurvalet, eftersom annonsörer ska vara nöjda och material ska bära sig ekonomiskt. Medieteknik handlar om hur nyheter formas och ändras för att passa olika format. Hos vissa nyhetsmedier kan logiken professionalismen, medan vissa nyhetsmediernas logik kan påverkas mer av kommersialism, vilket bland annat kan bero på hur mediet ser ut och är uppbyggt.

För studien är nyhetsvärdering relevant eftersom teorin är avgörande för vilka nyheter som publiceras. Journalisterna har rollen som gatekeepers som påverkar nyhetsflödet. I denna studie är det journalisterna på de högeralternativa medierna Samnytt, Fria Tider och Nyheter

Idag som är gatekeepers. De variabler som förknippas med nyhetsvärderingen är bland annat V13 och V23 om gärningsperson eller offer identifieras, framställs de som svenska eller utländska. Med dessa variabler undersöks om journalisterna värderar en nyhet högre beroende på om gärningsperson eller offer är svenska eller utländska. Även variabeln V41 som handlar om artikelns huvudsakliga fokus är relevant eftersom den ämnar att förklara vad som värderas som viktigt i nyheten.

2.2 Dagordningsteorin

I McCombs och Shaws (1972) studie om presidentvalet i USA 1968 utvecklades dagordningsteorin (*the agenda setting theory*). Resultatet i denna undersökning visade att korrelationen mellan nyhetsmediernas rapportering och de viktigaste valfrågorna för de intervjuade var stark. Väljarnas val och bedömningar av de tre presidentkandidaterna verkade spegla det som massmedierna valde att bevaka.

McCombs (2002) förklarar hur massmediernas dagordning påverkar och formar publiken, detta genom att människor lär sig vad medier anser vara viktigt att rapportera om och utifrån det tillskansar sig fakta från medierna. Det finns alltså ett samband mellan hur mycket medier rapporterar om olika frågor och hur viktiga människor uppfattar att olika frågor är. När de framträdande ämnena presenteras via till exempel huvudartiklar och stora rubriker förstår läsarna vad mediet anser är viktigt. Författaren fortsätter med att förklara att med detta menas att nyhetsmedierna kan sätta agendan för allmänheten och deras uppmärksamhet genom en viss typ av frågor som den allmänna opinionen sedan bildas kring. Mediernas syn och prioriteringar vid rapportering påverkar alltså det som medborgarna vet och uppfattar om världen. Inflytandet hos nyhetsmedier är betydande i den offentliga agendan.

Nyhetsmedierna påverkar även de perspektiv och den förståelse som läsarna har kring just det ämne som medierna väljer att rapportera om. Synen på mediernas inflytande blir tydligare genom att tänka på dagordningen i abstrakta termer (McCombs, 2002). Detta kan förklaras genom objekt vilket är sådant som samhället lägger fokus på. Objekt är också en del av det som bestämmer dagordningen. För att beskriva sakerna (objekten) finns attribut som kan förklaras som egenskaper för objekten. Attributsdagordning är någonting som finns för alla objekt, och betyder att vissa av objektets attribut får mer eller mindre utrymme när de omtalas i medier. Kioussis och McCombs (2004) beskriver att dagordningsteorin är uppdelad i två nivåer, varav den första handlar om objekt och dess framträdande karaktär. Den andra nivån handlar om framträdandet av attribut.

McCombs (2002) menar också att ur vilken synvinkel en fråga tas upp i nyhetsrapporteringen och hur frågan betonas gör betydande skillnad i hur människor ser på just den frågan.

Allmänheten får reda på och lär sig vilka frågor medierna anser vara viktigast, detta genom mönster i den totala nyhetsbevakningen. Attributsdagordningen som nyhetsmedier presenterar formar sedan allmänheten. Nyhetsmedier har en kraftfull roll i och med att de påverkar allmänhetens fokus, men framförallt eftersom de påverkar dagordningen.

Med hjälp av dagordningsteorin kan man förklara vilka nyheter som porträtteras. Teorin säger även att vad som läggs fram på dagordningen är relevant för hur publiken mottar informationen. Objekten i studien är gärningspersonerna och offer, och de attribut som framhäver objekten förverkligas bland annat i variablerna V32-V39 angående gärningspersonernas och offrens hudfärg eller etnicitet, respektive kulturell eller religiös tillhörighet (*se bilaga 1*).

2.3 Gestaltningsteorin

Gestaltningsteorin (*framing theory*) är en teori som handlar om hur medierna påverkar – och människor använder sig av medier – för att förstå sin omvärld. Det är en metod för att organisera och strukturera information. Gitlin (1980) beskrev mediala gestaltningar som kognitiva mönster för journalister att använda sig av för att kunna hantera stora mängder av material och paketera informationen på ett effektivt sätt för publiken. Gestaltningen kan ske medvetet eller omedvetet, Gitlin förklarar att den bild som medierna porträtterar inte kan vara en direkt avspeglning av verkligheten, eftersom världen är full av händelser och detaljer som inte alla går att hantera samtidigt. Begreppet gestaltning myntades först av Tuchman (1978) då hon förklarade processen som ett fönster; ett utdrag från verkligheten som förklarar för publiken vad de vill, behöver eller borde veta. Ett exempel på detta är nyhetsrapporteringen om en konflikt; hela konflikten är omöjlig att få med i en artikel för det finns för många olika vinklar och detaljer för att göra en korrekt avbild.

Vidare handlar gestaltningsteori om att den mediala vinkeln påverkar publikens uppfattningar. När journalister gör en avvägning av nyheter, och bedömer vilken information som ska presenteras, påverkar det publikens värdering av nyheterna. Iyengar (1991) beskrev det som en behavioristisk process där människor är känsliga för kontexten i vilken nyheten presenteras. Det vill säga, på vilket sätt en nyhet gestaltas påverkar hur människor uppfattar den och formulerar egna åsikter kring den.

Begreppet gestaltning som användes i den tidigare forskningen saknade precisa definitioner och operationaliseringar, Entman (1993) noterade avsaknaden och konceptualiserade begreppet som en process av urval och uppmärksamhet (*saliency*). Uppmärksamheten beskrivs som en förstärkning av information där man gör informationen mer meningsfull och aktuell för publiken. Ett exempel kan vara att en artikel besvärar sig över skadorna på ett

brottsoffer, medan en annan (kanske om samma brott) ignorerar brottsoffret men är arg på förövaren. Detta gör att mottagaren enklare uppfattar och kommer ihåg informationen. Entman noterade även att samtidigt som gestaltning innebär att man belyser en aspekt, betyder det också att man bortser från en annan. Gestaltning handlar inte bara om det som inkluderas inom ramarna för ämnet, utan även det som exkluderas får en mening. Entman (1993) förklarade att gestaltningsteorin styrs av fyra aspekter: (1) hur man definierar problemet, (2) vad som driver problemet, (3) hur man moraliskt/ideologiskt utvärderar problemet, och (4) vilka åtgärder man vill se tillämpade. Entman (2010) förklarar även att det finns en skillnad mellan gestaltning och dagordningen (*agenda setting*): dagordningen förklarar *vad* som porträtteras medan gestaltning förklarar *hur* det porträtteras.

Gestaltningar handlar alltså om vilken information medierna fokuserar på och hur den porträtteras; det kan vara händelser, olika frågor eller personer som är mål för gestaltningen. Hur informationen porträtteras avgör vidare hur publiken uppfattar den. Men Brewer & Gross (2010) noterade att gestaltningar inte nödvändigtvis behöver influera mottagaren. Druckman (2001) menade att för att gestaltningar ska ge effekter måste mottagaren acceptera dem, för att sedan kunna formulera åsikter kring dem. Detta leder vidare till diskussionen om huruvida mottagarna av gestaltningar är passiva eller aktiva. Entman (2010) argumenterade för att publiken inte är passiv, men att det finns en skillnad mellan mediernas vinkling (*media slant*) och mediernas partiskhet (*media bias*). Mediernas vinkling handlar om hur enskilda individer eller upplagor kan gestalta en sida över en annan i en dispyt, medan mediernas partiskhet handlar om upprepade gestaltningar där det finns ett mönster i vinklingen. Entman förklarar även att gestaltningar, ur ett politiskt perspektiv, framför allt påverkar de i publiken med formbara åsikter.

Gestaltningsteorin är relevant för skildringen av brott, i förhållande till frågeställningarna är det framför allt porträtteringen som kan hjälpa besvaras med denna teori. Uppmärksamheten är relevant för hur de högeralternativa medierna porträtterar gärningspersoner och offer. Den mediala vinklingen är intressant att kika på eftersom den påverkar hur publiken uppfattar nyheten. Det är därför viktigt att även undersöka om det handlar om mediernas tidvisa vinklingar eller om mediernas partiskhet. Detta undersöks bland annat i variabel V13 och V23 som fokuserar på om gärningspersoner och offer definieras som svenska eller utländska (*se bilaga 1*).

3. Tidigare forskning

Nedan kommer den tidigare forskning som ansetts vara relevant för uppsatsen att presenteras, vilket inkluderar diskursiv diskriminering, det pressetiska systemet, alternativa medier, brottsrapportering och brottsstatistik.

3.1 Diskursiv diskriminering

Journalister anses över tid ha fått större inflytande över den bild som förmedlas till samhället än till exempel politiker (SOU 2006:21). Mediers makt kan beskrivas genom möjligheten att välja vilka röster som blir hörda. Detta genom antingen filtrering av vilka som blir hörda eller inte, eller det faktum att till exempel makthavare anpassar sig efter medier, detta fenomen kallas för medialisering. Detta är viktigt att reflektera över eftersom mediernas sätt att formulera sig och hur de sprider opinion om till exempel invandring kan påverka allmänheten. När det handlar om en viss typ av underordning av etniska grupper i ett samhälle och dess syn anses det vara en form av strukturell och institutionell diskriminering. I Mediernas Vi och Dom (SOU 2006:21) förtydligas att strukturell och institutionell diskriminering har samma definition och att diskursiv diskriminering är en del av det. Statens offentliga utredning (2005:41) visade att bland annat svenska medier följer en etnisk linje som porträtterar en "vi och dom"-indelning. Detta leder till att en negativ belysning, som brottslighet, förknippas med till exempel invandrare.

Andrafiering (*othering*) är en process för hur den rådande diskursen skapar ett Dom, eller Andra, för att särskilja sig från och kommer från koloniseringen. Konstrueringen av ett Dom är fundamentalt för att förstå Jaget (Spivak, 1985 citerad i Ashcroft m.fl., 1998). Jaget är i denna studie i samma kategori som "Vi" i "Vi-och-Dom".

Diskursiv diskriminering används för att förklara de olika kategoriseringar som i detta fall medier kan göra när det kommer till urval av nyheter. Boréus (2006) beskriver diskursiv diskriminering genom fyra olika former: utestängande från diskursen, negativ framställning, diskriminerande objektivering och negativ särbehandling. I denna uppsats är den negativa framställningen och särbehandlingen mest relevant. Journalister och deras arbetsrutiner kan avgöra vilka röster som blir hörda i en viss diskussion, alltså vilka som lyfts fram i medier. Det kan handla om att aktivt välja bort att rapportera om en viss grupp eller gömma undan en bild av verkligheten. Men att synas i medierna behöver inte alltid innebära att en viss grupp porträtteras positivt. Den andra formen av diskursiv diskriminering är negativ framställning, ofta av utgruppen. Genom sättet att yttra sig kan individer beskrivas på nedlåtande sätt. Den som till exempel skriver en text i medierna kan skriva texten med nedsättande ton utifrån de stereotyper personen har om en viss grupp i samhället. (Boréus, 2006).

Inom forskning kring nyhetsinnehåll har det använts en social identitetsteori där individer kategoriserar sig i olika grupper. Den grupp man själv anser sig tillhöra och är mest lik andra kallas ingrupp (*ingroup*) och de som man inte anser att man tillhör, de andra är utgrupp (*outgroup*) (Knobloch-Westerwick m.fl., 2020). Individer anser, utefter denna teori, att den sociala identiteten med liknande gruppmedlemmar som en själv är viktig. Den egna ingruppen belyser man gärna positivt och det beskrivs en favoritism till sin ingrupp. Appiah m.fl. (2013) visade hur afroamerikanska tittade på mer nyheter som presenterade afroamerikaner positivt, eftersom det var ingruppen.

van Dijk (2000) skiljer mellan “äldre” rasism och “ny” rasism, där den nya rasismen inte åtskiljer minoriteter som biologiskt underlägsna utan istället annorlunda från jaget. Den nya rasismen döljer sig mer i det diskursiva, och formuleras i text eller tal. Den nya rasismen normaliseras och legitimeras i attityder och ideologier från den dominerande majoriteten, eller den vita ingruppen (van Dijk, 2000). Grundläggande för den kognitiva och sociala reproduktionen är diskursen och kommunikationen. Etniska attityder och fördomar bygger på såväl den allmänna som den privata kommunikationen, det vill säga att båda de interpersonella diskussionerna är viktiga för bildandet av stereotyper och fördomar, precis som den mediala diskursen (van Dijk, 1987). Samtidigt som den sociala diskursen är grundläggande för den kognitiva och sociala reproduktionen, är det ofta från diskursen som ingruppens stereotyper om invandrare kommer från (van Dijk, 2000). van Dijk (1987) noterade även att det finns psykologiska processer som gör att människor kommer ihåg negativa saker mer än positiva, framför allt om det handlar om minoriteter. Samtidigt som invandrare ofta är underrepresenterade noterar författarna även att när invandrare väl porträtteras så är det i negativ mening och som hot mot ekonomi och kultur eller som kriminella (Eberl m.fl., 2018; Strömbäck m.fl., 2017). Författarna anmärkte även att kontinuerliga negativa porträtteringar av etniska minoriteter kan leda till stereotyperingar och påverka hur publiken väljer att ta ställning i politiska val. Efter “flyktingkrisen” 2015 noterade Georgiou & Zaborowsky (2017) att invandrare och flyktingar fick marginell plats i mediareporteringen, deras erfarenheter representerades dåligt och de porträtterades som tysta offer.

3.2 Pressetiska systemet

Det pressetiska systemet är självreglerande och består av Medieombudsmannen och Mediernas Etiknämnd. Medieombudsmannen hjälper enskilda som drabbats av publiceringsskada, och uppdrag lämnas sedan vidare till Mediernas Etiknämnd. Det pressetiska systemet fungerar utanför lagarna kring yttrande- och tryckfriheten – det är egna regler utanför det juridiska systemet. (Funcke, 2019).

1975 bildades Pressens samarbetsnämnd av Publicistklubben, Journalistförbundet och Tidningsutgivarna, samtidigt som *Spelregler för press, radio och TV* gavs ut som en samling av etiska regler. Senare anslöt även Sveriges Tidskrifter till spelreglerna. (Funcke, 2019).

Det medieetiska systemet ligger utanför juridiken och statliga myndigheter för att bevara demokratiska principer. Av samma anledning finns det inte någon praxissamling utan varje fall ska prövas självständigt (Funcke, 2019). För att medier ska kunna få repressalier – utöver de som nämns i Tryckfrihetsförordningen – krävs det att de anslutit sig till det pressetiska systemet. Samnytt anslöt till det medieetiska systemet år 2020, men valde under vintern 2022 att lämna det igen. Under de två åren rapporterar Medieombudsmannen att Samnytt anmäldes 18 gånger och klandrades vid sex tillfällen (Medieombudsmannen, 2023). Efter Samnyttts lämnande är det enbart Nyheter Idag som är med av de tre högeralternativa medierna som berörs av denna uppsats.

I denna uppsats är det framför allt en av spelreglerna som berörs.

10. Framhäv inte berörda personers etniska ursprung, kön, nationalitet, yrke, politisk tillhörighet, religiös åskådning eller sexuell läggning om det saknar betydelse i sammanhanget och är missaktande.

3.3 Alternativa medier

Termen alternativa medier är svårdefinierad och omdebatterad. Mourão m.fl. (2018) definierar traditionella medier som nyhetsprogram och de viktigaste stationerna, samt tidningar och deras webbplatser på nationell och lokal nivå. Alternativa medier definieras vanligtvis som att de motsätter sig traditionella medier, men de är inte förknippade med någon politisk riktning utan är beroende på vilket politiskt system som är etablerat (Holt, 2018). Rauch (2016) noterar ett skifte från traditionella medier och alternativa medier som två binära grupper till ett spektrum av media. Schulze (2020) noterade även att vad som är alternativa medier är en reflektion av den samhälleliga diskursen, och definitionen kan därför bero på det politiska systemet och offentliga rummet. Detta innebär alltså att vad som betraktas som alternativt kan variera i takt med att samhället förändras. Schwarzenegger (2023) menar därför att alternativa medier kan associeras med såväl den politiska högern som med vänstern. De tenderar framför allt att vara en reaktion mot makthavarna. Alternativa medier är inte isolerade från traditionella medier, utan hybrider som använder traditionella medier för att peka ut fel i rapporteringen, och för att bekräfta sina egna vinklar (Haller & Holt, 2019). Samtidigt visar Harcup (2003) att alternativa medier inte nödvändigtvis behöver någonting negativt, utan att de även kan vara bra ur ett demokratiskt perspektiv då de kan bidra med en diversifiering av nyheter och skildra en annan del av verkligheten. Strömbäck

(2023) anmärker dock att även om politiskt alternativa medier ofta ämnar att bidra med ny eller tidigare okänd information, kan de genom detta riskera att vara partiska, missvisande eller till och med falska. Strömbäck förklarar att det alltid finns plats för alternativa medier, men inte för alternativa fakta.

Användandet av alternativa medier hör ihop med ett minskat förtroende för traditionella medier (Andersen m.fl., 2023). Strömbäck m.fl. (2020) förklarar även att omvandlingen till "high-choice" medielandskap har lett till att tilliten för de traditionella nyhetsmedierna har underminerats. Traditionella medier används dock fortfarande som ett komplement till alternativa medier för att erhålla ytterligare information, trots svag tillit till dem (Strömbäck, 2023). Strömbäck sammanfattar att för politiskt alternativa medier är det inte alltid relevant om informationen är sann, utan istället om den stärker deras egna uppfattningar.

Högeralternativa medier associeras med politiskt intresse, invandringskritik, misstroende för public service och skepticism mot nyheters kvalitet (Schulze, 2020). Invandring lyfts ofta fram som en drivkraft för högeralternativa medier (Ihlebak & Nygaard, 2021). Invandringen har sett olika ut i de Skandinaviska länderna och kan då ha påverkat medielandskapet på olika sätt. I Sverige har invandringen varit starkast etablerad och i det politiska klimatet har det varit mer accepterat med invandring och integration (Brochmann m.fl., 2012). I det danska medielandskapet har den alternativa högern fått ett större inflytande vilket har gjort att det inte varit lika öppen inställning till invandring (Heft m.fl., 2020). Heft m.fl. (2020) föreslog att danska traditionella medier kan vara mer gynnsamma för extremhögern, och att det kan vara anledningen till att det finns ett mindre utbud av högeralternativa medier i Danmark.

Nygaard (2019) kom fram till att de svenska alternativa medierna har en mer deskriptiv stil till följd av den öppna invandringspolitiken och den återhållsamma debatten i de traditionella medierna. De danska alternativa medierna speglar det danska politiska landskapet, som är mer invandringskritiskt, med mer journalistiskt normativa texter, och de norska alternativa medierna faller någonstans däremellan. Även om alternativa medier har det gemensamt att de rapporterar om en blandning av ämnen som politik, integration och ekonomi, är brott relaterade till invandring det främsta ämnet i alla de tre tidningar som Nygaard (2019) studerade. Även om de journalistiska funktionerna som diskuterats representerar tydliga skillnader i hur medier kan tilltala publiken utifrån av hur aktiv och tydlig den journalistiska rösten är, visar analysen att alla delar samma ideologiska funktion: att övertyga publiken om att det skandinaviska samhället har blivit otryggt på grund av ökad invandring, och att deras politiska motståndare till vänster tillsammans med det bristfälliga rättssystemet är skyldiga till den upplevda sociala krisen i vilken skandinaviska samhällen befinner sig (Nygaard, 2019).

3.4 Brottsrapportering

Det är huvudsakligen via nyhetsmedierna som allmänheten får information kring den brottslighet som finns i vårt samhälle (Pollack, 2022). Medier blir en del av den kriminalpolitiska debatten i samhället eftersom det ofta är via medier diskussioner i samhället. Medias betydelse för den kriminalpolitiska debatten innebär att medier även skapar opinion. Publiken har blivit mer uppdelad under de senaste åren, detta på grund av ökat utbud av medieplattformar. Detta leder i sin tur till att publikens verklighetsbilder kan komma att se olika ut för olika typer av människor beroende på vilka bilder medier sprider. Eftersom olika medier kan sprida olika innehåll om till exempel brottslighet kan detta även påverka individens syn på just det innehållet.

Olika fokus inom brottsrapporteringen har varierat genom tiden. Pollack (2021) går igenom hur brottsligheten i Sverige sett ut genom åren, och börjar med att förklara att det på 1950-talet var brottslighet bland unga som var den centrala frågan. Under denna period såg man brottslingar vara stora problem för samhället, vilket ändrades under 1970-talet då man istället fokuserade på behandlingssideologin och kriminalpolitiken. Behandlingssideologins tanke var att man genom att "bota" brottslingar skulle göra dem till laglydiga medborgare. Under 1980-talet kom dock tänkandet kring straff tillbaka eftersom behandlingsteorin kritiserats. 1990-talet var en tid där man ansåg att det främst var individen som låg bakom utvecklingen av brottslighet och medierna lyfte under denna period fram bland annat rasistiska ideologier. Det var även under 1990-talet brottsförebygganderådet och brottsoffret började bli centrala frågor inom brottsrapporteringen. Hur rättssystemet påverkas av opinionsskapande brottsjournalistik var en fråga som diskuterades under 2000-talet. Växande högerpopulism påverkade debatten om brott, exempelvis genom att brott och migration hängde ihop. Från 2010 och framåt ligger ett stort fokus för brottsjournalistiken på gängkriminalitet och skjutningar, samt det faktum att polisen inte kommer tillrätta med problemen, bland annat i storstäderna. (Pollack, 2021).

Pollack (2022) beskriver att genom historien har brottsrapportering alltid haft högt nyhetsvärde som lockar och intresserar publik. Detta då rapportering av brott kan göras till serier där man får följa ett brotts hela historia, där brottet personifieras och dramatiseras, vilket gör just brottsrapporteringen till något intressant för allmänheten. Brottsjournalistikens rapportering varierar på grund av olika val, som bland annat påverkas av vilka brottsfrågor som anses relevanta för en viss tidpunkt (Pollack, 2021). Men brottsjournalistiken hos olika medier påverkas också, med hänsyn till målgruppen.

3.5 Brottsstatistik

I en rapport av Brå (2021) redovisas en studie som handlar om vilka som misstänks för brott beroende på inrikes respektive utrikes bakgrund. Studien följer fyra grupper av SCB:s officiella klassificering som Brå förenklat:

- Inrikes födda med två inrikes födda föräldrar.
- Inrikes födda med en utrikes och en inrikes född förälder.
- Inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.
- Utrikes födda.

Den första delen av studien handlar om personer som misstänkts för brott mellan åren 2015-2018 där de misstänkta betecknas som folkbokförda personer som är 15 år eller äldre (från och med sista december år 2014). Under denna fyraårsperiod var det cirka 4,5 procent av de studerade individerna som misstänktes för något slags brott. Bland de fyra grupperna som nämndes ovan är inrikes födda med två utrikes födda föräldrar den grupp som har störst andel misstänkta personer (10,2 procent), bland både kvinnor och män. Den grupp som har minst andel misstänkta, bland både män och kvinnor, är inrikes födda med två inrikes födda föräldrar där andelen misstänkta är 3,2 procent.

Studien visar även att det bland de som är utrikes födda är de flesta misstänkta födda i övriga Afrika, och Centralasien. Bland de inrikes födda med två utrikes födda föräldrarna är andelen misstänkta störst i övriga Afrika och Nordafrika. De brott som de olika grupperna är misstänkta för är liknande. Det vanligaste brottet för vilket andelen misstänkta är störst i samtliga grupper förutom utrikes födda är narkotikabrott, medan det näst vanligaste är brott mot liv och hälsa, förutom hos de inrikes födda med två inrikes födda föräldrar (misshandel är vanligast under denna kategori). Bland utrikes födda är dock brott mot liv och hälsa det vanligaste.

4. Metod och material

Syftet med denna undersökning är att ta reda på om brottsrapporteringen skiljer sig hos de tre största högeralternativa medierna i Sverige beroende på om gärningsperson och offer framställs som svenska eller utländska. Detta undersöktes utifrån följande forskningsfrågor:

1. Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott som har begåtts av gärningspersoner som framställs som svenska respektive utländska?
2. Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott vars brottsoffer framställs som svenska respektive utländska?
3. Vilka skillnader finns mellan hur de tre största högeralternativa medierna skildrar brott beroende på om gärningspersonerna och offren framställs som svenska respektive utländska?

För att uppfylla syftet och besvara forskningsfrågorna har en kvantitativ innehållsanalys använts. Detta motiveras av att man genom metoden kan studera ett stort urval och har större möjlighet att dra generella slutsatser från resultaten (Esaiasson, Gilljam & Wängnerud, 2012).

4.1 Urval och avgränsning

Reuters Institute Digital News Report (2023) undersöker hur olika länder konsumerar nyheter genom en online-enkät. I undersökningen uppger åtta procent att de använde Nyheter Idag varje vecka, medan sex procent använde Samnytt respektive Fria Tider varje vecka. Dessa tre är de enda alternativa medierna som uppnår en plats på listan, och de är alltså störst i Sverige enligt studien. Det är därför aktuellt att studera hur just dessa skildrar gärningspersoner beroende på etnicitet. Dessutom tog Totalförsvarets forskningsinstitut (2017) fram en rapport där syftet var att ge en inblick i främlingsfientliga digitala miljöer. I rapporten undersöktes bland annat Samnytt och Nyheter Idag, alltså två av de tre högeralternativa medierna som studeras i denna uppsats. Detta motiverar ytterligare varför dessa två nyhetsmedier är relevanta för denna studie.

Studien undersökte 999 artiklar publicerade från de senaste fem åren, 2018-07-01 till 2023-06-30. Detta urval gjordes för att täcka en längre tidsperiod, och på så vis få en så representativ bild av verkligheten som möjligt. Anledningen till att just de fem senaste åren har kodats är för att resultatet ska vara relevant för hur det ser ut just nu.

Artiklarna som undersöktes var slumpmässigt utvalda med hjälp av en slumpgenerator. Slumpgeneratorn användes också för att utse vem som skulle koda vilken artikel. I vissa fall fick två personer samma artikel. Då slumpades först vem som skulle få den artikeln, och sedan slumpades det en ny artikel till den andra. Vid okodbara artiklar användes samma slumpgenerator för att få fram nya artiklar, och för att ingen skulle koda samma artikel skrevs numret upp i en lista där det även markerades ifall en artikel var okodbar.

Urvalet begränsades till artiklar relaterade till brott och togs fram genom att användningen av just "brott" som sökord. Anledningen till att endast ett sökord användes var att man vid valet av flera brottsrelaterade ord riskerade att missa artiklar av betydelse. Det finns en stor mängd ord som används för att beskriva de brottsrelaterade begreppen, och att tillhandahålla samtliga av dessa ansågs inte vara rimligt i denna studie. Dock kan "brott" som sökord ha gjort så att vissa brott inte kommit med. Eftersom ordet "brott" måste stå med i artikeln kan det ha missats artiklar som beskriver brott utan att använda det specifika ordet. Men med tanke på det stora urval man fick vid flera brottsrelaterade ord var "brott" det sökord som gav oss den bästa möjligheten att få med så många brott som möjligt inom en rimlig ram. Sökningen gjordes genom databasen *Mediearkivet*.

Det fanns en stor skillnad i antalet artiklar relaterade till sökordet som publicerats i de olika tidningarna. För att urvalet skulle bli representativt och samtidigt överkomligt undersöktes cirka 18 procent av de totalt 5582 artiklar som fanns tillgängliga inom den valda tidsramen med sökordet "brott".

4.2 Kodschema och kodinstruktioner

Kodschemat, bilaga 1, består av 45 olika variabler som formulerats för att underlätta identifieringen av var och på vilket sätt de potentiella skillnaderna förekommer. I kodinstruktionerna, bilaga 2, förklaras hur de olika variablerna och de tillhörande alternativen definieras, samt hur och med hjälp av vilka källor de har motiverats.

Övergripande handlar variablerna i kodschemat om vilka brott som begåtts, hur gärningspersoner respektive offer identifierats och eventuella anmärkningar och vinklingar i artikeln. När det handlar om identifiering av gärningsperson samt offer utgår detta från "svensk" eller "utländsk". Sedan finns det variabler som specificerar eventuella områden på de utländska gärningspersonerna och offren ytterligare. Variabel 45: "Hur använder sig författaren av skrivtecken för att understryka sin tes?" frågar specifikt hur författaren använder sig av skrivtecken som exempelvis så kallade scare quotes. "Scare quotes" är en engelsk term för när författaren använder citattecken utan att citera någon, i avsikt att distansera sig själv till påståendet (Trask, u.å.).

4.3 Relevanta artiklar

För att en artikel ska vara relevant att koda behöver ett brott antas ha begåtts. I denna studie har endast brott mot lagen räknats, och alltså inte brott mot exempelvis de pressetiska reglerna eller mot ett företags/partis stadgar. Om ett brott antas ha begåtts men gärningspersonen frias i rätten blir artikeln inte relevant och ska därför inte kodas. Detta eftersom personen i lagens mening är oskyldig. Artiklar ska alltså kodas om gärningspersonen till exempel är misstänkt eller häktad då brott antas ha begåtts, till skillnad från när gärningspersonen blir friad. Handlar artikeln om ett lagförslag där till exempel politiker talar om hur man ska förhindra potentiella brott är artikeln inte relevant. Detta eftersom ett brott ännu inte antas ha begåtts. Dock är det undantag om artiklar handlar om politiska frågor som utgår från till exempel ett eller flera specifika fall där brott har begåtts.

I artiklar där statistik är huvudfokus ska dessa kodas om det förekommer statistik om till exempel ett visst typ av brott. Om en artikel handlar om till exempel antalet våldtäkter anses artikeln relevant och ska därför kodas. I studien undersöks endast texten och inte bilderna, bortsett från vissa "textbilder". "Textbild" syftar, precis som det låter, till bilder på eller med någon typ av text. För att en textbild ska inkluderas i kodningen måste denna på något sätt refereras till i den flytande texten, till exempel genom att publikationen skriver "det blev en hatstorm på sociala medier:" följt av skärmdumpar, eller "här är ett utdrag från förundersökningen:".

4.4 Metoddiskussion

4.4.1 Reliabilitet

Reliabiliteten i en undersökning kan anses god om slarv- och slumpfel är frånvarande. Dessa typer av fel uppkommer vanligtvis genom bristande noggrannhet under datainsamlingen och under bearbetandet av datan (Esaiasson m.fl., 2017). För att undvika slarv- och slumpfel har varje författare interkodat en artikel från varje år och tidning hos de övriga författarna. Därefter har även den insamlade datamängden sorterats och kontrollerats. Vid upptäckta fel har artikeln undersökts igen och svaren har redigerats.

Under kodningen har det ibland uppkommit osäkerhet kring hur vissa frågor ska besvaras baserat på artikeln man har blivit tilldelad, då alla artiklar självklart inte är skraddarsydda för de framtagna variablerna. För att minska risken att svara olika i dessa fall har frågorna diskuterats, och diskussionen har i högsta möjliga utsträckning baserats på olika relevanta källor. Detta eftersom vi inte ville att frågorna, svaren eller slutligen resultaten skulle vara baserade på egna tolkningar. Det som diskussionerna resulterade i har sedan definierats och

exemplifierats i kodinstruktionerna (bilaga 2) för att man i framtiden ska ha möjlighet att genomföra studien igen, vilket ökar replikerbarheten.

Innan kodningen inleddes testades kodschemat och dess variabler, då alla tre författare kodade tio artiklar var. Sedan diskuterades variablerna och justerades utifrån de problem och otydligheter som uppstått, innan ytterligare kodning av totalt 30 artiklar till. Efter den andra kodningen diskuterades kodschemat ännu en gång för att kodschemat skulle bli så tydligt och lättläst som möjligt. Artiklarna som kodades för att testa kodschemat är inte inkluderade i det slutgiltiga resultatet.

För att undersöka reliabiliteten vidare utfördes ett interkodartest på 99 artiklar (10 procent av materialet), vilket gjordes enligt Holsti metoden. För att undersöka interkodningen krävdes att alla författare kodat samma artiklar. Under arbetets gång har interkodningar genomförts kontinuerligt, en artikel vardera under varje nyhetsmedium per år. I och med att vissa artiklar interkodats hade dessa artiklar redan kodats av två personer, alltså behövde bara den sista personen koda även dessa artiklar. Holsti metoden är ett sätt att fastställa procentuell överensstämmelser mellan variablerna (Mao, 2017). Den procentuella mätningen visade på en överensstämmelse mellan 85 och 100 procent, med undantag för variabel 36: "Gör tidningen en anmärkning om offrets hudfärg eller etnicitet?" där det låg på 80 procent. Eftersom det är ett undantag för de andra variablerna och en kvalitativ fråga som kan tolkas, kan ändå graden av tillförlitlighet anses vara tillfredsställande.

4.4.2 Validitet

Enligt Esaiasson m.fl. (2012) brukar begreppet *validitet* definieras på följande tre sätt: 1) överensstämmelse mellan teoretisk definition och operationell indikator (*operationaliseringen*); 2) frånvaro av systematiska fel; och 3) att man mäter det man påstår att man mäter. Definitionerna 1 och 2 kan även kallas *begreppsvaliditet* medan den tredje definitionen kallas *resultatvaliditet*. Fortsättningsvis skriver författarna att god begreppsvaliditet tillsammans med hög *reliabilitet* ger god resultatvaliditet.

Statistikmyndigheten SCB (u.å.) förklarar att ifall en fråga feltolkas på ett visst sätt av flera personer uppstår systematiska mätfel, och att resultaten då blir snedvridda eftersom de delvis bygger på den felaktiga tolkningen.

Syftet med uppsatsen har varit att undersöka om det finns en skillnad i hur högeralternativa medier skildrar svenska respektive utländska gärningspersoner och offer i sin brottsrapportering. Med hjälp av det teoretiska ramverket och den tidigare forskningen har

operationella indikatorer utformats som överensstämmer med de teoretiska begreppen. Med andra ord har ett kodschema skapats (bilaga 1) som kan besvara frågeställningarna och begreppsvaliditeten kan därmed anses vara god. Dessutom fanns det från början fler variabler än de som till slut användes för att få fram resultatet. Under kodningen gjordes en reflektion över vissa frågor som sedan landade i att dessa inte hade någon större betydelse för vad som avsågs att mäta. På samma sätt gjordes en reflektion om att vissa variabler och alternativ saknades, som exempelvis ifall gärningspersonen eller offret framställdes som att vederbörande kom från Oceanien, och som alternativet "övrigt" på hur gärningspersonen identifierades. Genom att kontinuerligt ifrågasätta och anpassa kodschemat har ett mätinstrument skapats som i stor utsträckning mäter det som avsågs att mätas. I slutändan kodades alla artiklar med samma kodschema och kodinstruktioner.

Intern validitet syftar till att urvalet stämmer överens med det som avses att mätas, och att man kan dra giltiga slutsatser utifrån resultatet (Esaiasson m.fl., 2012). Urvalet har begränsats till ett stort tidsspänn av artiklar från de tre mest använda högeralternativa medierna i Sverige, vilket vi anser är det mest relevanta i denna studie. Utifrån dessa finns möjligheten att dra välgrundade slutsatser om de högeralternativa mediernas brottsrapportering, och därmed kan uppsatsen anses ha uppnått god intern validitet.

Esaiasson m.fl. (2012) skriver att extern validitet avser möjligheterna att dra generella slutsatser från det urval som har undersökts till någon form av större och mer relevant population, vilket i den här meningen syftar till den grupp av fenomen som undersökningen vill uttala sig om. Genom urvalet och att både ett stort tidsspänn och en stor mängd artiklar har kodats anser vi att man från studien kan dra generaliserbara slutsatser, och därmed att hög extern validitet uppnåtts. Att koda ett stort tidsspänn av artiklar minskar risken för att koda en period som av någon anledning skiljer sig betydligt från andra, och det ger också en mer representativ bild av hur verkligheten faktiskt ser ut. Slutligen har vi, som tidigare nämnt, slumpat vem som ska koda vilka artiklar, samt vilka artiklar som ska kodas, vilket ytterligare styrker validiteten i denna studie.

Fortsatt skriver Esaiasson m.fl. (2012) att god resultatvaliditet endast kan uppnås om begreppsvaliditeten är god och reliabiliteten är hög. Som tidigare nämnt anser vi att studien uppnått god begreppsvaliditet, och i avsnittet ovan beskriver vi varför även reliabiliteten anses vara tillfredsställande. Vi menar därmed att studien uppnått god resultatvaliditet.

5. Resultat

I detta kapitel kommer resultatet från datainsamlingen att presenteras under tre avsnitt med fokus på hur gärningspersonerna framställs, vilka etniciteter och brott medierna skriver mest om, hur artiklarna vinklas och hur ofta anmärkningar om religion/eticitet samt skrivtecken för att styrka tesen förekommer.

Tabell 5.1 Antal artiklar fördelat på nyhetsmedium

	Fria Tider	Nyheter Idag	Samnytt
Antal	291	241	467
Procent	29	24	47

Kommentar: N=999

Tabell 5.1 visar antalet artiklar som kodats från varje nyhetsmedium. Nyhetsmedierna skiljer sig åt avseende hur mycket de publicerat de senaste 5 åren, då Samnytt gör det betydligt oftare än Nyheter Idag och Fria Tider som är mer lika i sin publiceringsfrekvens. Därav skiljer antalet artiklar som kodats från respektive nyhetsmedium. Mängden kodade artiklar motsvarar 18 procent av respektive nyhetsmedias totala antal artiklar mellan 2018 och 2023.

5.1 Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott som har begåtts av gärningspersoner som framställs som svenska respektive utländska?

I avsnittet presenteras resultaten som avser att besvara den första frågeställningen i studien, och det ger en överblick över hur det ser ut i samtliga studerade nyhetsmedier.

Tabell 5.1.1 Om gärningsperson identifieras, framställs vederbörande som svensk eller utländsk?

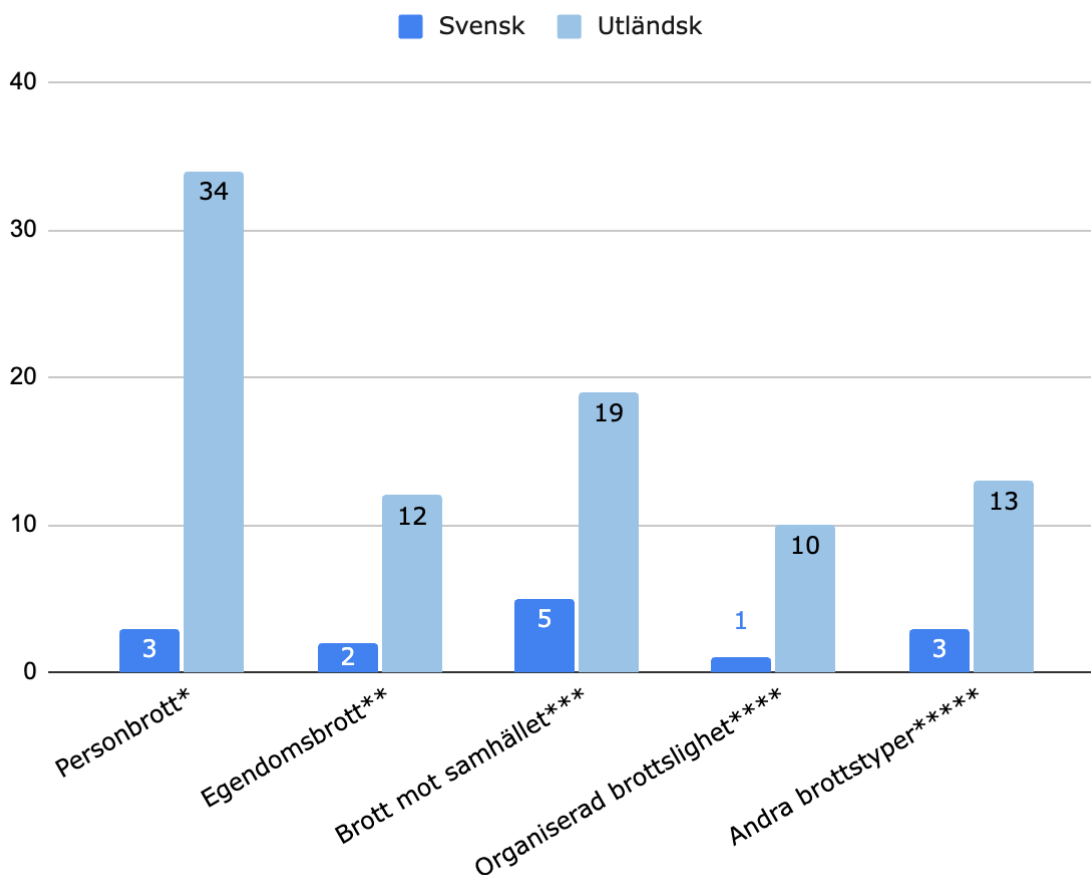
	Svensk	Utländsk
Antal	83	468
Procent	15	85

Kommentar: N=551. Procent är avrundat till närmaste heltal.

En central fråga i vår studie är hur fördelningen ser ut mellan gärningspersonerna som framställs som *svenska* respektive *utländska*. I tabell 5.1.1 presenteras endast resultatet från de artiklar där en gärningsperson har kunnat identifieras, och där personen i fråga framställs som antingen *svensk* eller *utländsk*.

I hela 85 procent av sina artiklar, där en gärningsperson kunde identifieras, framställer nyhetsmedierna gärningspersonerna som *utländska*, vilket är en betydande majoritet. De gärningspersoner som framställs som *svenska* förekommer endast i 15 procent av artiklarna. Värt att notera är att för att en gärningsperson ska framställas som *utländsk* behöver inte personens härkomst anges, utan även andra markörer som "invandrarkvinnan" eller "flyktingen" har kodats. Motsvarande gäller även för *svenska* gärningspersoner.

Figur 5.1.1 Vilka brott som berörs fördelat på hur gärningspersonen framställs angivet i procent

Kommentar: * $\varphi_c=0,156$, $p=<0,001$; ** $\varphi_c=0,071$, $p=0,038$; *** $\varphi_c=0,084$, $p=0,007$; **** $\varphi_c=0,091$, $p=0,002$; ***** $\varphi_c=0,068$, $p=0,058$. N=911. Procent är avrundat till närmaste heltal.

För att urskilja hur de tre största högeralternativa medierna skildrar brott beroende på om gärningspersonen framställs som *svensk* respektive *utländsk* har brottet som berörs i artiklarna kodats. Definitionerna för de olika brottskategorierna går att läsa i kodinstruktionerna V6-V10 (se bilaga 2). På så sätt kan man se ifall det finns en skillnad i vilka brott medierna rapporterar om för de olika grupperna. Resultatet som presenteras baseras endast på de artiklar där gärningspersonen framställs som antingen *svensk* eller *utländsk*.

Personbrott där gärningsperson framställs som *utländsk* är det som förekommer oftast i samtliga nyhetsmedier (34 procent), följt av *brott mot samhället* med en gärningsperson som framställs som *utländsk* (19 procent). I samma brottskategorier framställs gärningspersonen

som *svensk* i endast 3 respektive 5 procent av artiklarna. Oavsett vilket/vilka brott artiklarna berör är det oftast *utländska* gärningspersoner som framställs.

Utöver att studera skillnaden i hur ofta gärningspersoner som framställs som *svenska* respektive *utländska* förekommer undersöks även vilken etnicitet som nyhetsmedierna oftast rapporterar om. Det är endast artiklarna där gärningspersonen framställs som *utländsk*, och där man kan urskilja vederbörandes etnicitet, som inkluderas i resultatet. I samtliga artiklar där medierna skriver ut gärningspersonens etnicitet är det oftast personer från *Mellanöstern* (31 procent) och *Afrika* (28 procent) som framställs. Därefter följer *Asien* (15 procent), *Europa* (12 procent) och *Östeuropa* (9 procent). Gärningspersoner som framställs som kommande från *Sydamerika* eller *Nordamerika* förekommer endast i 4 respektive 2 procent av artiklarna, och gärningspersoner som framställs som kommande från *Oceanien* förekommer endast i en artikel (*se tabell 5.1.4 i bilaga 3*).

Tabell 5.1.2 Hur gärningspersoner framställs fördelat på källa

	Annat/andra nyhetsmedium		Egenproducerat material		Nyhetsbyrå/-er	
	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk
Antal	18	158	64	306	1	4
Procent	3	29	12	56	0	1

Kommentar: $\Phi_c=0,069$, $p=0,047$. $N=551$. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Tabell 5.1.2 visar var samtliga nyhetsmedier hämtar sin information från i de artiklar där en gärningsperson framställs som *svensk* eller *utländsk*. Artiklar där gärningsperson inte kunnat identifieras, eller där vederbörande inte framställs som *svensk* eller *utländsk*, är inte inkluderade i resultatet. Variablerna används för att se ifall de högeralternativa medierna själva väljer att skriva om de olika grupperna av gärningspersoner, eller om de hänvisar till det andra medier eller nyhetsbyråer publicerar.

Den högsta andelen hittar man i det *egenproducerade materialet* då gärningspersonen framställs som *utländsk*, en majoritet på 56 procent. Det är även i det *egenproducerade materialet* som flest gärningspersoner framställs som *svenska*, dock betydligt mer sällan (12 procent). Det näst mest förekommande är gärningspersoner som framställs som *utländska* i material från *annat/andra nyhetsmedium* (29 procent), följt av gärningspersoner som framställs som *svenska* i samma material (3 procent). Även här är dock skillnaden från *utländska* gärningspersoner betydande.

Tabell 5.1.3 Perspektiv relaterat till gärningen fördelat på hur gärningspersonen framställs

	Fällande perspektiv		Friande perspektiv		Neutralt perspektiv	
	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk
Antal	37	298	15	12	31	158
Procent	45	64	18	3	37	34
Totalt	335		27		189	
Procent	61		5		34	

Kommentar: $\phi_c=0,221$, $p=<0,001$. $N=551$, svenska = 83, utländska = 468. Procent är avrundat till närmaste heltal.

En potentiell skillnad som undersöks är ifall de tre största högeralternativa medierna vinklar artiklarna olika beroende på ifall gärningspersonen framställs som *svensk* eller *utländsk*. Med andra ord ifall medierna oftare är *neutrala* när gärningspersonen framställs som *svensk* och *fällande* när gärningspersonen framställs som *utländsk*, eller tvärtom. Det är endast artiklarna där gärningsperson framställs som *utländsk* eller *svensk* som redovisas i resultatet. Precis som med tidigare tabeller är artiklarna där gärningspersonen framställs som *svensk* betydligt färre än artiklarna som framställer en *utländsk* gärningsperson, och resultatet för de *svenska* gärningspersonerna är därmed svårt att generalisera.

I samtliga artiklar förekommer det *fällande perspektivet* oftast, oavsett hur gärningspersonen framställs. Däremot är artiklar med en gärningsperson som framställs som *utländsk* oftare skrivna ur ett *fällande perspektiv* (64 procent), än de artiklar med en gärningsperson som framställs som *svensk* (45 procent). Artiklar skrivna ur både ett *neutralt* och *friande perspektiv* förekommer oftare när gärningspersonen framställs som *svensk*, 37 respektive 18 procent, än när gärningspersonen framställs som *utländsk*, 34 respektive 3 procent.

Artiklar som är skrivna ur ett *fällande perspektiv* är det som förekommer oftast över samtliga nyhetsmedier när gärningspersonen tilldelats en specifik etnicitet (bortsett från svenskar). Om gärningspersonen/-personerna framställs som kommande från *Mellanöstern* och *Afrika* skrivs artiklarna oftast ur ett *fällande perspektiv* (21 procent vardera). När gärningspersonen/-personerna framställs som kommande från dessa områden förekommer det *neutrala perspektivet* i 10 respektive 7 procent av artiklarna. Artiklar skrivna ur ett *friande perspektiv* förekommer endast när gärningspersonen framställs som kommande från *Europa* eller *Nordamerika*, dock endast i 2 respektive 1 procent av artiklarna.

En del som undersöks i studien är huruvida fokuset på artiklarna skiljer sig beroende på om gärningspersonen framställs som *svensk* eller *utländsk*. Exempelvis om medierna i större

utsträckning fokuserar på gärningspersonen när vederbörande framställs som *utländsk*, eller tvärtom (se figur 5.1.2 i bilaga 3). När gärningspersonen framställs som *utländsk* är huvudfokuset oftast det *huvudsakliga brottet* (44 procent), följt av *gärningspersonen/-personerna* (36 procent). Procentuellt sett förekommer samtliga fokus, förutom det *huvudsakliga brottet*, oftast när gärningspersonen framställs som *utländsk*. Andelen artiklar med huvudfokus på *gärningspersonen/-personerna* är nästan lika stora oavsett hur gärningspersonen framställs. Artiklar vars huvudfokus är *brottsoffret* förekommer endast när gärningspersonen framställs som *utländsk*.

5.2 Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott vars brottsoffer framställs som svenska respektive utländska?

Avsnittet ger en överblick över hur samtliga nyhetsmedium framställer offer, hur kombinationerna ser ut mellan utländska/svenska offer och utländska/svenska gärningspersoner samt ifall nyhetsmedierna gör några anmärkningar om offrens hudfärg/ethnicitet eller religiösa/kulturella tillhörighet.

Tabell 5.2.1 Om offer identifieras, framställs vederbörande som svensk eller utländsk?

	Svensk	Utländsk
Antal	64	113
Procent	36	64

Kommentar: N=177. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Tabellen visar hur offer framställs över de tre största högeralternativa medierna i Sverige. Det är endast artiklarna där ett offer identifieras, och framställs som antingen *svensk* eller *utländsk* som redovisas i resultatet. Precis som med gärningspersonerna framställs offren oftast som *utländska* (64 procent).

Från resultatet kan även utläsas att fördelningen mellan offer som framställs som *svenska* respektive *utländska* är densamma i alla nyhetsmedierna. I figur 5.2.1 (se bilaga 3) framgår det att i samtliga nyhetsmedier förekommer det oftast offer som framställs som *utländska* i förhållande till offer som framställs som *svenska*, och främst i Nyheter Idag (73 procent). Fria Tider är det medium som har störst andel offer som framställs som *svenska* (43 procent), följt av Samnytt (36 procent).

Resultatet visar att över hälften av artiklarna där offret framställs som *utländsk* är skrivna ur ett *fällande perspektiv* (se tabell 5.2.1 i bilaga 3). Antalet artiklar med offer som framställs som *svenska* är betydligt färre än de med offer som framställs som *utländska*, med det sagt är

78 procent av artiklarna med offer som framställs som *svenska* skrivna ur ett *fällande perspektiv*. Artiklar skrivna ur ett *friande perspektiv* förekommer endast när offret framställs som *utländsk*. Andelen artiklar skrivna ur ett *neutralt perspektiv* är relativt lika när offret framställs som *svensk* eller *utländsk*, 22 respektive 27 procent.

I resultatet kan det utläsas att det skrivs mest ur ett fällande perspektiv när det är både svenska och utländska offer, men det skrivs aldrig ur ett friande perspektiv när det är svenska offer (se tabell 5.2.1 i bilaga 3).

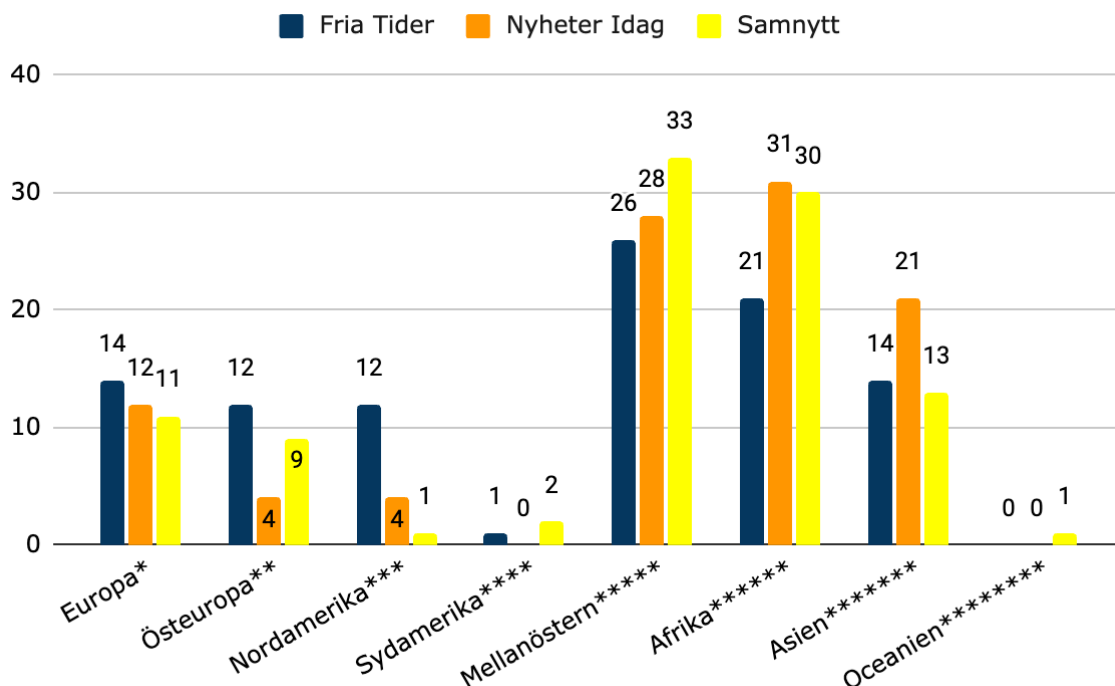
Figur 5.2.2 (se bilaga 3) visar vad huvudfokuset i artiklarna är när offret framställs som *svensk* respektive *utländsk*. Artiklar där offer inte identifieras, eller där offer varken framställs som *svensk* eller *utländsk*, är inte inkluderade i resultatet. Resultatet visar att när offret framställs som *utländsk* eller *svensk* är det huvudsakliga fokuset oftast det *huvudsakliga brottet* (50 respektive 41 procent). Därefter följer fokus på *gärningspersonen*, med 33 respektive 23 procent. Dessa fokus är de enda där andelen är högre för offer som framställs som *utländska*. När det gäller fokus på *brottsoffer*, *politik/debatt* och *statistik/forskning* utgör alltså offer som framställs som *svenska* den största andelen (11, 17 respektive 8 procent). Däremot är antalet artiklar där offret framställs som *svensk* färre än de med ett offer som framställs som *utländsk*, så jämförelser bör göras med försiktighet.

5.3 Vilka skillnader finns mellan hur de tre största högeralternativa medierna skildrar brott beroende på om gärningspersonerna och offren framställs som svenska respektive utländska?

För att besvara den tredje och slutliga frågeställningen kommer resultaten nedan att vara fördelade på de olika nyhetsmedierna. På så sätt kan man se vilka skillnader, och likheter, som finns i mediernas brottsrapportering beroende på om gärningspersonen framställs som svensk eller utländsk.

Figur 5.3.1 Vilken etnicitet gärningspersonen framställs som fördelat på nyhetsmedium angivet i procent

Kommentar: * $\varphi_c=0,086$, $p=0,006$; ** $\varphi_c=0,091$, $p=0,002$; *** $\varphi_c=0,118$, $p<0,001$; **** $\varphi_c=0,088$, $p=0,004$; ***** $\varphi_c=0,090$, $p=0,003$; ***** $\varphi_c=0,088$, $p=0,004$. ***** $\varphi_c=0,085$, $p=0,006$; ***** $\varphi_c=0,095$, $p=0,001$. N=337. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Figur 5.3.1 visar vilka etniciteter de olika nyhetsmedierna rapporterar mest om när gärningspersonen framställs som *utländsk*. Artiklar där gärningspersonen framställs som *svensk*, eller där ingen specifik etnicitet nämns, är inte inkluderade i resultatet.

Den största andelen som förekommer hos både Fria Tider och Samnytt är gärningspersoner som framställs som kommande från *Mellanöstern*, 26 respektive 33 procent. Nyheter Idag rapporterar oftast om gärningspersoner som framställs som kommande från *Afrika* (31 procent), vilket även är den etnicitet som Samnytt och Fria Tider näst mest frekvent rapporterar om (30 respektive 21 procent). Nyheter Idag har även störst andel artiklar där gärningspersonen framställs som kommande från *Asien* (21 procent). Av de 50 artiklarna som handlade om gärningspersoner kommande från *Asien*, var nästan två tredjedelar om Afghanistan.

Tabell 5.3.1 Hur gärningsperson identifieras fördelat på hur vederbörande framställs och nyhetsmedium angivet i procent

	Fria Tider		Nyheter Idag		Samnytt	
	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk
Anonym	19	43	21	32	19	28
Delvis namngiven	4	4	7	1	2	2
Namngiven	65	36	71	41	79	56
Övrigt	12	17		26		14
Totalt	19	81	16	84	14	86

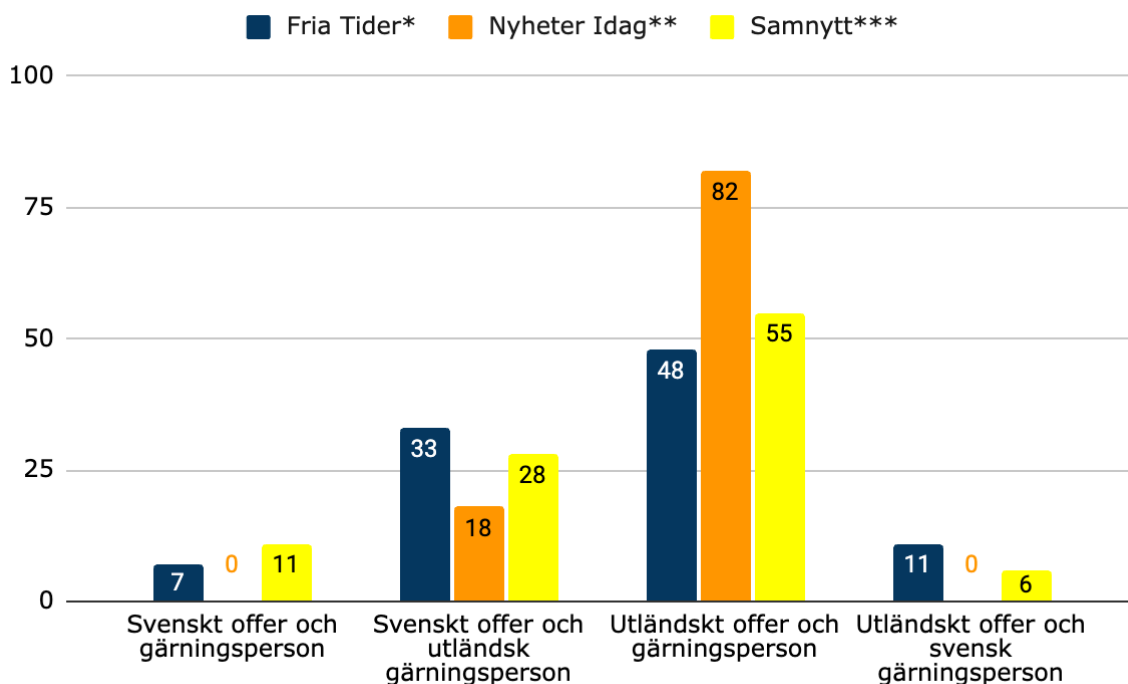
Kommentar: $\phi_c=0,307$, $p=<0,001$. $N=545$. Procent är avrundat till närmaste heltal. Kategorin *arbetstitel* har tagits bort för att göra tabellen mer lättläst eftersom det inte fanns några artiklar där de porträtterades i den kategorin, detsamma med kategorin *pseudonym* där det bara var en artikel där en *utländsk* porträtterades i Nyheter Idag.

Tabell 5.3.1 visar hur respektive nyhetsmedium identifierar gärningspersonen beroende på om vederbörande framställs som *svensk* eller *utländsk*. Artiklar där gärningsperson inte identifieras, eller om gärningspersonen varken framställs som *svensk* eller *utländsk*, är inte inkluderade i resultatet. Totalen visar fördelningen i andelen artiklar inom respektive nyhetsmedium där gärningspersonen framställs som *svensk* eller *utländsk*.

Samnytt är det nyhetsmedium som *namnger* i störst andel av sina artiklar när gärningspersonen framställs som *utländsk* (56 procent), följt av Nyheter Idag (40 procent). Samnytt har även störst andel artiklar där de *namnger* gärningspersonen när vederbörande framställs som *svensk* (79 procent), följt av Nyheter Idag (71 procent).

Att identifiera gärningspersonen som *övrigt* innebär att en gärningsperson kan identifieras i texten, men att nyhetsmediet skriver om vederbörande ur ett mer generellt sammanhang eller som en del av en grupp. Exempel på detta är “invandrarna”, “svenskarna” eller liknande. *Övrigt* förekommer framför allt när gärningspersonen framställs som *utländsk*. *Delvis namngiven* innebär att nyhetsmediet endast använt gärningspersonens förnamn eller efternamn.

Figur 5.3.2 Kombinationen mellan hur offer och gärningsperson framställs fördelat på nyhetsmedium angivet i procent

Kommentar: * $\phi_c=0,099$, $p=0,22$; ** $\phi_c=0,192$, $p=0,001$; *** $\phi_c=0,163$, $p=<0,001$. N=134. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Figur 5.3.2 visar fördelningen inom de tre största högeralternativa medierna i Sverige vad gäller kombinationerna av hur gärningspersoner och offer framställs. Här utläses alltså hur stor andel av artiklarna från respektive nyhetsmedium som framställer både gärningspersonen och offret som *svenska* eller *utländska*, samt hur stor andel som har en gärningsperson som framställs som *svensk* men ett offer som framställs som *utländskt* och tvärtom. Okodbara artiklar är de artiklar där varken offer eller gärningsperson kunde identifieras som svensk eller utländsk.

Resultaten varierar en del mellan de studerade medierna. Nyheter Idag exempelvis har inga artiklar där gärningspersonen framställs som *svensk*, och har den absolut största andelen artiklar där både gärningspersonen och offret framställs som *utländsk* (82 procent). Fria Tider har störst andel artiklar där offret framställs som *svensk* och gärningspersonen framställs som *utländsk* (33 procent), samt där offret framställs som *utländskt* och gärningspersonen framställs som *svensk* (11 procent). Samnytt är det medium som har störst andel artiklar där både gärningspersonen och offret framställs som *svensk* (11 procent).

I studien undersöks även ifall nyhetsmedierna gör några *anmärkingar* om gärningspersonens *hudfärg och/eller etnicitet, kulturella och/eller religiösa tillhörighet* samt

ifall de använder *skrivtecken* för att understryka sin tes. Denna typ av *anmärkningar* och *skrivtecken* förekommer i väldigt låg utsträckning, men anses fortfarande vara relevanta med tanke på deras innehåll. Det är endast artiklarna där gärningspersonen framställs som *svensk* eller *utländsk*, och där *anmärkningar* görs eller *skrivtecken* används, som är inkluderade i resultatet. Totalt 21 artiklar innehåller någon typ av *skrivtecken* där gärningsperson framställs som antingen svensk eller utländsk, och av dessa har 16 artiklar en gärningsperson som framställs som *utländsk*. *Anmärkningar* om gärningspersonens *hudfärg och/eller etnicitet* förekommer i 89 av artiklarna, och av dessa har hela 88 artiklar en gärningsperson som framställs som *utländsk*. Till sist, *anmärkningar* om gärningspersonens *kulturella och/eller religiösa tillhörighet* förekommer i 49 artiklar, varav 45 har en gärningsperson som framställs som *utländsk*.

Till att börja med är Samnytt det medium som gör flest *anmärkningar* om gärningspersonens och offrets *kulturella och/eller religiösa tillhörighet* samt gärningspersonens *hudfärg och/eller etnicitet*. Totalt var det 62 artiklar där det anmärktes på gärningspersonens *kulturella och/eller religiösa tillhörighet* varav Samnytt stod för 55 procent av dem. Med *anmärkningar* på offrets *kulturella och/eller religiösa tillhörighet* var det totalt 16 artiklar, varav Samnytt stod för 63 procent av dem. Det fanns totalt 92 artiklar där nyhetsmedierna anmärkte på gärningspersonens *hudfärg och/eller etnicitet*, och Samnytt stod för 55 procent av dem.

Fria Tider använder *skrivtecken* för att understryka sin tes i större utsträckning än de övriga medierna, och gör också fler *anmärkningar* om offrets *hudfärg och/eller etnicitet*. Av totalt 24 artiklar med *skrivtecken* var 50 procent av dem från Fria Tider. Totalt var det 22 artiklar med *anmärkning* om offrets *hudfärg och/eller etnicitet* och Fria Tider hade även skrivit 50 procent av dem. Ett exempel på Fria Tidars (2019) användning av *skrivtecken* är när de använder "scare quotes" (Trask, u.å.) för att uttrycka ironi i meningen "uttryckt sig 'kränkande' mot muslimer". I en annan artikel från Fria Tider (2018) beskriver de en gärningsperson som "den 21-åriga asylaktivisten". Ett annat exempel är från Samnytt (Dagerlind, 2019) där de skriver "så kallade ensamkommande flyktingbarn". I en artikel från Nyheter Idag (Nilsson, 2019) skriver de att "islamismen är ett växande problem", vilket är ett exempel på en *anmärkning* om gärningspersonens *kulturella och/eller religiösa tillhörighet*. Ett annat exempel är från Samnytt (Dagerlind, 2023b) där de skriver "våldsbejakande islam som drivkraft". Några exempel på *anmärkningar* om offrets *kulturella och/eller religiösa tillhörighet* är när Samnytt skriver om "fundamentalistiskt muslimska lärare" (Kristoffersson, 2022a) och "hijablärarna" (Kristoffersson, 2022b), eller när Fria Tider (2022) skriver om "svenskfiendligheten".

Ett exempel på en *anmärkning* vad gäller *hudfärg och/eller etnicitet* är från Fria Tider (2021) då de skriver: "Mannen kom till Sverige 2016 och precis som många andra män från

arabvärlden valde han ganska snabbt att begå en våldtäkt i Sverige.” Ett annat exempel är från Nyheter Idag (Nordström, 2019) där gärningspersonen beskrivs som “mycket mörkhyad”. Något som också förekommer relativt ofta är olika formuleringar om “invandrardominerade områden” (Kristoffersson, 2020) och “utomvästlig invandrarbakgrund” (Dagerlind, 2020).

Samtliga nyhetsmedier i studien gör flest anmärkningar när gärningspersonen framställs som kommande från *Mellanöstern* och *Afrika*. Det förekommer inga anmärkningar om *kulturell och/eller religiös tillhörighet* när offret framställs som *svensk*, och det är även en större andel anmärkningar om *hudfärg och/eller etnicitet* hos offer som framställs som *utländska*.

6. Diskussion

I detta kapitel kommer resultatet att diskuteras utifrån de tre teorierna som tagits upp: gestaltningsteorin, nyhetsvärdering och dagordningsteorin. Gestaltningsteorin är uppsatsens huvudteori och diskussionen kommer att göras i huvudsak efter Entmans (1993) fyra aspekter för gestaltning, men kommer att kompletteras med de övriga två teorierna samt den tidigare forskningen.

Gestaltningsteorin förklarar att den bild som medier porträtterar inte kan vara en direkt avspeglning av verkligheten. Gitlin (1980) beskrev att händelser har för många detaljer och vinklingar för att det ska kunna avspeglas och att denna process kan ske medvetet eller omedvetet. Huruvida avgränsningarna som journalisterna gjort i denna studie är medvetna eller omedvetna är utanför studiens ramar, men det kan antas finnas en grad av medvetenhet eftersom journalisterna väljer att arbeta på tidningar med så tydlig invandringskritisk inriktning och underliggande högerideologi. Denna studie handlar istället om hur journalisterna valt att gestalta händelserna.

Entman (1993) definierade de fyra aspekterna av gestaltning som följande: (1) hur man definierar problemet, (2) vad som ligger bakom problemet, (3) hur man moraliskt/ideologiskt utvärderar problemet, och (4) vilka åtgärder man vill se tillämpade. Högeralternativa medier är till grunden invandringskritiska och karaktäriseras med missförtroende för public service och nyheters kvalitet (Schulze, 2020). Samtidigt så frodas de högeralternativa medierna av invandring (Ihlebak & Nygaard, 2021), de använder med andra ord gestaltning för att problematisera invandring med hjälp av brottsrapportering. Sättet som de högeralternativa medierna gestaltar på kan påverka läsarnas syn på invandring och brottslighet, och det kan vara i syfte att spä på rädslan för invandrare.

Ser man till de fyra aspekterna så kan man i studiens resultat finna att de högeralternativa medierna definierar att problemet är utländsk brottslighet. Vidare blir det då tydligt att de berörda medierna definierar det bakomliggande problemet som invandring. I den moraliska utvärderingen handlar det om de val som de högeralternativa medierna gör när de väljer att framställa och förtydliga skildringarna av invandrare, till skillnad från de gärningspersoner som de framställer som svenska i sina texter. Till sist tar de upp åtgärder som hårdare straff och minskad invandring för att minska brottsligheten.

6.1 Hur gärningspersonerna och offren framställs

I en artikel från Samnytt (Nilsson, 2019) skriver författaren om den ökade brottsligheten i Sverige, och påpekar även att detta är en följd av invandringen. På ett liknande sätt skriver

Nyheter Idag (Zackrisson, 2020) om en ökning av anmälningar gällande sexuellt ofredande. Båda artiklarna visualiserar den första av Entmans (1993) fyra aspekter, att definiera problemet. Journalisterna gör det tydligt att det är den ökade brottsligheten som är problemet som behöver åtgärdas. Tittar man sedan på resultatet som visar fördelningen mellan hur gärningspersonerna framställts handlar 85 procent av artiklarna om gärningspersoner som framställts som utländska. Ser man till Entmans (1993) andra aspekt, vad som ligger bakom problemet (brottsligheten), så kan man se att de högeralternativa medierna väljer att porträttera fler utländska än svenska i rollen som gärningspersoner och därav definiera dem som orsaken till problemet, vilket även är en del av deras invandringskritik. Nyheter Idag var det medium som framställde flest gärningspersoner som utländska (88 procent), skillnaden är dock inte särskilt stor då Samnytt ligger på 86 procent och Fria Tider på 81 procent. Att journalisterna på de studerade nyhetsmedierna värderar att skildra brott som begåtts av utländska gärningspersoner högre än svenska kan kopplas till Entmans (1993) tredje aspekt, som handlar om hur medierna ideologiskt utvärderar problemet. Den tidigare nämnda värderingen innebär också att journalisterna antar rollen som gatekeepers, ett begrepp som Shoemaker m.fl. (2001) myntade. I denna studie kunde det observeras att den rutinprocess som journalisterna har för gatekeeping även relaterar till mediernas partiskhet (Entman, 2010) genom att det är ett kontinuerligt sätt att värdera. Det eftersom studien undersökt en femårsperiod och gestaltningarna har kunnat observeras över hela perioden.

Resultatet kring vilka etniciteter gärningspersonerna framställs som visar att Mellanöstern, Afrika och Asien är mest frekvent skrivna om, och det framgår även att Nyheter Idag och Samnytt är de medium som skildrar dessa etniciteter oftast. Fria Tider särskiljer sig däremot då fördelningen av etniciteterna är mer jämn, och mediet skriver även minst om de tre främst framställda etniciteterna. I figur 5.3.1 skildras framförallt den andra punkten av Entmans (1993) fyra aspekter, då medierna definierar orsaken till problemet som de människor som är geografiskt, men även kulturellt, längst bort från Sverige. Vidare är Nyheter Idag det enda mediet som är med i det pressetiska systemet, men i delar av det insamlade materialet var även Samnytt det. Funcke (2019) förklarade hur det medieetiska systemet finns för att bevara demokratiska principer. I denna studie berörs framförallt spelregel nummer tio, som bland annat handlar om att inte framhäva etniska ursprung, nationalitet och religiös åskådning. Något som man kan ifrågasätta då är huruvida det pressetiska systemets repressalier är tillräckliga för att förebygga dessa skildringar.

Tittar man istället på offer kan man observera att Fria Tider har minst skillnad mellan utländska och svenska offer (57 respektive 43 procent), men det är fortfarande en anmärkningsvärd skillnad. Nyheter Idag är det nyhetsmedium som inte bara skriver mest om utländska gärningspersoner, utan även om utländska offer (73 procent). Dessutom skriver mediet absolut mest om utländska offer i kombination med utländska gärningspersoner (82 procent), jämfört med de andra två medierna som ligger på cirka 50 procent. Det är även

uppseendeväckande att Nyheter Idag inte skriver om några utländska offer alls när gärningspersonen är svensk. Det är svårt att förklara varför de undersökta medierna inte skildrar svenska offer i lika hög utsträckning, men en förklaring kan vara att journalisterna lägger större fokus på gärningspersoner och brott än på offrena i artiklarna (se figur 5.1.2 i bilaga 3). Oavsett om gärningspersonen framställs som svensk eller utländsk är det huvudsakliga fokuset oftast brottet (62 respektive 44 procent) eller gärningspersonen (35 respektive 36 procent), medan fokus på offret endast förekommer i 2 procent av artiklarna då gärningspersonen framställs som utländsk. I de artiklar där offret framställs som antingen svensk eller utländsk (se figur 5.2.2 i bilaga 3) är huvudfokuset "brottsoffret" i endast 11 respektive 5 procent av artiklarna, medan fokus på det huvudsakliga brottet (41 respektive 50 procent) och gärningspersonen (23 respektive 33 procent) fortfarande förekommer mest frekvent.

6.1.1 Från brottsstatistik till brottsrapportering

Entman (1993) förklarar även att gestaltning inte bara handlar om vad som inkluderas, utan även vad som exkluderas, vilket kan kopplas till resultatet som visar hur gärningspersoner framställs fördelat på nyhetsmedium och källa. Samtliga nyhetsmedier rapporterar mest om utländska gärningspersoner i sitt egenproducerade material, vilket innebär att de själva valt att inkludera dessa gärningspersoner i större utsträckning, och exkludera de svenska. Samnytt är det medium vars egenproducerade material framställer flest gärningspersoner som utländska, i 66 procent av sina artiklar, medan svenska gärningspersoner endast förekommer i 12 procent. I tabell 5.1.2 kan det observeras att skillnaderna mellan svenska och utländska gärningspersoner framför allt är större i kategorin "Egenproducerat material", även om det är en markant skillnad även i kategorin "Annat/andra nyhetsmedium". Det är även anmärkningsvärt att det är i det egenproducerade materialet som det skrivs mest om utländska gärningspersoner, eftersom det innebär att de väljer att framhäva utländska etniciteter mer i det egenproducerade materialet. Det är då relevant att jämföra det med rapporten från Brå (2021) om vilka som misstänks för brott.

I rapporten hämtad från Brå (2021) är personerna uppdelade i fyra olika grupper: 1) inrikes födda med två inrikes födda föräldrar, 2) inrikes födda med en utrikes och en inrikes född förälder, 3) inrikes födda med två utrikes födda föräldrar och 4) utrikes födda. För att göra det jämförbart med denna studies resultat behövde en omräkning göras. Denna omräkning har inneburit att de tidigare procentenheterna från Brås (2021) rapport har adderats, för att sedan räkna ut den procentuella andelen av varje kategori av det totala antalet misstänkta inom alla de fyra grupperna. Det har inneburit att inrikes födda med två inrikes födda föräldrar är 12 procent av de misstänkta, inrikes födda med en utrikes och en inrikes född förälder är 22 procent av de misstänkta, inrikes födda med två utrikes födda föräldrar är 37 procent av de misstänkta och utrikes födda 29 procent av de misstänkta. Eftersom dessa kategorier inte

finns motsvarade i denna studie behövs det istället att man tänker på det som ett spann av procent och inte exakta siffror. Det innebär att man behöver addera alla kategorierna för att ge utrymme för variation. För att förtydliga behöver man addera alla kategorier som kan definieras som inrikes födda och samtidigt addera alla kategorier som kan definieras som utrikes födda. I första kategorin kommer då alla inrikes födda att inkludera: inrikes födda med två inrikes födda föräldrar, inrikes födda med en utrikes och en inrikes född förälder, samt inrikes födda med två utrikes födda föräldrar. I den andra kategorin inkluderar följande: inrikes födda med en utrikes och en inrikes född förälder, inrikes födda med två utrikes födda föräldrar, samt utrikes födda. Det innebär att för kategorin inrikes födda blir spannet 12 till 70 procent och för kategorin utrikes födda blir spannet 27 till 88 procent.

Tabell 5.1.1 visar att 85% av artiklarna i de tre största högeralternativa medierna, där gärningspersonen framställdes som antingen svensk eller utländsk, framställde just de sistnämnda mest. Det innebär att för att resultatet av denna studie ska motsvara den statistik som beskrivs i rapporten från Brå måste alla personer som hade kunnat räknas som utrikes födda behövt falla i den kategorin. Viktigt att nämna är också att rapporten från Brå bara inkluderar misstänkta personer, medan denna studie har ett större omfång av misstankegrad. Eftersom det finns en mindre mängd statistik tillgänglig i detta ämne är det därför viktigt att vi försöker jämföra med det som går att hitta. Det gör även att denna studie är ytterst väsentlig för forskningsluckan. Trots det så är det anmärkningsvärt att det krävs en så smal definition av begreppet "inrikes född" för att det ska sammanfalla med rapporteringen från de högeralternativa medierna.

Jämförelsen med statistiken från Brås rapport gör det även tydligt att denna studiens resultat visar att de undersökta nyhetsmedierna definierar utländska gärningspersoner som problemet enligt Entmans (1993) fyra aspekter. Hade definitionen av problemet varit brottslighet i sig hade det inte varit en så stor skillnad mellan svenska och utländska gärningspersoner. Detta tydliggörs i tabell 5.1.2 där man kan observera att i nästan fem gånger fler artiklar i det egenproducerade materialet väljer journalisterna själva att framhäva de utländska gärningspersonerna.

6.2 Vilka typer av brott förekommer

I artiklarna framkommer det betydligt färre svenska än utländska gärningspersoner, vilket gör att det är svårare att med säkerhet dra slutsatser om dem. Det som går att säga är att nyhetsmedierna framför allt gestaltar utländska gärningspersoner i alla typer av brott. Av resultatet framgår det även att de kategorier som skildras mest är personbrott och brott mot samhället. I kategorin personbrott inkluderas till exempel mord, misshandel och våldtäkter. Ser man till den moraliska aspekten av Entman (1993) så kan man konstatera att

nyhetsmedierna gestaltar personbrott som den typen av brott som har högst nyhetsvärde oavsett om gärningspersonen är svensk eller utländsk. Det kan antas att anledningen till detta är att personbrott ofta är relativt grova brott och att läsarna därefter känner en ilska mot de gärningspersoner som utfört dådet. Även om personbrott är det vanligaste brottet hos både svenska och utländska gärningspersoner, skriver de tre högeralternativa medierna i större grad om utländska gärningspersoner.

Resultatet visar att alla tre nyhetsmedier prioriterar att gestalta brott som begåtts av utländska gärningspersoner. Ser man till den tidigare forskningen om alternativa medier så konstaterar Nygaard (2019) att det främsta ämnet för alternativa medier att skriva om är brott relaterade till invandring, vilket bekräftas även av denna studie. Det är tydligt att utifrån Entmans (1993) tredje aspekt är det en moralisk avvägning som görs att prioritera att skriva om utländska i de olika brotten som görs. Den "vi och dom"-indelning som beskrivs i SOU (2005:41) kan även återfinnas i denna studie och det är viktigt att notera den negativa belysning som de undersöka högeralternativa medierna gör.

6.3 Hur artiklarna är vinklade

Entman (2010) menar att gestaltning förklarar *hur* saker porträtteras, det kan därför förklara varför man framställer utländska och svenska gärningspersoner, samt offer, på olika sätt. I resultatet framgår det att över hälften av alla artiklar där gärningsperson identifieras är skrivna ur ett fällande perspektiv. Det är även tydligt att det framför allt skrivs ur ett fällande perspektiv när det är utländska gärningspersoner. När det kommer till offer så skrivs det främst ur ett friande perspektiv relaterat till gärningen när det är utländska offer.

Av resultatet från denna studie framgår det att 61 procent av artiklarna, där gärningsperson kunde identifieras, skrevs ur ett fällande perspektiv. Här behöver man ta in teorin för nyhetsvärdering för att kunna förklara varför det framför allt skrivs ur ett fällande perspektiv. Enligt Harcup och O'Neill (2017) så visade deras studie att "dåliga nyheter" har ett högre nyhetsvärde. Den negativa tonen i brottsrapporteringen hos de undersökta högeralternativa medierna kan anses vara ett exempel på det. Går man vidare till vilka som representeras i den fällande brottsrapporteringen så ligger det ett stort fokus på utländska gärningspersoner.

Tabell 5.1.3 visar att det finns en betydligt större andel artiklar skrivna ur ett fällande perspektiv när det är utländska gärningspersoner, än när det är svenska gärningspersoner (64, respektive 45 procent). Inom gestaltningsteorin talade Entman (2010) om att när medier kontinuerligt skriver med en viss vinkling så handlade det om partiskhet. I alla de tre undersökta medierna kan man observera att det finns en konstant partiskhet eftersom det inte handlar om enstaka artiklar, utan upprepande mönster av fällande och negativa perspektiv i

hur dessa medier gestaltar och vinklar gärningspersonerna. Dessa tre högeralternativa tidningarna kan alltså anses vara partiska. Detta kan även jämföras med det McCombs (2002) beskrev om attriubutsdagordningen, där objekten har attribut som beskriver dem. I detta fall visas de utländska gärningspersonernas attribut på ett negativt sätt eftersom alla tre nyhetsmedier porträtterar dem i huvudsak ur ett fällande perspektiv. Det innebär att nyhetsmedierna väljer att visa en speciell bild.

Ser man till den fjärde aspekten som berörs av Entman (1993) så används de olika perspektiven för att göra det tydligt vilka lösningar de högeralternativa medierna vill se. Det fällande perspektivet används när man vill se hårdare åtgärder mot gärningspersonerna, och i detta fallet framför allt för utländska gärningspersoner. Åtgärder som kan observeras i texterna kan både vara fysiska som fängelse eller utvisning, men kan även innebära att de vill se en förändrad migrationspolitik och syn från samhället på invandring och invandrare. I en artikel från Samnytt (Dagerlind, 2018) beskriver journalisten hur de somaliska gärningspersonerna slipper undan att bli utvisade eftersom de har blivit svenska medborgare och att man med den nuvarande lagstiftningen inte kan återkalla det svenska medborgarskapet. Det är en tydligt fällande vinkel där Dagerlind skriver med en antydning på att gärningspersonerna borde ha utvisats. Även när de undersökta medierna skriver ur ett neutralt perspektiv finns det en överrepresentation av utländska gärningspersoner i artiklarna (37 procent).

Det skrivs inte lika många artiklar ur det friande perspektivet vilket gör det svårt att dra några slutsatser från resultatet. Tabell 5.3.1 (*se bilaga 3*) visar dock att när medierna skriver ur ett friande perspektiv så skriver Nyheter Idag fortfarande mest om utländska gärningspersoner, Fria Tider skriver mest om svenska gärningspersoner och Samnytt skriver lika mycket om både svenska och utländska gärningspersoner.

Det framgår även att när artiklarna skrivs ur ett friande perspektiv relaterat till gärningen skrivs det i större omfattning om svenska gärningspersoner än om utländska gärningspersoner (18, respektive 3 procent). Inom gestaltningsteorin anmärker Iyengar (1991) att gestaltningen av det media rapporterar om påverkar människors uppfattning av det. Genom att skriva med fällande perspektiv när det kommer till utländska gärningspersoner och friande perspektiv med svenska gärningspersoner förstärker de negativa stereotyperingarna av de utländska gärningspersonerna för läsarna. Inom den diskursiva diskrimineringen noterade van Dijk (1987) att människor oftare kommer ihåg negativa saker än sådant som framställs som positivt, speciellt när det handlar om minoriteter. I detta fallet gestaltat de tre högeralternativa medierna utländska gärningspersoner negativt vilket kan spå på negativa uppfattningar hos läsarna. Precis som med gestaltningsteorin diskuterade Strömbäck (2008) att nyhetsvärdering och nyhetsurval påverkar läsarnas uppfattning av samhället. Resultatet av denna studie visar

att framför allt gärningspersoner från Mellanöstern och Afrika (32 procent vardera) skildras ur ett fällande perspektiv (*se tabell 5.3.2 i bilaga 3*), vilket kan innebära att de högeralternativa medier spår på stereotyper om framför allt de etniciteterna. Det innebär att nyhetsvärderingen som journalisterna gör kan få allvarliga konsekvenser med tanke på dess stora spridning. Det konfirmeras även av dagordningsteorin där McCombs (2011) menar att det finns ett samband mellan nyhetsmediernas rapportering och publikens uppfattning om hur viktiga nyheterna är. I detta fallet värderar journalisterna att nyheter där man gestaltar utländska gärningsmän, framför allt från Mellanöstern och Afrika, har ett högre nyhetsvärde och därför hamnar de högt upp på dagordningen i jämförelse med nyheter där svenska gärningspersoner skildras. Inom den diskursiva diskrimineringen betonade van Dijk (1987) att precis som den interpersonella diskussionen är viktig för bildandet av stereotyper och fördomar, så är även den mediala diskursen det. Boréus (2006) förklarade att även om olika grupper inte osynliggörs behöver det inte vara mer positivt för gruppen att faktiskt synas i medierna. Det kan kopplas till resultatet om vilket perspektiv artiklarna är skrivna ur beroende på gärningspersonens etnicitet. De utländska gärningspersonerna får mer utrymme i medierna men att detta sker i ett negativt vinklat sammanhang.

Det är även en tydlig skillnad när det kommer till vilka offer som porträtteras av de tre högeralternativa medierna. Ser man till tabell 5.2.1 kan man observera att det inte finns några artiklar som berör svenska offer där medierna väljer att skriva ur ett friande perspektiv relaterat till gärningen. Det framgår även att när det är svenska offer skriver medierna med fällande vinkel relaterat till gärningen i större omfattning än när det är utländska offer (78, respektive 55 procent). Med detta kan antas att det fällande perspektivet mot gärningen anmärker att medierna vill se repressalier för gärningen. Därför är det anmärkningsvärt att det inte skrivs några artiklar ur ett friande perspektiv när det berör svenska offer. Ser man till Entmans (1993) tredje aspekt om den moraliska och ideologiska utvärderingen så är det tydligt att de högeralternativa medierna berörda av studien värderar det viktigare att utöva rättvisa för svenska offer i större utsträckning än för utländska offer.

Resultatet angående hur artiklarna vinklas beroende på hur gärningspersonerna framställts kan förklaras med det Knobloch-Westerwick m.fl. (2020) skriver om ingrupper och utgrupper inom den diskursiva diskrimineringen. Artiklar med gärningspersoner som framställdes som utländska var till största del skrivna ur ett fällande perspektiv, vilket kan antas vara för att personerna tillhör deras utgrupp. Galtung och Ruge (1965) myntade begreppet kulturell närhet i samband med nyhetsvärdering, vilket också kan appliceras i det här fallet där personer som inte kommer från Sverige skiljer sig kulturellt från de som medierna anser vara "svenskar". Artiklar med gärningspersoner som framställdes som svenska må också främst vara fällande (dock fortfarande i mindre utsträckning än de som framställdes som utländska), men de var också friande i större utsträckning än de artiklar som framställde gärningspersonen som utländsk. De svenska gärningspersonerna befinner sig i mediernas

kulturella närhet och därmed blir de en del av ingruppen. Dock behöver det inte bara vara svenska gärningspersoner för att det ska handla om kulturell närhet, utan kan även vara länder som ligger geografiskt nära eller kulturellt nära som gör att man inkluderar dem på samma sida i "vi och dom"-indelningen. Ett exempel från det insamlade materialet är i en artikel från Samnytt (Kristoffersson, 2019) där journalisten beskriver en trend av övervåld av invandrare mot den danska befolkningen och ger ett exempel på att det har hänt även i Belgien. I detta fall likställer journalisten den danska och belgiska befolkningen med den svenska och på så sätt blir de inkluderade i gruppen som framställs bli attackerade av invandrarna som tillhör utgruppen. Även det är ett exempel på hur man prioriterar att gestalta brott som har begåtts av utländska gärningspersoner, och även om offret inte är svenskt så tillhör det gruppen. Det är även ett exempel på det mönster som finns där nyhetsmedierna valt att rapportera mer om de utländska när det kommer till brott och kriminalitet, eller åtminstone skrivit mer talande om gärningspersonens etnicitet när vederbörande är utländsk. Ytterligare ett exempel kan hittas i en artikel från Nyheter Idag där man beskriver att män från Afghanistan och Irak är dominerande i sexualbrottstatistiken i Finland (Norström, 2018). Det visar återigen hur journalisterna karaktäriserar ett skandinaviskt land som gruppen medan de utländska männen från Afghanistan och Irak tillhör utgruppen. Det kan vidare diskuteras ur Entmans (1993) fyra aspekter, den andra aspekten handlar om vad som är det bakomliggande problemet. Med artiklar som detta exemplet gör journalisterna på de högeralternativa medierna det tydligt att det är invandrare, eller invandring, som är problemet och det leder till brottslighet. Denna artikel gör det även tydligt att det är brottsligheten som är problemet enligt Entmans (1993) första aspekt.

6.4 Hur gärningspersoner identifieras

Resultatet visar hur ofta respektive nyhetsmedium namnger gärningspersoner beroende på om de framställs som svenska eller utländska. I tabell 5.3.1 kan det observeras att alla tre nyhetsmedierna namnger svenska gärningspersoner mer än utländska gärningspersoner, och att Samnytt är de som namnger svenska gärningspersoner mest (79 procent). Det kan finnas många förklaringar till detta, dock har det inte berörts av denna studien. En förklaring hade kunnat vara att de skriver om svenska gärningspersoner med namn för att humanisera dem samtidigt som de skriver artiklarna ur ett friande perspektiv. Ett exempel från det insamlade materialet är i en artikel från Samnytt (Albinsson, 2022) där det är en svensk gärningsperson som blivit ertappad med en mattniv i bilen. Albinsson beskriver hur "snickaren Joel" har haft mattniven i bilen och måste ha glömt den där i samband med arbete. Artikeln är skriven ur ett tydligt friande perspektiv och journalisten låter den svenske gärningspersonen själv tala om att det varit ett misstag och att han inte borde fått någon böter för det. I artikeln kan det tänkas att journalisten inte bara ger gärningspersonen sitt eget namn utan till och med ger honom ett smeknamn för att humanisera honom och göra det enklare för läsaren att relatera till personen i att man kan råka glömma saker i bilen. Det är dock bara en teori att man namnger för att humanisera svenska gärningspersoner och det behövs vidare forskning för att

kunna bekräftas. Det kan kompletteras med en undersökning om hur många brottsoffer som namnges i jämförande syfte.

Trots att både Samnytt och Nyheter Idag under stora delar av tiden som materialet samlats in varit anslutna till Medieombudsmannen så är det de två medierna som namnger mest. Samnytt är de som namnger mest i sina artiklar när gärningspersonen framställs som utländsk (56 procent), därefter kommer Nyheter Idag som namnger i 40 procent av sina artiklar. När det kommer till att identifiera gärningspersonerna anonymt visar resultatet att Fria Tider är det nyhetsmedium som gör detta mest frekvent när gärningspersonen framställs som utländsk (43 procent), följt av Nyheter Idag (32 procent). Nyheter Idag och Samnytt agerar alltså inte i enlighet med de pressetiska reglerna eftersom de väljer att namnge gärningspersoner som framställs som utländska oftare än vad de väljer att låta gärningspersonen vara anonym.

6.5 Vilka anmärkningar och skrivtecken används

Anmärkningarna var den variabel som var svårast att få konsensus på mellan kodarna i studien, det framgår även av det interkodartest, Holsti, som utfördes under arbetets gång. Variabeln om offrets hudfärg eller etnicitet var den som var lägst och låg på 80 procent vilket är under de 85 som anses som lägst. Variablerna om anmärkningarna har lägst procentuell överensstämmelse vilket innebär att det är svårt att dra några kvantitativa slutsatser från det, men desto viktigare att ta upp de kvalitativa exemplena från artiklarna.

I resultatet framkommer det att anmärkningar och skrivtecken används i låg utsträckning, men innehållet är relevant och därför tas detta resultat med. Anmärkningarna om gärningspersonens hudfärg/etnicitet handlar 98,9 procent av artiklarna om utländska gärningspersoner (*se figur 5.3.2 i bilaga 3*) och av de artiklar med anmärkningarna om kulturella/religiösa tillhörighet handlar 91,8 procent (*se figur 5.3.3 i bilaga 3*) om utländska gärningspersoner. Detta kan jämföras med den uppmärksamhet (*saliency*) Entman (1993) beskriver, där de väljer att framhäva sitt syfte genom att välja vart uppmärksamheten ska riktas. Det kan konstateras att Samnytt är det nyhetsmedium som gör flest anmärkningar om både kulturell och/eller religiös tillhörighet samt hudfärg och/eller etnicitet. Dessa anmärkningar används ofta av medierna för att betona de utländska gärningspersonernas etnicitet och/eller religiösa tillhörighet på ett negativt sätt som en del av deras "dåliga karaktär", eller för att nedvärdera de utländska offren. Ett exempel på detta är formuleringen "Mannen kom till Sverige 2016 och precis som många andra män från arabvärlden valde han ganska snabbt att begå en våldtäkt i Sverige" från Fria Tider (2021). Att medierna använder anmärkningar för att visa, och förtydliga, att de gärningspersoner som framställs som utländska inte kan likställas med de gärningspersoner som framställs som svenska kan återigen kopplas till Iyengar (1991). Det valda sättet att gestalta på kan ge en bild av att

utländska gärningspersoner är fler och begår värre brott än svenska. Detta kan även jämföras med Eberl m.fl. (2018) då författarna förklarar hur kontinuerliga porträtteringar som är negativa av etniska minoriteter kan leda till stereotyperingar hos läsarna. Detta kan förtydligas genom att de områden som nyhetsmedierna oftast anmärker är Mellanöstern och Afrika (*se tabell 5.3.3. i bilaga 3*), vilket också är i enlighet med den kulturella närheten Galtung och Ruge (1965) beskriver. På samma sätt som gärningspersonerna är objekt är också offren det. I studien har det framkommit att även offer med utländsk etnicitet beskrivs med negativa attribut. Två exempel på detta är “fundamentalistiskt muslimska lärare” (Kristoffersson, 2022a) och “hijablärarna” (Kristoffersson, 2022b). I dessa exempel framgår det tydligt vilken synvinkel och uppmärksamhet journalisten vill betona och på så sätt kan det även påverka publikens uppfattning av nyheten och vilken ställning läsaren ska ta mot brottet. Dessa anmärkningar används för att betona skillnaden mellan “vi” och “dom”. Även anmärkningarna om gärningspersonens hudfärg/eticitet och kulturella/religiösa tillhörighet går att jämföra med Boreus (2006) eftersom alla tre nyhetsmedier gör anmärkningar om gärningspersoner som kan anses nedvärderande. Exempel på detta är “mycket mörkhyad” från Nyheter Idag (Nordström, 2019). Detta visar att nyhetsmedierna använt ord och mening för att nedvärdera och visa att dessa gärningspersoner är en del av utgruppen.

Precis som med den uppmärksamheten (*saliency*) de tre högeralternativa medierna väljer att lägga på att anmärka gärningspersonens hudfärg/eticitet och kulturella/religiösa tillhörighet anmärker de även offer. Ser man till den tredje aspekten av gestaltning som Entman (1993) beskriver ser man hur de högeralternativa medierna utvärderar och anmärker offren utifrån ideologi eftersom de valt att inte anmärka kulturell och/eller religiös tillhörighet när offret framställts som svensk. Knobloch-Westerwick m.fl. (2020) kan också appliceras på anmärkningarna om offrets etnicitet/hudfärg och kulturella/religiösa tillhörighet, då de utländska offren tillhör utgruppen, och värderas därmed inte lika högt som de svenska offren som tillhör ingruppen. Något som däremot kan ses som överraskande är att medierna till större del rapporterade om utländska offer i förhållande till svenska. Man hade kunnat tro att eftersom de svenska offren tillhör ingruppen borde det ha rapporterats mer om dessa, speciellt i kombination med en utländsk gärningsperson, men detta är endast det näst mest förekommande. I samtliga nyhetsmedier skrevs det mest frekvent om utländska offer i kombination med utländska gärningspersoner.

I 21 artiklar framkommer det skrivtecken, där gärningspersonerna framställs som antingen svensk eller utländsk, varav 16 av dessa artiklar berör utländska gärningspersoner. Av alla de 21 artiklarna handlar 76,2 procent om gärningspersoner som identifierats som utländska (*se figur 5.3.1. i bilaga 3*). Fria Tider är det nyhetsmedium som använde skrivtecken mest med 50 procent av alla artiklar med skrivtecken. Ett exempel är från Fria Tider (2018) där de beskriver gärningspersonen som “den 21-åriga asylaktivisten”. Genom att skriva på detta sätt riktar Fria Tider läsarens ögon mot det som de tycker är viktigt att förtydliga. I detta fall är det att visa att personen är en asylaktivist och att detta är något dåligt som måste förtydligas. Det hör ihop med den Entmans (1993) tredje aspekt om moralisk värdering där de tre högeralternativa medierna, som förtydligas via exemplet från Fria Tider, poängterar att det är negativt att vara asylaktivist.

7. Sammanfattning

Vårt resultat visar att det finns en skillnad i hur högeralternativa medier porträtterar gärningspersoner och offer beroende på om de är svenska eller utländska. Generellt skildrar Samnytt, Fria Tider och Nyheter Idag brott på liknande sätt, då utländska gärningspersoner porträtteras i betydligt högre utsträckning än svenska. Men resultatet visar dock att Samnytt i större utsträckning skriver mest om både utländska offer och gärningspersoner.

Entmans (1993) fyra aspekter har använts för att förklara hur gestaltningsteorin fungerar och hur den kan appliceras på det material som samlats in. Gestaltningsteorin som helhet, med stöd från övriga teorier, används härnäst för att besvara de tre frågeställningar som förts fram i arbetet.

7.1 Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott som har begåtts av gärningspersoner som framställs som svenska respektive utländska?

Valet att vinkla artiklar fällande när gärningspersonen framställs som utländsk var det som förekom mest under undersökningen (av de artiklar som gick att koda svensk respektive utländsk gärningsperson). Eftersom de studerade högeralternativa medierna valt att vinkla sitt innehåll på ett speciellt sätt kan detta anses som partiskhet. Det kan relateras till Entmans (2010) definition av mediernas partiskhet där det krävs ett mönster i deras vinkling av artiklar. Denna partiskhet kan antas påverka nyheterna med utländska gärningspersoner negativt. Eftersom den största delen av artiklarna berörde utländska gärningspersoner lägger också de högeralternativa medierna stort fokus på utländska personer överlag, såväl offer som gärningspersoner. Genom att konstant belysa en viss grupp av människor, oftast på ett negativt sätt, kan det antas att medierna i fråga påverkar läsarna på så sätt att de får förutfattade meningar och tar avstånd från utländska personer. Detta i sig kan i sin tur påverka hur de utländska personerna behandlas i samhället. van Dijk (1987) förklarar att negativa skildringar är sådant som människor kommer ihåg bättre, vilket då kan ha betydelse för människor med utländsk bakgrund.

De undersökta medierna har gemensamt att de ger läsarna en bild av ett samhälle där utländska personer står för störst andel kriminalitet, och där utländska gärningspersoner är farligare och begår värre brott än svenska. Skillnaden mellan svenska och utländska personer framkommer även genom vinklingen av artiklarna samt vilka anmärkningar och skrivtecken som används för att förstärka de dåliga kvaliteterna hos utländska gärningspersonerna. Detta eftersom resultatet visar att det finns en skillnad i mängden och sättet att rapportera beroende på om gärningspersonen framställs som svensk eller utländsk. McCombs (2011) beskriver hur medias dagordning påverkar publiken, och även att ur vilken synvinkeln en fråga tas upp

och hur den betonas gör en betydande skillnad i hur människor ser på den. Med tanke på hur nyhetsmedierna väljer att främja negativa stereotyper, och att vinkla artiklarna på ett mer fällande sätt när gärningspersonen är utländsk, är det inte konstigt ifall användarna av dessa medier får en mer pessimistisk syn på världen.

Nyhetsvärderingen som de tre nyhetsmedierna valt att göra innefattar ofta stort fokus på utländska gärningspersoner där vinklingen är negativ. Även om "dåliga nyheter" värderas högt (Harcup & O'Neill, 2017) behöver dessa nyheter inte vinklas fällande respektive friande beroende på om gärningspersonen identifierats som svensk eller utländsk. Utifrån resultatet kan det antas att de högeralternativa medierna väljer att skriva fällande gentemot gärningspersoner som identifieras som utländska för att skapa en sämre bild av dem. Med detta kan det också antas att användarna kan bilda en främlingsfientlighet med tanke på hur utländska gärningspersoner porträtteras kontra de svenska. Resultatet visar även att de flesta gärningspersoner som framställs som utländska kommer från Mellanöstern, Afrika och Asien. Dessa tre platser är mer distanserade till Sverige både kulturellt och geografiskt än till exempel Europa. Rapporteringen om gärningspersoner från Nordamerika, Sydamerika och Oceanien är mindre frekvent än om gärningspersoner från Mellanöstern, Afrika och Asien, trots att det geografiska avståndet till Sverige är relativt lika. Här kan antas att det är på grund av kulturella olikheter som de högeralternativa medierna väljer att skilja de olika platserna från varandra och att rapportera oftare och mer negativt om den kultur som betraktas som en utgrupp.

7.2 Hur skildrar de tre största högeralternativa medierna brott vars brottsoffer framställs som svenska respektive utländsk?

Rapporteringen av hur offer framställs fördelat på gärningspersonen är det totalt fler offer som framställs som utländska. Något som är värt att notera är det faktum att i de fall det har varit en svensk gärningsperson har även antalet svenska offer varit högst. På liknande sätt kan man se att procenten för utländska offer är som högst när det är en utländsk gärningsperson. Dock är det en större skillnad när det kommer till den procentuella skillnaden. Hos de utländska gärningspersonerna är skillnaden mellan svenska offer och utländska offer större än hos svenska gärningspersoner. Med detta kan antas att brotten sker framför allt med utländska gärningspersoner mot utländska offer. Trots detta kan det observeras i resultatet att utländska gärningspersoner i större utsträckning skrivs om i ett fällande perspektiv när det är svenska offer. Samtidigt finns det inga svenska offer i artiklar som har haft ett friande perspektiv till gärningen. Med detta kan anses att de utländska som fallit offer för gärningen inte heller får någon rättvisa genom att till exempel förminsas genom det friande perspektivet. Detta kan även kopplas till det Entman (1993) noterade om urval och uppmärksamhet. Att de svenska offrena inte nämns alls i artiklar med friande perspektiv kan anses vara ett slags urval de

högeralternativa medierna gör för att på så sätt vinkla det mer negativt och fällande när det är ett svenskt offer.

Eftersom resultatet visar att det inte finns några anmärkningar om svenska offers kulturella/religiösa tillhörighet kan det antas att de högeralternativa medierna även här väljer att visa vilka som inte är svenska, men också att avstå från att visa vilka som är det. I majoriteten av artiklarna där det kan identifieras offer så framställs offren som utländska, men oavsett hur offer framställs förekommer det oftast utländska gärningspersoner. Alltså kan slutsatsen dras att det förekommer flest utländska offer och gärningspersoner i det studerade materialet, men även att det sällan förekommer en svensk gärningsperson, oavsett hur offret framställs.

7.3 Vilka skillnader finns mellan hur de tre största högeralternativa medierna skildrar brott beroende på om gärningspersonerna och offren framställs som svenska respektive utländska?

Precis som de utländska gärningspersonerna rapporterar de tre högeralternativa medierna mest om utländska offer. Dock syns det en skillnad i hur de olika högeralternativa medierna rapporterar om svenska respektive utländska gärningspersoner när det kommer till det egenproducerade materialet. Av alla de tre högeralternativa medierna är Samnytt de som har störst andel utländska gärningspersoner från det egenproducerade materialet. Detta innebär alltså att Samnytt är det mediet som egenproducerat mest artiklar om utländska gärningspersoner. Med detta i åtanke kan det antas att Samnytt därför har större intresse av att själva producera material där utländska porträtteras mer än svenskar. Även när det kommer till att skriva på ett fällande sätt gentemot utländska gärningspersoner är Samnytt de som ligger procentuellt högst. Det ska dock kommenteras att alla tre högeralternativa medier generellt skriver mer fällande om utländska gärningspersoner än svenska.

De högeralternativa medierna har i vissa fall valt att göra anmärkningar om gärningspersonens hudfärg och etnicitet och/eller kulturella och religiösa tillhörighet. Syftet med detta kan antas vara en sorts markering för att förtydliga att dessa gärningspersoner inte är svenska. När det kommer till anmärkningar var Samnytt de som använde flest anmärkningar på både hudfärg/eticitet och kulturell/religiös tillhörighet. Ett exempel på en anmärkning från Samnytt (Dagerlind, 2023b) är “våldsbejakande islam som drivkraft”. Detta är sådant som kan antas påverka läsaren till att i detta fallet koppla islam och muslimer till farliga personer som bidrar till kriminaliteten i Sverige. Värderingen att inte visa när någon är svensk, men att poängtera när någon inte är det, visar hur nyhetsmedierna prioriterar att “undangömma” de som tillhör ingruppen, och istället framhäva de som tillhör utgruppen. Iyengar (1991) förklarade att gestaltningen av en nyhet påverkar hur människor uppfattar

informationen och formar egna åsikter kring det, i detta fallet muslimer och islam. Denna typ av gestaltning som de tre högeralternativa medierna gör genom de formuleringar som skrivs kan alltså antas påverka mottagarens åsikter, men i detta fall också värderingar eftersom de högeralternativa medierna ofta i samband med anmärkningar skriver på ett fällande och dömande sätt.

Påpekandet av etniciteter i artiklarna när det kommer till utländska gärningspersoner gör det tydligt varför två av medierna inte är anslutna till Medieombudsmannen, men vad som inte är tydligt är varför Nyheter Idag är det. I *Spelregler för tv, radio och press* handlar spelregel nummer tio om att inte framhäva bland annat personers etnicitet, nationalitet eller religiösa åskådning om det inte har någon betydelse för sammanhanget. Trots detta har Nyheter Idag störst andel artiklar med markörer som framställer gärningspersoner som utländska, och de namnger gärningspersonerna i nästan hälften av artiklarna. Alltså visar undersökningen inget större samband mellan de pressetiska spelreglerna och hur gärningspersoner framställs i de tre studerade högeralternativa medierna.

7.4 Förslag till vidare forskning

Under studiens gång har det gjorts flera observationer som inte rymdes inom den valda metoden, men som kan anses vara av betydelse och bör studeras i framtiden. Denna studie inkluderade endast det skrivna materialet, bortsett från vissa textbilder, och att göra en liknande undersökning av bildsättningen hade varit högst intressant. En observation som gjordes under kodningen är att utländska gärningspersoner i större utsträckning porträtteras med bilder där hela ansiktet visas, och bilderna ofta används för att stärka den negativa uppfattningen om förövarna. Dessutom är många av bilderna/videorna väldigt grafiska, bland annat på en helt ocensurerad video med en man som bär på ett avhugget huvud.

Utöver en undersökning av bilderna hade även en mer kvalitativ studie av texterna i de högeralternativa medierna varit intressant, en observation som gjordes var att medierna ofta ignorerar den personliga integriteten hos offren när gärningspersonen är utländsk genom att i detalj beskriva hur de diverse brotten har gått till. Bland annat kan man läsa exakt hur en barnvåldtäkt utspelade sig. Motiveringen till dessa grafiska beskrivningar var för att man som läsare skulle förstå allvaret i brottet.

Dessutom hade en kvantitativ studie av traditionella medier samt vänsteralternativa medier varit av intresse, då man kan jämföra resultaten från vår undersökning för att se vilka likheter och skillnader som finns. Eftersom denna studie endast berör de högeralternativa medierna hade det varit av intresse att se ifall detta resultat endast går att applicera på dessa, eller om det är generaliserbart över en större del av det svenska mediasamhället. Denna studie berör

inte heller om det är så att innehållet faktiskt är korrekt eller om det är nyhetsurvalet som styr det.

Något som också skulle vara intressant att forska kring är den faktiska påverkan som högeralternativa medier har på sina läsare. Under tiden som kodningen skedde reflekterades det en del kring hur den bild som högeralternativa medier visar faktiskt påverkar läsarna. Många artiklar i undersökningen var vinklade på ett fällande sätt gentemot gärningspersoner som identifierats som utländska. Matas man med sådan information hela tiden kan det antas att ens bild av just utländska människor påverkas. I den tidigare forskningen och teoriavsnittet framkommer det även att människor blir påverkade av det medier sprider och därför skulle det vara intressant att faktiskt se på vilket sätt de högeralternativa medierna påverkar sin publik.

8. Referenser

8.1 Referenser

Allern, Sigurd. (2002). Journalistic and Commercial News Values. *Nordicom Review*, 23(1), 137-152. <https://doi.org/10.1515/nor-2017-0327>

Andersen, Kim, Shehata, Adam & Andersson, Dennis. (2023). Alternative News Orientation and Trust in Mainstream Media: A Longitudinal Audience Perspective. *Digital Journalism* 11(5), 833-852.
<https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1080/21670811.2021.1986412>

Appiah, Osei, & Knobloch-Westerwick, Silvia & Alter, Scott. (2013). Ingroup favoritism and outgroup derogation: Effects of news valence, character race, and recipient race on selective news reading. *Journal of Communication*, 63(3), 517-534.
<https://doi.org/10.1111/jcom.12032>

Ashcroft, Bill, Griffiths, Gareth, & Tiffin, Helen. (1998). *Key concepts in post-colonial studies*. Psychology Press.

Atton, Chris. (2002). *Alternative media*. London: Sage.

Baker, Edwin C. (2002). *Media, markets, and democracy (Communication, society, and politics)*. Cambridge; New York: Cambridge University Press.

Boréus, Kristina. (2006). Discursive Discrimination: A Typology. *European Journal of Social Theory*, 3(9), 405-424. <https://doi.org/10.1177/1368431006065721>

Brewer, Paul R., & Gross, Kimberly. (2010). Studying the Effects of Framing on Public Opinion about Policy Issues. I Paul D'Angelo. & Jim D. Kuypers (Red.). *Doing news framing analysis: empirical and theoretical perspectives* (s. 159-186). New York: Routledge.

Brochmann, Grete, Hagelund, Anniken, Borevi, Karin, Vad Jønsson, Heidi & Petersen, Klaus. (2012). *Immigration Policy and the Scandinavian Welfare State 1945-2010*. London: Palgrave Macmillan.

Brottsförebyggande rådet. (2021). *Misstänkta för brott bland personer med inrikes respektive utrikes bakgrund*.

https://bra.se/download/18.1f8c9903175f8b2aa70f6df/1631107319978/2021_9_Misstankta_for_brott_bland_personer_med_inrikes_respektive_utrikes_bakgrund.pdf

van Dijk, Teun Adrianus. (1987). *Communicating racism: ethnic prejudice in thought and talk*. Beverly Hills, Kalifornien: Sage Publications.

van Dijk, Teun Adrianus. (2000). New(s) racism: A discourse analytical approach. I Simon Cottle (Red.), *Ethnic minorities and the media: Changing cultural boundaries* (s. 33-49). Buckingham: Open University Press.

Druckman, James N. (2001). The Implications of Framing Effects for Citizen Competence. *Political behavior* 23(3), 225-256.

<https://doi.org/10.1023/A:1015006907312>

Eberl, Jakob-Moritz, Meltzer, Christine E., Heidenreich, Tobias, Herrero, Beatrice, Theorin, Nora, Lind, Fabienne, Berganza, Rosa, Boomgaarden, Hajo G., Schemer, Christian & Strömbäck, Jesper. (2018). The European media discourse on immigration and its effects: a literature review. *Annals of the International Communication Association*, 42(3), 207-223.

<https://doi.org/10.1080/23808985.2018.1497452>

Entman, Robert M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*. 43(4), 51-58.

<https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>

Entman, Robert M. (2010). Framing Media Power. I Paul D'Angelo. & Jim D. Kuypers (Red.). *Doing news framing analysis: empirical and theoretical perspectives*. (s. 331-355). New York: Routledge.

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann., & Wängnerud, Lena. (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Wolters Kluwer.

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, & Wängnerud, Lena. (2012). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Norstedts Juridik.

Esser, Frank, & Strömbäck, Jesper. (Red). (2014) *Mediatization of politics understanding the transformation of western democracies*. Storbritannien: Palgrave Macmillan.

Familjens jurist. (2020, 19 mars). *Vad räknas som förtal och förolämpning?* <https://www.familjensjurist.se/fraga-juristen/ovrigtannat/vad-raknas-som-fortal-och-forolampning/>

Funcke, Nils. (2019). *Att publicera*. Lund: Studentlitteratur.

Galtung, Johan, & Ruge, Mari Holmboe. (1965). The Structure of Foreign News. The Presentation of the Congo, Cuba, and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers, *Journal of Peace Research* 2(1), 64–91. <https://doi.org/10.1177/002234336500200104>

Gans, Herbert. (1980). *Deciding what's news: A study of CBS evening news, NBC nightly news, Newsweek, and Time*. New York: Vintage.

Georgiou, Myria & Zaborowski, Rafal. (2017). *Media coverage of the “refugee crisis”*: A cross-European perspective. Council of Europe.

Gitlin, Todd. (1980). *The whole world is watching: Mass media in the making and unmaking of the new left*. Berkeley: University of California Press.

Haller, André & Holt, Kristoffer. (2019). Paradoxical populism: how PEGIDA relates to mainstream and alternative media. *Information, Communication & Society*, 22(12), 1665-1680. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2018.1449882>

Harcup, Tony. (2003). ‘The Unspoken – Said’: The Journalism of Alternative Media. *Journalism*, 4(3), 356-376. <https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1177/1464884903004>

Harcup, Tony, & O’Neill, Deirdre. (2001). What is News? Galtung and Ruge revisited. *Journalism Studies*, 2(2), 261-280.
<http://dx.doi.org/10.1080/14616700118449>

Harcup, Tony, & O’Neill, Deirdre. (2017). What is News? News values revisited (again). *Journalism Studies*, 18(12), 1470-1488.
<https://doi.org/10.1080/1461670X.2016.1150193>

Heft, Annett, Mayerhöffer, Eva, Reinhardt, Susanne, & Knüpfer, Curd. (2020). Beyond Breitbart: Comparing right-wing digital news infrastructures in six Western democracies. *Policy and Internet*, 12(1), 20–45. <https://doi.org/10.1002/poi3.219>

Holt, Kristoffer. (2016). “Alternativmedier”? En intervjustudie om mediekritik och mediemisstro. I Lars Truedson (Red.) *Migrationen i Medierna – Men Det Får en Väl Inte Prata om*, (s. 113–149). Stockholm: Institutet för mediastudier.

Holt, Kristoffer. (2018). Alternative Media and the Notion of anti-Systemness: Towards an Analytical Framework. *Media and Communication* 6(4), 49–57.
<https://doi.org/10.17645/mac.v6i4.1467>

Ihlebak, Karoline Andrea & Nygaard, Silje. (2021). Right-wing alternative media in the Scandinavian political communication landscape. I Eli Skogerbo, Øyvind Ihlen, Nete N. Kristensen & Lars Nord (Red.), *Power, Communication, and Politics in the Nordic Countries*. (s. 263-282). Göteborg: Nordicom, Göteborgs universitet.

Iyengar, Shanto. (1991). *Is anyone responsible? How television frames political issues*. Chicago: University of Chicago Press.

Kiousis, Spiro & McCombs, Maxwell E. (2004) Agenda-Setting Effects and Attitude Strength: Political Figures during the 1996 Presidential Election. *Communication Research*, 31(1), 36-57. <https://doi.org/10.1177/0093650203260205>

Knobloch-Westerwick, Silvia, Mothes, Cornelia, & Polavin, Nick. (2020). Confirmation Bias, Ingroup Bias, and Negativity Bias in Selective Exposure to

Political Information. *Communication Research*, 47(1), 104-124.
<https://doi.org/10.1177/0093650217719596>

Kovach, Bill & Rosenstiel, Tom. (2014). *The Elements of Journalism What Newspeople Should Know and the Public Should Expect*. Crown.

Leung, Dennis. K. K., & Lee, Francis. L. F. (2014). Cultivating an Active Online Counterpublic: Examining Usage and Political Impact of Internet Alternative Media. *The International Journal of Press/Politics*, 19(3), 340-359.
<https://doi.org/10.1177/1940161214530787>

Mao, Yuping. (2017). Intercoder Reliability Techniques: Holsti Method. I Mike Allen (Red.) *The SAGE Encyclopedia of Communication Research Methods*. Los Angeles, Kalifornien: SAGE Publications.

McCombs, Maxwell E. (2002). The agenda-setting role of the mass media in the shaping of public opinion. I *Mass Media Economics 2002 Conference*, London School of Economics: <http://sticerd.lse.ac.uk/dps/extra/McCombs.pdf>

McCombs, Maxwell E. & Shaw, Donald L. (1972). The Agenda-Setting Function Of Mass Media. *Public opinion quarterly*, 36(2), 176-187.
<https://doi.org/10.1086/267990>

Medieombudsmannen. (u.å.-a). *Hela listan över frivilligt anslutna medier*. Hämtad 2023-10-09 från
<https://medieombudsmannen.se/hela-listan-over-frivilligt-anslutna-medier/>

Medieombudsmannen. (u.å.-b). *Publicitetsreglerna – grunden i det medieetiska systemet*. Hämtad 2023-10-20 från
<https://medieombudsmannen.se/det-har-ar-medieombudsmannen/publicitetsreglerna-grunden-i-det-medieetiska-systemet/>

Medieombudsmannen. (2023, 17 januari). *Samnytt lämnar det medieetiska systemet*. Hämtad 2024-01-03 från
<https://medieombudsmannen.se/samnytt-lamnar-det-medieetiska-systemet/>

Mourão, Rachel R., Thorson, Esther, Chen, Weiyue & Tham, Samuel M. (2018). "Media Repertoires and News Trust During the Early Trump Administration". *Journalism Studies*, 19(13), 1945-1956.
<https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1080/1461670X.2018.1500492>

Myndigheten för press, radio och tv. (u.å.). *Medieutveckling över tid*. Hämtad 2023-10-09 från <https://www.mprt.se/medieutveckling/medieutveckling-over-tid/>

Nationalencyklopedin. (u.å.-a). Nyhetsvärdering. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2023, 19 oktober från <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/nyhetsv%C3%A4rdering>

Nationalencyklopedin. (u.å.-b). Östeuropa. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2023, 21 november från <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/%C3%B6steuropa>

Nationalencyklopedin. (u.å.-c). Centralamerika. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2023, 21 november från <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/centralamerika>

Nationalencyklopedin. (u.å.-d). Mellanöstern. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2023, 21 november från <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/mellan%C3%B6stern>

Nationalencyklopedin. (u.å.-e). Samer. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2023, 21 november från <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/samer>

Nationalencyklopedin. (u.å.-f). Romer. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2023, 21 november från <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/romer>

Nord, Lars, Strömbäck, Jesper, & Sverige. Krisberedskapsmyndigheten. (2005). *Hot på agendan en analys av nyhetsförmedling om risker och kriser* (KBM:s temaserie, 2005:7). Stockholm: Krisberedskapsmyndigheten.

Nydahl, Kjell. (2016, 3 november). Så blir man president i USA. *SVT*.
<https://www.svt.se/nyheter/nyhetstecken/sa-blir-man-president-i-usa>

Nygaard, Silje. (2019). The Appearance of Objectivity: How Immigration-Critical Alternative Media Report the News. *Journalism Practice*, 13(10), 1147-1163.
<https://doi.org/10.1080/17512786.2019.1577697>

Olsson, Jonas. (2019, 30 januari). JK: Ytterligare en förundersökning inleds mot nazistiska Nordfront. *SVT*.
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/ytterligare-en-forundersokning-mot-nordfront-inle>
[ds](https://www.svt.se/nyheter/inrikes/ytterligare-en-forundersokning-mot-nordfront-inle)

Oscarsson, Henrik, Bergman, Torbjörn, Bergström, Annika, Hellström, Johan. (2021). *Polarisering i Sverige – Demokratirådets rapport 2021*. (ISBN 978-91-88637-56-7). Studieförbundet Näringsliv och Samhälle.

Pollack, Ester. (2021) Medierna och brottsjournalistiken. I Pär A Granhag, Leif Strömwall, Karl A. Ask & Sara Landström (Red.), *Handbok i rättspsykologi* (s. 143-157). Liber AB.

Pollack, Ester. (2022). Våld och extremism i svensk press 1990-2019. I Amir Rostami & Jerzy Sarnecki (Red.), *Det svenska tillståndet: En antologi om brottsutvecklingen i Sverige* (s. 409-442). Studentlitteratur AB

Polisen. (u.å.). *Gripen, anhållen eller häktad*. Hämtad 2023-11-13 från
<https://polisen.se/lagar-och-regler/gripen-anhallen-eller-haktad/>

Rauch, Jennifer. (2016). Are There Still Alternatives? Relationships between Alternative Media and Mainstream Media in a Converged Environment: Reconceiving Alternative and Mainstream Media. *Sociology Compass* 10(9), 756–767. <https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1111/soc4.12403>

Reese, Stephen. D., & Shoemaker, Pamela. J. (1996). *Mediating the message*. White Plains, NY: Longman.

Reese, Stephen. D., & Shoemaker, Pamela. J. (2016). A Media Sociology for the Networked Public Sphere: The Hierarchy of Influences Model. *Mass Communication and Society*, 19(4), 389-410. <http://dx.doi.org/10.1080/15205436.2016.1174268>

Regeringskansliet. (u.å.) *Palestina*. Hämtad 2023-11-21 från <https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-forbindelser-med-omvarlden/mellanostern-och-nordafrika/palestina/>

Reuters Institute for the Study of Journalism. (2023). *Digital News Report*. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2023-06/Digital_News_Report_2023.pdf

Rådegård, Isabella. (2022, 29 december). HD fastställer förtalsdom mot Samnytt's ansvarige utgivare. SVT. <https://www.svt.se/kultur/hd-faststaller-fortalsdom-mot-hogerpopulistisk-tidning>

Schulze, Heidi. (2020). Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics. *Politics and Governance* 8(3), 6–18. <https://doi.org/10.17645/pag.v8i3.2925>

Schwarzenegger, Christian. (2023). Understanding the Users of Alternative News Media – Media Epistemologies, News Consumption, and Media Practices. *Digital Journalism*, 11(5), 853-871. <https://doi.org/10.1080/21670811.2021.2000454>

Shoemaker, Pamela J, Chang, TsanKuo & Brendlinger, Nancy. (1987). Deviance as a Predictor of Newsworthiness: Coverage of International Events in the US Media. I Margaret L. McLaughlin (Red.). *Communication Yearbook 10* (s. 348-365). Beverly Hills, Kalifornien: Sage.

Shoemaker, Pamela J., Eichholz, Martin, Kim, Eunyi & Wrigley, Brenda. (2001). Individual and Routine Forces in Gatekeeping. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 78(2), 233-246. <https://doi.org/10.1177/107769900107800202>

Skolverket. (u.å.). *Notis*.

<https://www.skolverket.se/download/18.1d7693d81684bec928272c/1548151106996/notis-naturvetenskap-teknik-grundskola.pdf>

SOU 2005:41. *Bortom Vi och Dom – Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*.

<https://www.regeringen.se/contentassets/10ca6c4d2daf4916a6fcf7e91bdee5b8/bortom-vi-och-dom---teoretiska-reflektioner-om-makt-integration-och-strukturell-diskriminering-del-1/>

SOU 2006:21. *Mediernas Vi och Dom – Mediernas betydelse för den strukturella diskriminering*.

<https://www.regeringen.se/contentassets/976435886ee54a6ebda2f149522e9395/mediernas-vi-och-dom---mediernas-betydelse-for-den-strukturella-diskrimineringen/>

Statistikmyndigheten. (u.å.). *Fel i statistiken*.

<https://www.scb.se/dokumentation/statistikguiden/kvalitet-i-statistiken/fel-i-statistiken/>

Strömbäck, Jesper, Andersson, Felicia & Nedlund, Evelina. (2017). *Invandring i medierna. Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015?* Stockholm: Delmi rapport 2017:6.

Strömbäck, Jesper, Tsfati, Yariv, Boomgaarden, Hajo, Damstra, Alyt, Lindgren, Elina, Vliegthart, Rens & Lindholm, Torun. (2020). News Media Trust and Its Impact on Media Use: Toward a Framework for Future Research. *Annals of the International Communication Association* 44(2), 139–156.

<https://doi.org/10.1080/23808985.2020.1755338>

Strömbäck, Jesper. (2008). *På nyhetsmediernas agendor. En studie av hot och risker i det svenska nyhetsurvalet i morgonpress, kvällspress och TV*. (Studier i Politisk

kommunikation, 2008:18). Demokratiinstitutet och Studier i Politisk Kommunikation.
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:127561/FULLTEXT01.pdf>

Strömbäck, Jesper. (2023). Political Alternative Media as a Democratic Challenge, *Digital Journalism*, 11(5), 880-887. <https://doi.org/10.1080/21670811.2023.2178947>

Totalförsvarets forskningsinstitut. (2017). *Det vita hatet: radikal nationalism i digitala miljöer* (FOI-R--4463--SE).
<https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI-R--4463--SE>

Trask, Larry. (u.å.). "Scare Quotes". University of Sussex. Hämtad 2023-12-29 från
<https://www.sussex.ac.uk/informatics/punctuation/quotes/scare>

Tuchman, Gaye. (1978) *Making news: A study of the construction of reality*. New York: Free Press.

Utrikespolitiska institutet. (u.å.-a). *Turkiet – Geografi och klimat*. Hämtad 2023-11-21 från
<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/turkiet/geografi-och-klimat/>

Utrikespolitiska institutet. (u.å.-b). *Nordamerika*. Hämtad 2023-11-22 från
<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/nordamerika/>

Utrikespolitiska institutet. (u.å.-c). *Sydamerika*. Hämtad 2023-11-22 från
<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/sydamerika/>

8.2 Referenser från de studerade medierna

Albinsson, Mattias. (2023, 12 juni). *Han åtalas för knivattacken mot nioåriga flickan i Göteborg*. Samnytt. Hämtad 2023-11-21 från

<https://samnytt.se/han-atalas-for-knivattacken-mot-nioariga-flickan-i-goteborg>

Albinsson, Mattias. (2022, 7 november). *Snickaren Joel hade mattkniv i bilen – döms till 10 000 i böter*. Samnytt. Hämtad 2024-02-08 från

<https://samnytt.se/snickaren-joel-hade-mattkniv-i-bilen-doms-till-10-000-i-boter>

Bergman, Jakob. (2023, 10 november). *Tingsrättshandläggare blev kär i gängkriminell och läckte hemliga uppgifter*. Nyheter Idag. Hämtad 2023-11-21 från https://nyheteridag.se/tingsrattshandlaggare-blev-kar-i-gangkriminell-och-lackte-hemliga-uppgifter/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=tingsrattshandlaggare-blev-kar-i-gangkriminell-och-lackte-hemliga-uppgifter

Dagerlind, Mats. (2018, 23 juli). *Gruppvaldtog 13-åring tills underlivet blödde – får straffen sänkta och kan inte utvisas*. Samnytt. Hämtad 2024-02-08 från

<https://samnytt.se/gruppvaldtog-13-arling-tills-underlivet-blodde-far-straffen-sankta-och-kan-inte-utvisas>

Dagerlind, Mats. (2019, 25 april). *Förundersökning inledd mot kommunfullmäktige som polisanmälde 'ensamkommande' för bidragsbrott*. Samnytt. Hämtad 2023-11-24 från

<https://samnytt.se/forundersokning-inledd-mot-kommunfullmaktige-som-polisanmald-e-ensamkommande-for-bidragsbrott>

Dagerlind, Mats. (2020, 28 mars). *22-årig man häktad för drive by-mord i Malmö*. Samnytt. Hämtad 2023-11-29 från

<https://samnytt.se/22-arig-man-haktad-for-drive-by-mord-i-malmo>

Dagerlind, Mats. (2023a, 10 mars). *Dömdes för avrättning i frisersalong – FRIAS av hovrätten*. Samnytt. Hämtade 2023-12-11 från

<https://samnytt.se/domdes-for-avrattning-i-frisersalong-frias-av-hovratten>

Dagerlind, Mats. (2023b, 14 april). *Rapport bekräftar: Religion huvudmotivet till korankravallerna*. Samnytt. Hämtad 2023-12-11 från

<https://samnytt.se/rapport-bekraftar-religion-huvudmotivet-till-korankravallerna>

Dagerlind, Mats. (2023c, 10 maj). *Hovrätten skärper straffen för gruppvåldtäkt i Malmö*. Samnytt. Hämtad 2023-11-21 från

<https://samnytt.se/hovratten-skarper-straffen-for-gruppvaldtakt-i-malmo>

Dagerlind, Mats. (2023d, 27 oktober). *Brå: Etnisk diskriminering när polisen kontrollerar brottslingar*. Samnytt. Hämtad 2023-11-21 från

<https://samnytt.se/bra-etnisk-diskriminering-nar-polisen-kontrollerar-brottslingar>

Dagnå, Oliver. (2023, 22 april). *Linda Staaf sågar medierna: "Som att jag var med i en dålig film"*. Nyheter Idag. Hämtad 2023-11-21 från

<https://nyheteridag.se/linda-staaf-sagar-medierna-som-att-jag-var-med-i-en-dalig-film/>

Fria Tider. (2018, 19 oktober). *Afghanräddaren Elin, 21, åtalas för brott mot luftfartslagen*. Hämtad 2023-11-28 från

<https://www.friatider.se/afghanr-ddaren-elin-21-talas-f-r-brott-mot-luftfartslagen>

Fria Tider. (2019, 13 maj). *Yttrandefrihetsgrupp på Facebook tvingas stänga när Sverige jagar åsiktsförbrytare*. Hämtad 2023-11-28 från

<https://www.friatider.se/yttrandefrihetsgrupp-p-facebook-tvingas-st-nga-n-r-sverige-jagar-siktsf-rbrytare>

Fria Tider. (2021, 22 juni). *Våldtäktsman blir av med flyktingstatus – får stanna ändå*. Hämtad 2023-12-05 från

<https://www.friatider.se/valdtaktsman-blir-av-med-flyktingstatus-far-stanna-anda>

Kristoffersson, Simon. (2023a, 18 september). *Här är "svenskarna" som greps efter skjutning i Turkiet*. Samnytt. Hämtad 2023-10-10 från

<https://samnytt.se/har-ar-svenskarna-som-greps-efter-skjutning-i-turkiet/> [angar](#)

Kristoffersson, Simon. (2023b, 1 november). *Här är gangstern från Sverige som mördades i Bosnien*. Samnytt. Hämtad 2023-11-21 från

<https://samnytt.se/har-ar-gangstern-fran-sverige-som-mordades-i-bosnien>

Kristoffersson, Simon. (2022a, 19 maj). *Tomas DÖMDES efter islamkritik – föreslår nu slöjförbud i skolor*. Samnytt. Hämtad 2023-12-06 från <https://samnytt.se/tomas-domdes-efter-islamkritik-foreslar-nu-slojforbud-i-skolor>

Kristoffersson, Simon. (2022b, 17 maj). *Tomas kritiserade hijablärare på dotterns skola – DÖMS för "brott"*. Samnytt. Hämtad 2023-12-06 från <https://samnytt.se/tomas-kritiserade-hijablarare-pa-dotterns-skola-doms-for-brott>

Kristoffersson, Simon. (2020, 21 maj). *Dystert facit för polisens pizzakampanj "Sluta skjut": 15-tal deltagare i nya rättegångar*. Samnytt. Hämtad 2023-11-29 från <https://samnytt.se/dystert-facit-for-polisens-pizzakampanj-sluta-skjut-15-tal-deltagare-i-nya-ratteg>

Kristoffersson, Simon. (2019, 20 maj). *VIDEO: Brutal misshandel fångad på mobil blev viral*. Samnytt. Hämtad 2024-02-08 från <https://samnytt.se/video-brutal-misshandel-fangad-pa-mobil-blev-viral>

Nilsson, Andreas. (2019, 4 juni). *Brå:s rapport om invandrares brottslighet uppdaterad – invandrare står för majoriteten av brott*. Samnytt. Hämtad 2024-02-08 från <https://samnytt.se/bras-rapport-om-invandrares-brottslighet-uppdaterad-invandrare-sta-r-for-majoriteten-brott>

Nilsson, Johannes. (2019, 10 september). *Linnéa Claesson: "Borde vi importera politiker från Uzbekistan?"*. Nyheter Idag. Hämtad 2023-12-01 från <https://nyheteridag.se/linnea-claesson-borde-vi-importera-politiker-fran-uzbekistan/>

Nilsson, Johannes. (2023a, 4 juni). *Polisen beslagtogs och förstörde EPA – trots att inget brott begåtts*. Nyheter Idag. Hämtad 2023-11-21 från <https://nyheteridag.se/polisen-beslagtogs-och-forstorde-epa-trots-att-inget-brott-begatts/>

Nilsson, Johannes. (2023b, 13 oktober). *Två kvinnor ihjälskjutna i hem-invasion – kopplas till räv-kriget*. Nyheter Idag. Hämtad 2023-11-21 från <https://nyheteridag.se/tva-kvinnor-ihjalskjutna-i-hem-invasion-kopplas-till-rav-kriget/>

[?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=tva-kvinnor-ihjalskjutna-i-hem-invasion-kopplas-till-rav-kriget](https://nyheteridag.se/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=tva-kvinnor-ihjalskjutna-i-hem-invasion-kopplas-till-rav-kriget)

Norström, Jonathan. (2019, 14 september). *Polisen: "Mycket mörkhyad" man slår och spottar kvinnor i ansiktet*. Nyheter Idag. Hämtad 2023-12-01 från <https://nyheteridag.se/polisen-mycket-morkhyad-man-slar-och-spottar-kvinnor-i-ansiktet/>

Norström, Jonathan. (2018, 17 december). *Utlänningar dominerar sexualbrottsstatistiken i Finland*. Nyheter Idag. Hämtad 2024-02-08 från <https://nyheteridag.se/utlanningar-dominerar-sexualbrottsstatistiken-i-finland/>

Samnytt. (2023, 15 juni). *EU-kravet: Bjud in Ukraina till Nato*. Hämtad 2023-11-21 från <https://samnytt.se/eu-kravet-bjud-in-ukraina-till-nato>

Zackrisson, Pelle. (2020, 16 januari). *Anmälda fall av sexuellt ofredande mot kvinnor och flickor har ökat kraftigt sedan 2015*. Nyheter Idag. Hämtad 2024-02-08 från <https://nyheteridag.se/anmalda-fall-av-sexuellt-ofredande-mot-kvinnor-och-flickor-har-okat-kraftigt-sedan-2015>

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1: Kodschema

V1: Artikel ID

V2: Datum (*string*)

V3: Nyhetsmedium

1. Fria Tider
2. Nyheter Idag
3. Samnytt

V4: Källa

1. Egenproducerat material
2. Annat/andra nyhetsmedium
3. Nyhetsbyrå/-er

V5: Typ av artikel

1. Notis
2. Nyhetsartikel
3. Reportage
4. Krönika/analys

V6: Berör artikeln personbrott

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V7: Berör artikeln egendomsbrott

1. Ja
2. Nej

9. Okodbart

V8: Berör artikeln brott mot samhället

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V9: Berör artikeln grov organiserad brottslighet

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V10: Berör artikeln andra brottstyper

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V11: "Misstankegrad"

1. Under utredning
2. Misstänkt
3. Gripen
4. Anhållen
5. Häktad
6. Åtalad
7. Dömd
8. Omprövas
9. Okodbart

V12: Identifieras någon gärningsperson i texten

1. Ja

2. Nej

V13: Om gärningsperson identifieras, framställs denne som svensk eller utländsk?

1. Svensk
2. Utländsk
9. Okodbart

V14: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Europa exklusive Sverige och Östeuropa

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V15: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Östeuropa

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V16: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Nordamerika

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V17: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Sydamerika inklusive Centralamerika

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V18: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Mellanöstern

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V19: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Afrika exklusive Mellanöstern

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V20: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Asien exklusive Mellanöstern

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V21: Om någon gärningsperson i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst en förövare kommer från Oceanien?

V22: Identifieras något offer i texten

1. Ja
2. Nej

V23: Om offer identifieras, framställs denne som svensk eller utländsk

1. Svensk
2. Utländsk
9. Okodbart

V24: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Europa exklusive Sverige och Östeuropa

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V25: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Östeuropa

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V26: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Nordamerika

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V27: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Sydamerika inklusive Centralamerika

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V28: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Mellanöstern

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V29: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Afrika exklusive Mellanöstern

1. Ja
2. Nej

9. Okodbart

V30: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Asien exklusive Mellanöstern

1. Ja
2. Nej
9. Okodbart

V31: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som att minst ett offer kommer från Oceanien?

V32: Gör tidningen någon anmärkning om gärningspersonens/gärningspersonernas hudfärg eller etnicitet

1. Ja
2. Nej

V33: Vad för anmärkning (*string*)

V34: Gör tidningen någon anmärkning om gärningspersonens/gärningspersonernas kulturella eller religiösa tillhörighet

1. Ja
2. Nej

V35: Vad för anmärkning (*string*)

V36: Gör tidningen någon anmärkning om offrets hudfärg eller etnicitet

1. Ja
2. Nej

V37: Vad för anmärkning (*string*)

V38: Gör tidningen någon anmärkning om offrets kulturella eller religiösa tillhörighet

Ja

Nej

V39: Vad för anmärkning (*string*)

V40: Textens huvudsakliga vinkel

1. Friande perspektiv relaterat till gärningen
2. Fällande perspektiv relaterat till gärningen
3. Neutral perspektiv relaterat till gärningen

V41: Vad är artikelns huvudsakliga fokus

1. Huvudsakliga brottet
2. Gärningspersonen/gärningspersonerna
3. Brottsoffret
4. Statistik/forskning
5. Politik/debatt

9. Okodbart

V42: Hur identifieras gärningspersonen/gärningspersonerna?

1. Namngiven
2. Pseudonym
3. Anonym
4. Delvis namngivna
5. Arbetstitel t.ex. polis
6. Övrigt

9. Okodbart

Vid pseudonym räknas namn som inte är det riktiga namnet på gärningspersonen, till exempel Hagamannen eller ett namn personen nämns vid i tidigare sammanhang.

V43: Om pseudonym, med vilken etnicitet?

1. Svensk-klingande
2. Etniskt-klingande (t.ex. kuridska räven, domstolsturken)
3. Ingetdera
9. Okodbart

V44: Använder sig författaren av skrivtecken för att understryka sin tes?

1. Ja
2. Nej

V45: Hur använder sig författaren av skrivtecken för att understryka sin tes? (*string*)

9.2 Bilaga 2: Kodinstruktioner

V1: Artikel ID

För att enklare kunna sortera artiklarna, samt hitta tillbaka till dem, tilldelas varje artikel ett ID-nummer. Artiklarna tilldelas ett nummer enligt följande system: 1=Fria Tider, 2=Nyheter idag och 3=Samhällsnytt. Därefter följer systematiken nedan:

1000- Fria Tider

2000- Nyheter Idag

3000- Samhällsnytt

Under Fria tider skall första artikeln kodas med ID-nummer 1001, den andra artikeln med 1002 och så vidare.

Under Nyheter Idag skall första artikeln kodas med ID-nummer 2001, den andra med 2002 och så vidare.

Under Samhällsnytt skall första artikeln kodas med ID-nummer 3001, den andra med 3002 och så vidare.

V2: Veckodag/datum

Under variabeln skrivs datumet som artikeln publicerades enligt formatet ÅÅÅÅMMDD.

V3: Nyhetsmedium

Alternativen för variabeln är analysenheterna Fria Tider, Nyheter Idag och Samhällsnytt. Det är tidningen som artikeln är publicerad i som skall kodas. Läser man en artikel från Fria Tider ska denna kodas som 1 "Fria Tider" och så vidare.

V4: Källa

Variabeln undersöker var nyhetsmediet har hämtat informationen till materialet. Om nyhetsmediet själv byggt sitt material från egna källor skall detta kodas som 1 "Egenproducerat material". Tar nyhetsmediet kommentarer och bygger sitt material från till exempel TV4 skall detta kodas under nummer 2 "Annat/ andra nyhetsmedium". Kommer informationen från till exempel TT skall denna kodas som 3 "Nyhetsbyrå/-er".

V5: Typ av artikel

Under variabeln skall det kodas i vilken form informationen kommer i, alternativen är *notis*, *nyhetsartikel*, *reportage*, samt *krönika/analys*. Debattartiklar kodas under 4 “Krönika/analys”. Om man läser en nyhetsartikel skall detta alltså kodas som 2 “Nyhetsartikel” och så vidare.

En notis definieras som en kortfattad informerande text, den är lik nyhetsartikeln i sin form men i ett mer sammanfattande format (Skolverket, u.å.).

V6: Berör artikeln personbrott?

Artikeln skall kodas 1 “Ja” om den berör personbrott av följande kategorier: misshandel, mord och dråp; brott med fred och frihet; våldtäkt och sexuella övergrepp; hot och olaga tvång; brott i nära relation; hatbrott mot enskilda personer, eller mindre grupp; förtal; människoexploatering mot enskild person; olaga integritetsintrång; integritetsbrott (fota, filma och spela in faller under denna); övergrepp i rättssak (skall också kodas som 1 “Ja” under V8).

Nämns inga brott från kategorierna ovan skall variabeln kodas som 2 “Nej”. Nämns inget specifikt brott, utan att artikeln till exempel handlar om brottsstatistik där de endast nämner hur “brott” har ökat, kodas detta under 3 “Okodbart”.

Övergrepp i rättssak skall kodas under både V6 och V8 eftersom brottet begås mot enskild person men också emot det svenska rättssystemet vilket blir ett brott mot samhället.

Allmänfarlig ödeläggelse skall kodas under både V6 och V8 eftersom brottet kan orsaka skada eller till och med dödsfall hos enskilda personer, men även skada på byggnader och liknande.

Förtal faller under personbrott med motiveringen: “Om det inte är förtal, kan det istället vara förolämpning. För förolämpning döms den som riktar beskyllning, nedsättande uttalande eller förödmjukande beteende mot någon annan, om gärningen är ägnad att kränka den andres självkänsla eller värdighet. Det regleras i brottsbalken 5 kap. 3 §” (Familjens jurist, 2020).

Variablerna V6, V7, V8, V9 och V10 är formulerade med “berör” istället för “handlar om” då flera brott kan nämnas utan att det handlar om sagda brott. Däremot kan dessa fortfarande vara av betydelse. Nämns det dock att en person till exempel varit dömd sedan tidigare och detta inte har något med resterande av artikeln att göra skall dessa brott inte kodas.

V7: Berör artikeln egendomsbrott?

Artikeln skall kodas 1 "Ja" om den berör egendomsbrott av följande kategorier: stöld, rån, inbrott och hemfridsbrott; skadegörelse, sabotage, bedrägeri mot företag eller enskilda personer; utpressning; upphovsrättsbrott; häleri; förskingring av pengar för förening; sprängning vid polishus (skall också kodas under V8); olaga intrång på fysisk privat plats.

Nämns inga brott från kategorierna ovan skall variabeln kodas som 2 "Nej". Nämns inget specifikt brott, utan att artikeln till exempel handlar om brottsstatistik där de endast nämner hur "brott" har ökat, kodas detta under 3 "Okodbart".

Sprängning vid polishus skall kodas under både V7 och V8 eftersom det är en sorts skadegörelse, men eftersom det är mot ett polishus kan detta också anses som ett brott mot samhället.

V8. Berör artikeln brott mot samhället?

Artikeln skall kodas 1 "Ja" om den berör brott mot samhället av följande kategorier: skattefusk och bokföringsbrott; narkotikabrott; miljöbrott; terrorbrott; penningtvätt; brott mot ordningslagen; hets mot folkgrupp; brott mot demokratin; brott mot mänskliga rättigheter; brott mot landets säkerhet; spioneri; hot mot tjänsteman; övergrepp i rättssak (skall även kodas under V6); tjänstefel; ekobrott; bedrägeri mot myndigheter; jäv; blåljussabotage; sprängning vid polishus (skall även kodas under V7); brott mot meddelarfriheten; brott mot griftefriden; brott mot utlänningslagen; sekretessbrott; brott om lagen om etikprovning vid forskning; krigsförbrytelser; skyddande av brottsling; obehörigt tillträde till skyddsobjekt; klimataktivister stoppar trafiken.

Nämns inga brott från kategorierna ovan skall variabeln kodas som 2 "Nej". Nämns inget specifikt brott, utan att artikeln till exempel handlar om brottsstatistik där de endast nämner hur "brott" har ökat, kodas detta under 3 "Okodbart".

Övergrepp i rättssak skall kodas under både V6 och V8 eftersom brottet begås mot enskild person men också emot det svenska rättssystemet vilket blir ett brott mot samhället.

Sprängning vid polishus skall kodas under både V7 och V8 eftersom det är en sorts skadegörelse, men eftersom det är mot ett polishus kan detta också anses som ett brott mot samhället.

Allmänfarlig ödeläggelse skall kodas under både V6 och V8 eftersom brottet kan orsaka skada eller till och med dödsfall hos enskilda personer, men även skada på byggnader och liknande.

V9. Berör artikeln organiserad brottslighet?

Artikeln skall kodas 1 “Ja” om den berör organiserad brottslighet av följande kategorier: gängkriminell; kriminella nätverk; gängledare; mänsikohandel; koppleri; terroristgrupper (kodas även under V8); klan

Nämns inga brott från kategorierna ovan skall variabeln kodas som 2 “Nej”. Nämns inget specifikt brott, utan att artikeln till exempel handlar om brottsstatistik där de endast nämner hur “brott” har ökat, kodas detta under 3 “Okodbart”.

Terroristgrupper som till exempel Islamiska staten, IS, skall kodas under både V9 och V8 eftersom det är en grupp brottslingar, alltså organiserad brottslighet, men också en terrorgrupp vilket faller under terrorbrott under brott mot samhället.

V10. Berör artikeln andra brottstyper?

Artikeln skall kodas 1 “Ja” om den berör andra brott av följande kategorier: brott mot barn och unga; rasistiska och diskriminerande brott; hedersrelaterade brott; IT-relaterade brott; cyberattacker; djurplågeri; trafikbrott; brott mot vapenlagen; brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor;

Nämns inga brott från kategorierna ovan skall variabeln kodas som 2 “Nej”. Nämns inget specifikt brott, utan att artikeln till exempel handlar om brottsstatistik där de endast nämner hur “brott” har ökat, kodas detta under 3 “Okodbart”.

IT-relaterade brott inkluderar även falska id-handlingar.

V11: “Misstankegrad”

Under denna variabel kodas vilken “misstankegrad” gärningspersonen har. Det finns egentligen tre misstankegrader i Sverige: skäligen misstänkt, på sannolika skäl misstänkt och tillräckliga skäl för att väcka åtal (Polisen, u.å.). Alternativen för denna variabel sträcker sig längre än vad begreppet egentligen innefattar, men det finns inget samlingsbegrepp för detta,

därav sätts rubriken inom citationstecken. Alternativen är följande: *under utredning*, *misstänkt*, *gripen*, *anhållen*, *häktad*, *åtalad*, *dömd* och *okodbar*. Om nyhetsmediet skriver att gärningspersonen är dömd skall alltså 7 “Dömd” kodas, skriver de misstänkt är det istället 2 “Misstänkt” som skall kodas och så vidare.

I vissa artiklar kan det förekomma att flera av dessa begrepp nämns, som i detta exempel från Nyheter Idag (Nilsson, 2023b): “Kort efter skottlossningen, vid 01:40, grep polisen två personer efter en biljakt på Huddingevägen. Personerna misstänks för mord och grovt vapenbrott i Tullinge”. I sådant fall har den högsta graden kodats, vilket i detta fall är *gripen*. Detta gäller även då flera brott tas upp i artikeln.

Om det i artikeln står klart att ett brott har begåtts, men det står ingenting om en misstänkt person, skall detta kodas som 1 “Under utredning”. Om en anmälan har gjorts, men det framkommer inte att en utredning har påbörjats, skall detta kodas som 9 “Okodbart”.

I en artikel från Samnytt (Dagerlind, 2023a) beskrivs det hur båda gärningspersonerna var dömda till en början. Sedan blev en av gärningspersonerna frikända och den andra fick sänkt straff. Om en gärningsperson blir firad är artikeln okodbar, men i detta fall när en person blir friad men det fortfarande är en dömd ska denna artikel kodas.

V12: Identifieras någon gärningsperson i texten?

Om det går att identifiera en gärningsperson/flera gärningspersoner i texten skall detta kodas som 1 “Ja”. Om det inte går att identifiera någon gärningsperson/några gärningspersoner skall detta kodas som 2 “Nej”.

En gärningsperson kan identifieras genom att bli tillskriven den rollen, trots att personen inte är en faktisk gärningsperson. Ett exempel är en artikel från Nyheter Idag (Nilsson, 2023a) där polisen har beslagtagit en EPA-traktor som de sedan plockat isär och lämnat tillbaka utan att reparera. I texten finns det ingen faktisk gärningsperson, men däremot tillskrivs poliserna den här rollen.

Det kan finnas fall där det saknas en “traditionell” gärningsperson. Exempelvis kan länder agera gärningspersoner som i en artikel från Samnytt (“EU-kravet: Bjud in Ukraina till Nato”, 2023, 15 juni) där Ryssland tillskrivs den rollen då landet anklagas för flera brott mot Ukraina.

Ibland saknas en gärningsperson, som till exempel i en artikel från Nyheter Idag (Dagnå, 2023) om mediernas bevakning av Mats Löfvings bortgång och deras fokus på Linda Staaf.

Slutligen kan samma person beskrivas som både offer och gärningsperson. I en artikel från Samnytt (Kristoffersson, 2023b) tillskrivs en person båda rollerna då han har blivit mördad, men samtidigt porträtteras som en “gangster”.

V13: Om gärningsperson identifieras, framställs denne som svensk eller utländsk?

Om en gärningsperson kan identifieras i texten, och tidningen framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 1 “Svensk”. Om tidningen istället framställer gärningspersonen som att den inte kommer från Sverige skall detta kodas som 2 “Utländsk”. Om ingen gärningsperson identifieras, eller om det inte framställs som att gärningspersonen är svensk eller utländsk, skall detta kodas som 9 “Okodbar”.

Om två av tre personer identifieras som svenska eller utländska, och den tredje personen inte identifieras med någon etnicitet, väger majoriteten tyngst. Ett exempel är en artikel från Samnytt (Kristoffersson, 2023b) där det beskrivs hur tre gärningspersoner greps, varav två var svenskar och den tredje identifierades inte. Då kodas denna variabel med 1 “Svensk”.

Om nyhetsmediet inte skriver rakt ut ifall personen eller personerna i fråga är svenska eller utländska kan även beskrivningar som nyhetsmediet gör kodas. Alltså att nyhetsmediet framställer en person med vissa uttryck och ord för att visa att denna är svensk eller utländsk. Ett exempel på detta är en artikel från Samnytt (Dagerlind, 2023c) där “samtliga gärningsmän har utomvästlig invandrabakgrund”, här skriver inte mediet rakt ut att personerna inte är svenska men de får dem att framstå som utländska. Då kodas denna variabel som 2 “Utländsk”. Detta gäller även om nyhetsmediet skriver till exempel “svensk medborgare”, då detta visar på att mediet inte anser att personen i fråga är svensk nog för att endast benämnas som “svensk”.

Om det finns lika många svenska som utländska gärningspersoner skall det kodas som 9 “Okodbart”, vilket man även gör på variablerna V14–V21. Därefter görs istället en anmärkning av etniciteterna under variabel V32.

V14: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Europa, exklusive Sverige och Östeuropa?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Europa, exklusive Sverige och Östeuropa, skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

Här inkluderas Turkiet till Europa (Utrikespolitiska institutet, u.å.-a), och även det samiska folket eftersom de inte bara lever i Sverige, utan även i Norge, Finland och Ryssland, samt särskiljs som en minoritet bland den svenska befolkningen (Nationalencyklopedin, u.å.-e). Därav kategoriseras de som en egen grupp.

V15: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Östeuropa?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Östeuropa skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

Länderna som räknas till Östeuropa är Ryssland, Bulgarien, Polen, Rumänien, Tjeckien, Ungern, Ukraina, Vitryssland, Georgien, Slovakien och Moldavien. Länderna baseras på Nationalencyklopedin (u.å.-b) och världskartan. Romer tolkas som Östeuropéer eftersom den största delen av den romska befolkningen uppges leva där, utan eget land (Nationalencyklopedin, u.å.-f).

V16: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Nordamerika?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Nordamerika skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

Nordamerika inkluderar följande länder: USA, Kanada, Antigua och Barbuda, Bahamas, Barbados, Dominica, Dominikanska republiken, Grenada, Haiti, Jamaica, Kuba, Mexico, Saint Kitts och Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna samt Trinidad och Tobago (Utrikespolitiska institutet, u.å.-b).

Här kan även presidenter kodas trots att tidningen inte skriver ut att de är från Nordamerika eftersom man för att bli president i USA behöver ha ett amerikanskt medborgarskap sedan födseln, samt ha bott i landet i minst 14 år vid tiden man kandiderar (SVT, 2016).

V17: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Sydamerika inklusive Centralamerika?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Sydamerika inklusive Centralamerika skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

Länderna som räknas till Sydamerika är följande: Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Ecuador, Guyana, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay och Venezuela (Utrikespolitiska institutet, u.å.-c). Länderna som inkluderas i Centralamerika är Guatemala, Belize, El Salvador, Honduras, Nicaragua, Costa Rica och Panamá. Avgränsningen baseras på en politisk avgränsning som nämns i Nationalencyklopedin (u.å.-c).

V18: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Oceanien?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Oceanien skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

V19: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Mellanöstern?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Mellanöstern skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

Länderna som ingår i Mellanöstern är Egypten, Saudiarabien, Irak, Jordanien, Israel, Palestina, Libanon, Syrien och Iran (Nationalencyklopedin, u.å.-d). Palestina är inkluderat då Sverige erkänt landet som stat (Regeringskansliet, u.å.)

V20: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Afrika exklusive Mellanöstern?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Afrika exklusive Mellanöstern skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

V21: Om gärningspersonen i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Asien exklusive Mellanöstern?

Om nyhetsmediet framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från Asien exklusive Mellanöstern skall detta kodas som 1 "Ja". Om gärningspersonen framställs som att vederbörande kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer gärningspersonen som att vederbörande kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer gärningspersonen som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

V22: Identifieras något offer i texten?

Om det går att identifiera ett/flera offer i texten skall detta kodas som 1 "Ja". Om det inte går att identifiera något/några offer skall detta kodas som 2 "Nej".

Här är det endast direkta offer som skall kodas som 1 "Ja". Ett exempel är en artikel från Nyheter Idag (Bergman, 2023, 10 november) där en tingsrättshandläggare läckt hemliga

uppgifter till en gängkriminell. Trots att man kan tolka samhället som offer i det här fallet så framkommer det faktiskt inget direkt offer. Därav skall denna koda som 2 “Nej”.

V23: Om något offer identifieras, framställs denne som svensk eller utländsk?

Här gäller samma riktlinjer som för V13.

V24: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst ett offer kommer från Europa exklusive Sverige och Östeuropa?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Europa, exklusive Sverige och Östeuropa, skall detta koda som 1 “Ja”. Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta koda som 2 “Nej”. Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta koda som 9 “Okodbart”.

Här inkluderas Turkiet till Europa (Utrikespolitiska institutet, u.å.-a), och även det samiska folket eftersom de inte bara lever i Sverige, utan även i Norge, Finland och Ryssland, samt särskiljs som en minoritet bland den svenska befolkningen (Nationalencyklopedin, u.å.-e). Därav kategoriseras de som en egen grupp.

V25: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst ett offer kommer från Östeuropa?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Östeuropa skall detta koda som 1 “Ja”. Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta koda som 2 “Nej”. Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta koda som 9 “Okodbart”.

Länderna som räknas till Östeuropa är Ryssland, Bulgarien, Polen, Rumänien, Tjeckien, Ungern, Ukraina, Vitryssland, Slovakien och Moldavien. Valet av länderna baseras på Nationalencyklopedin (u.å.-b) och världskartan. Romer tolkas som Östeuropéer eftersom den största delen av den romska befolkningen uppges leva där, utan eget land (Nationalencyklopedin, u.å.-f).

V26: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst ett offer kommer från Nordamerika?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Nordamerika skall detta kodas som 1 “Ja”. Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 “Nej”. Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta kodas som 9 “Okodbart”.

Länderna som räknas till Nordamerika är följande: USA, Kanada, Antigua och Barbuda, Bahamas, Barbados, Dominica, Dominikanska republiken, Grenada, Haiti, Jamaica, Kuba, Mexiko, Saint Kitts och Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna samt Trinidad och Tobago (Utrikespolitiska institutet, u.å.-b).

Här kan även presidenter kodas trots att tidningen inte skriver ut att de är från Nordamerika eftersom man för att bli president i USA behöver ha ett amerikanskt medborgarskap sedan födseln, samt ha bott i landet i minst 14 år vid tiden man kandiderar (SVT, 2016).

V27: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst ett offer kommer från Sydamerika inklusive Centralamerika?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Sydamerika inklusive Centralamerika skall detta kodas som 1 “Ja”. Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 “Nej”. Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta kodas som 9 “Okodbart”.

Länderna som räknas till Sydamerika är följande: Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Ecuador, Guyana, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay och Venezuela (Utrikespolitiska institutet, u.å.-c). Länderna som inkluderas i Centralamerika är Guatemala, Belize, El Salvador, Honduras, Nicaragua, Costa Rica och Panamá. Avgränsningen baseras på en politisk avgränsning som nämns i Nationalencyklopedin (u.å.-c).

V28: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst ett offer kommer från Oceanien?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Oceanien skall detta kodas som 1 “Ja”. Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 “Nej”. Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta kodas som 9 “Okodbart”.

V29: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst ett offer kommer från Mellanöstern?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Mellanöstern skall detta kodas som 1 "Ja". Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

Länderna som ingår i Mellanöstern är Egypten, Saudiarabien, Irak, Jordanien, Israel, Palestina, Libanon, Syrien och Iran (Nationalencyklopedin, u.å.-d). Palestina är inkluderat då Sverige erkänt landet som stat (Regeringskansliet, u.å.)

V30: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst ett offer kommer från Afrika exklusive Mellanöstern?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Afrika exklusive Mellanöstern skall detta kodas som 1 "Ja". Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

V31: Om något offer i texten framställs som utländsk, framställs det som minst en förövare kommer från Asien exklusive Mellanöstern?

Om nyhetsmediet framställer offret som att personen kommer från Asien exklusive Mellanöstern skall detta kodas som 1 "Ja". Om offret framställs som att personen kommer från ett annat uttryckt område skall detta kodas som 2 "Nej". Om nyhetsmediet inte framställer offret som att personen kommer från någon specifik plats/område, eller om de framställer offret som svensk, skall detta kodas som 9 "Okodbart".

V32: Gör tidningen någon anmärkning om gärningspersonens/gärningspersonernas hudfärg eller etnicitet?

Om nyhetsmediet gör någon anmärkning om gärningspersonens/gärningspersonernas hudfärg och/eller etnicitet skall detta kodas som 1 "Ja". Om inte skall detta istället kodas som 2 "Nej".

Denna variabel fokuserar endast på om hudfärgen hos personen nämns eller om de på något sätt påpekar var personen kommer ifrån. Här inkluderas därmed etniska stereotyper som exempelvis långa mörka skägg, smala ögon etc.

Om nyhetsmediet endast nämnt etniciteten, utan att fästa någon större vikt vid den, räknas det inte som någon anmärkning och skall därför kodas som 2 “Nej”.

V33: Vad för anmärkning?

Här förklaras på vilket sätt artikeln anmärker hudfärgen. Om det finns flera anmärkningar görs en avvägning om de skiljer sig betydande mycket för att skriva med alla. Ett exempel är en artikel från Samnytt (Dagerlind, 2023d) där författaren skriver “inte har ett traditionellt svenskt utseende och kan antas ha sin bakgrund i ett utomvästligt land” och “fler mörkhåriga och brunögda hamnar i polisens garn jämfört med blonda och blåögda”. Alternativen anmärker samma sak och därmed behöver endast ett alternativ skrivas.

Om ingen anmärkning görs skall denna inte kodas.

V34: Gör tidningen någon anmärkning om gärningspersonens/gärningspersonernas kulturella eller religiösa tillhörighet?

Om nyhetsmediet gör någon anmärkning om gärningspersonens/gärningspersonernas kulturella och/eller religiösa tillhörighet skall detta kodas som 1 “Ja”. Om inte skall detta istället kodas som 2 “Nej”.

Denna variabel fokuserar på om tidningen påpekar religiös eller kulturell tillhörighet, till exempel genom att nämna att någon bär slöja. Ett annat exempel är en artikel skriven av Albinsson (2023, 12 juni) i Samnytt, där de skriver hur gärningspersonen ska ha skrikit “Allahu akbar”, alltså tillskriver de honom en muslimsk roll genom ett citat som kopplas till Islam. Det kan också handla om att nyhetsmediet skriver att själva brottet har en religiös koppling, till exempel ett hedersmord som kopplas till Islam.

V35: Vad för anmärkning?

Här beskrivs hur och på vilket sätt anmärkningarna för kulturella och religiösa tillhörigheter beskrivs. Samma avvägning görs som under V33.

Om ingen anmärkning görs skall denna inte kodas.

V36: Gör tidningen någon anmärkning om offrets hudfärg eller etnicitet?

Om nyhetsmediet gör någon anmärkning om offrets/offrens hudfärg och/eller etnicitet skall detta kodas som 1 "Ja". Om inte skall detta istället kodas som 2 "Nej".

Denna variabel fokuserar endast på om hudfärgen hos personen nämns eller om de på något sätt påpekar var personen kommer ifrån. Här inkluderas därmed etniska stereotyper som exempelvis mörka skägg, smala ögon etc.

Om nyhetsmediet endast nämnt etniciteten, utan att fästa någon större vikt vid den, räknas det inte som någon anmärkning och skall därför kodas som 2 "Nej".

V37: Vad för anmärkning?

Här beskrivs hur och på vilket sätt anmärkningarna för kulturella och religiösa tillhörigheter beskrivs. Samma avvägning görs som under V33.

Om ingen anmärkning görs skall denna inte kodas.

V38: Gör tidningen en anmärkning om offrets kulturella eller religiösa tillhörighet?

Om nyhetsmediet gör någon anmärkning om offrets/offrens kulturella och/eller religiösa tillhörighet skall detta kodas som 1 "Ja". Om inte skall detta istället kodas som 2 "Nej".

Denna variabel fokuserar på om tidningen påpekar religiös eller kulturell tillhörighet, till exempel genom att nämna att någon bär slöja.

V39: Vad för anmärkning?

Här beskrivs hur och på vilket sätt anmärkningarna för kulturella och religiösa tillhörigheter beskrivs. Samma avvägning görs som under V33.

Om ingen anmärkning görs skall denna inte kodas.

V40: Textens huvudsakliga vinkel

Här kodas vilket perspektiv nyhetsmediet har till gärningen som har begåtts. Alternativen är *friande perspektiv relaterat till gärningen, fällande perspektiv relaterat till gärningen och neutralt perspektiv relaterat till gärningen*.

Om nyhetsmediet skriver om gärningen på ett sakligt och objektivt sätt skall detta kodas som 3 "Neutralt perspektiv relaterat till gärningen". Om de istället använder ett språkbruk som försvarar gärningspersonen, eller förminskar gärningen som denna har begått, skall detta kodas som 1 "Friande perspektiv relaterat till gärningen". Till sist, om nyhetsmediet använder ett språkbruk som poängterar gärningspersonens dåliga karaktär eller förstorar gärningen som denna har begått, skall detta kodas som 2 "Fällande perspektiv relaterat till gärningen".

V41: Vad är artikelns huvudsakliga fokus?

Här kodas det huvudsakliga fokuset i artikeln. Alternativen är *huvudsakliga brottet, gärningspersonen/gärningspersonerna, brottsoffret, statistik/forskning, politik/debatt och okodbart*.

Om artikeln handlar om ett mord som har begåtts skall detta kodas som 1 "Huvudsakliga brottet". Skulle artikeln fokusera på den som har utfört mordet skall detta kodas som 2 "Gärningspersonen/gärningspersonerna". Om den istället fokuserar på personen som har blivit mördad skall detta kodas som 3 "Brottsoffret". Om artikeln handlar om statistik från exempelvis Brottsförebyggande rådet (BRÅ) skall detta alltså kodas som 4 "Statistik/forskning". Vid en krönika/analys eller om artikeln återger en politisk debatt skall detta kodas som 5 "Politik/debatt". Om inget huvudfokus kan urskiljas skall detta kodas som 9 "Okodbart".

V42: Hur identifieras gärningspersonen/gärningspersonerna?

Här kodas hur gärningspersonen/gärningspersonerna identifieras. Alternativen är *namngiven, pseudonym, anonym, delvis namngivna, arbetstitel (t.ex. polis), övrigt och okodbart*.

Om gärningspersonens fulla namn står utskrivet skall detta kodas som 1 "Namngiven". Om det endast är förnamnet eller efternamnet som står skall detta kodas som 4 "Delvis namngivna". Om nyhetsmediet skriver om specifika personer men inte vad de heter, till exempel "den 30-årige mannen", skall detta kodas som 3 "Anonym". Ger nyhetsmediet endast ett smeknamn på personen, eller använder ett smeknamn som övriga medier också gör, skall detta kodas som 2 "pseudonym". Ifall det är en myndighetsperson eller liknande som är

gärningsperson, och som endast benämns i sin arbetsroll, skall detta kodas som 5 "Arbetstitel (t.ex. polis)". Om gärningspersonerna identifieras i en generaliserande grupp som exempelvis "invandrarna", "muslimerna" eller "svenskarna" skall detta kodas som 6 "Övrigt". Om ingen gärningsperson identifierats skall detta kodas som 9 "Okodbart".

Om flera gärningspersoner nämns och endast en identifieras med namn skall detta kodas som 1 "Namngiven". Detta eftersom "Namngiven" väger tyngre än om nyhetsmediet nämner någon anonymt eller delvis namngivet. Är gärningspersonen delvis namngiven väger detta tyngre än om personen är anonym.

En person kan bara beskrivas som anonym om det fanns en möjlighet att namnge personen. Om det till exempel är så att polisen inte vet vem personen är, utan endast har en bild, så kan man inte säga att personen är anonym eftersom nyhetsmediet inte haft information nog för att kunna välja om de skulle/inte skulle namnge personen. I dessa fall kodas istället övrigt.

Länder, myndigheter och företag kan också vara namngivna.

V43: Om pseudonym, på vilket sätt används det?

Här kodas på vilket sätt nyhetsmediet använder pseudonymen, ifall detta alternativ kodats på variabeln V42. Alternativen är *svenskt*, *utländskt*, *ingetdera* och *okodbart*.

Pseudonymer som "Hagamannen" kodas som 1 "Svenskt" eftersom de syftar till svenska områden. Utländska pseudonymer är exempelvis "den kurdiska räven" eller "domstolsturken". Om gärningspersonen tilldelas en pseudonym som "Skandiamannen" eller liknande som inte syftar till platser eller kulturer skall detta kodas som 3 "Ingetdera".

Om gärningspersonen inte identifierats med pseudonym, eller om ingen gärningsperson identifierats alls, skall denna variabel kodas som 9 "Okodbart".

V44: Använder sig författaren av skrivtecken för att understryka sin tes?

Här kodas man 1 "Ja" ifall författaren använder sig av skrivtecken för att understryka sin tes, och 2 "Nej" ifall den inte gör det.

Ett exempel på skrivtecken är så kallade scare quotes som används för att signalera att ordet används ironiskt eller på ett sätt som det normalt inte används (Trask, u.å.). Ett exempel på

detta är artikeln som användes i introduktionen där författarna signalerade sin ironi med square quotes, eller citationstecken, “svenskarna”.

V45: Hur använder sig författaren av skrivtecken för att understryka sin tes?

Här beskrivs på vilket sätt författaren använder sig av skrivtecken.

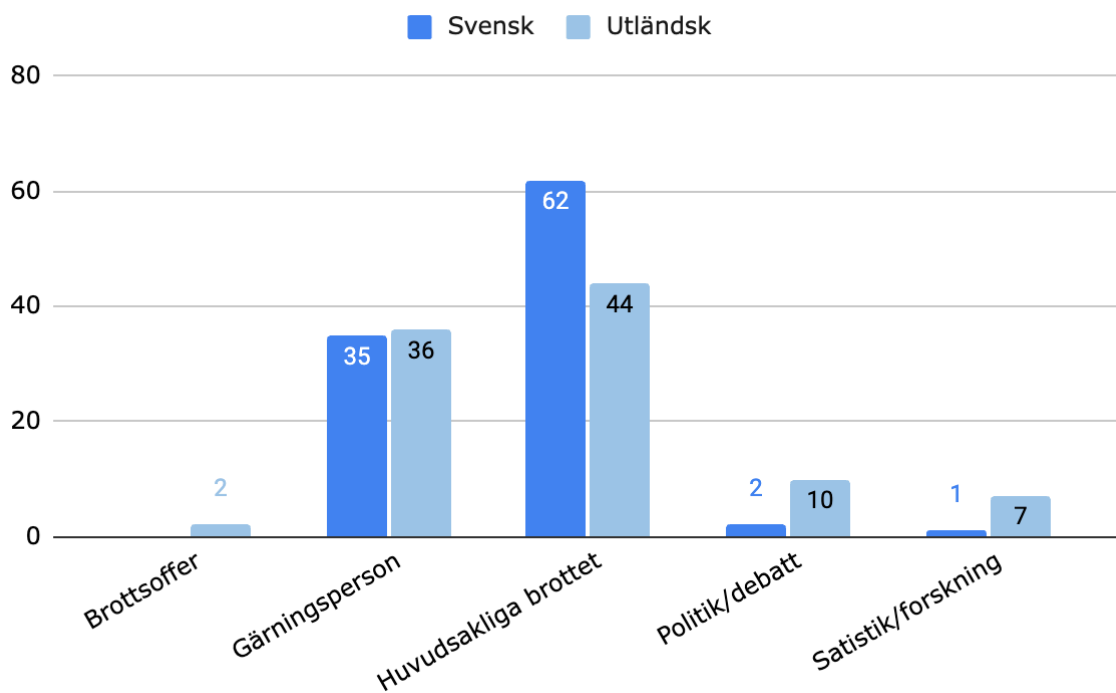
9.3 Bilaga 3: Tabeller och figurer

Tabell 5.1.4 Vilken etnicitet gärningspersonen framställs som kommande från

	Europa*	Östeuropa**	Nordamerika***	Sydamerika****	Mellanöstern*****	Afrika***** *	Asien** *****	Oceanien** *****
Antal	40	30	14	5	103	94	50	1
Procent	12	9	4	2	31	28	15	0

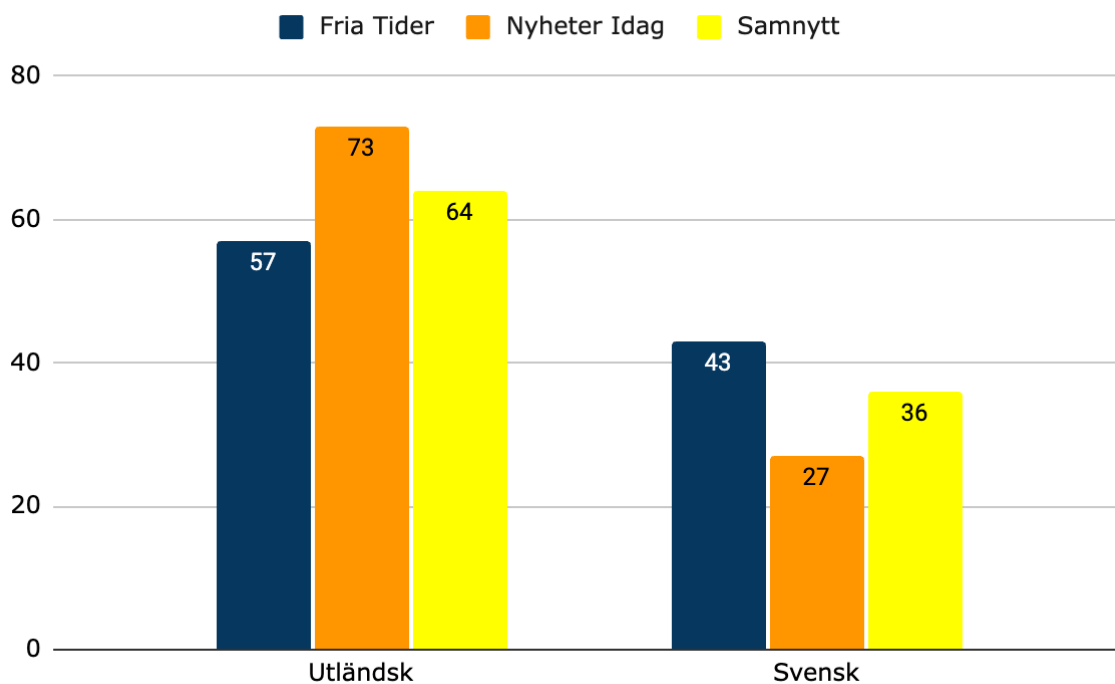
Kommentar: * $\varphi_c=0,086$, $p=0,006$; ** $\varphi_c=0,091$, $p=0,002$; *** $\varphi_c=0,118$, $p=<0,001$; **** $\varphi_c=0,088$, $p=0,004$; ***** $\varphi_c=0,090$, $p=0,003$; ***** $\varphi_c=0,088$, $p=0,004$. ***** $\varphi_c=0,085$, $p=0,006$; ***** $\varphi_c=0,095$, $p=0,001$. N=337. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Figur 5.1.2 Huvudfokus fördelat på hur gärningspersonen framställs (procent)

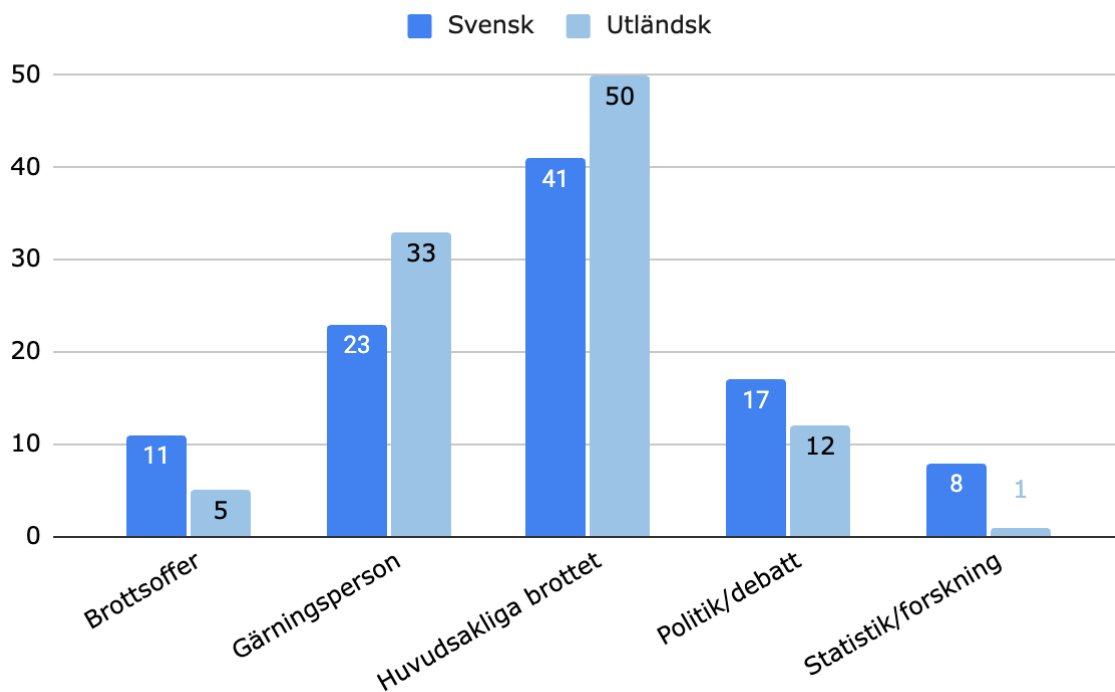
Kommentar: $\varphi_c=0,185$, $p=<0,001$. N=549. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Figur 5.2.1 Hur offer framställs fördelat på nyhetsmedium (procent)

Kommentar: $\phi_c=0,088$, $p=0,004$. $N=177$. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Figur 5.2.2 Huvudfokus fördelat på hur offret framställs (procent)

Kommentar: $\phi_c=0,107$, $p=0,012$. $N=177$. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Tabell 5.2.1 Perspektiv relaterat till gärningen fördelat på hur offret framställs

	Fällande perspektiv		Friande perspektiv		Neutralt perspektiv	
	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk
Antal	50	62		20	14	31
Procent	78	55		18	22	27
Totalt	112		20		45	
Procent	63		11		25	

Kommentar: $\Phi_C=0,189$, $p=<0,001$. $N=177$, svenska=64, utländska=113. Procent är avrundat till närmaste heltal.

Tabell 5.3.1 Perspektiv relaterat till gärningen fördelat på nyhetsmedium och hur gärningspersonen framställs

	Fria Tider		Nyheter Idag		Samnytt	
	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk	Svensk	Utländsk
Fällande perspektiv	6	58	5	54	26	186
Procent	4	42	4	48	9	62
Friande perspektiv	8	2	1	4	6	6
Procent	6	1	1	4	2	2
Neutralt perspektiv	12	52	8	41	11	65
Procent	9	38	7	36	4	22
Totalt antal artiklar	26	112	14	99	43	257
Procent	19	81	12	88	14	86

Kommentar: $\Phi_C=0,221$, $p=<0,001$. $N=551$. Procent är avrundat till närmaste heltal.

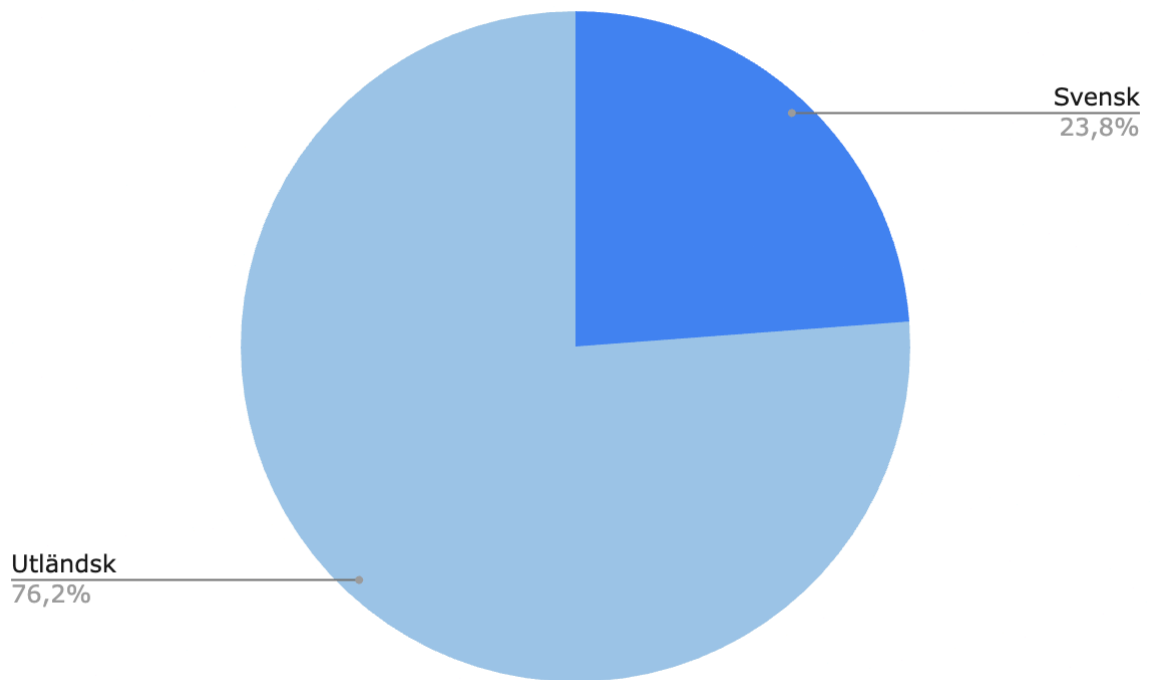
Tabell 5.3.2 Perspektiv relaterat till gärningen fördelat på gärningspersonen etnicitet

	Fällande perspektiv	Friande perspektiv	Neutralt perspektiv
Europa*	16	6	18
Procent	7	75	16
Östeuropa**	19		11
Procent	9		10
Nordamerika***	5	2	7
Procent	2	15	6
Sydamerika****	2		3
Procent	1		3
Mellanöstern*****	71		32
Procent	32		29
Afrika*****	69		25
Procent	32		23
Asien*****	37		13
Procent	17		12
Oceanien*****			1
Procent			1
Totalt antal	219	8	110

Kommentar: * $\varphi_c=0,168$, $p<0,001$; ** $\varphi_c=0,131$, $p<0,001$; *** $\varphi_c=0,142$, $p<0,001$; **** $\varphi_c=0,132$, $p<0,001$; ***** $\varphi_c=0,135$, $p<0,001$; ***** $\varphi_c=0,141$, $p<0,001$; ***** $\varphi_c=0,134$, $p<0,001$; ***** $\varphi_c=0,143$, $p<0,001$. Procent är avrundat till närmaste heltal.

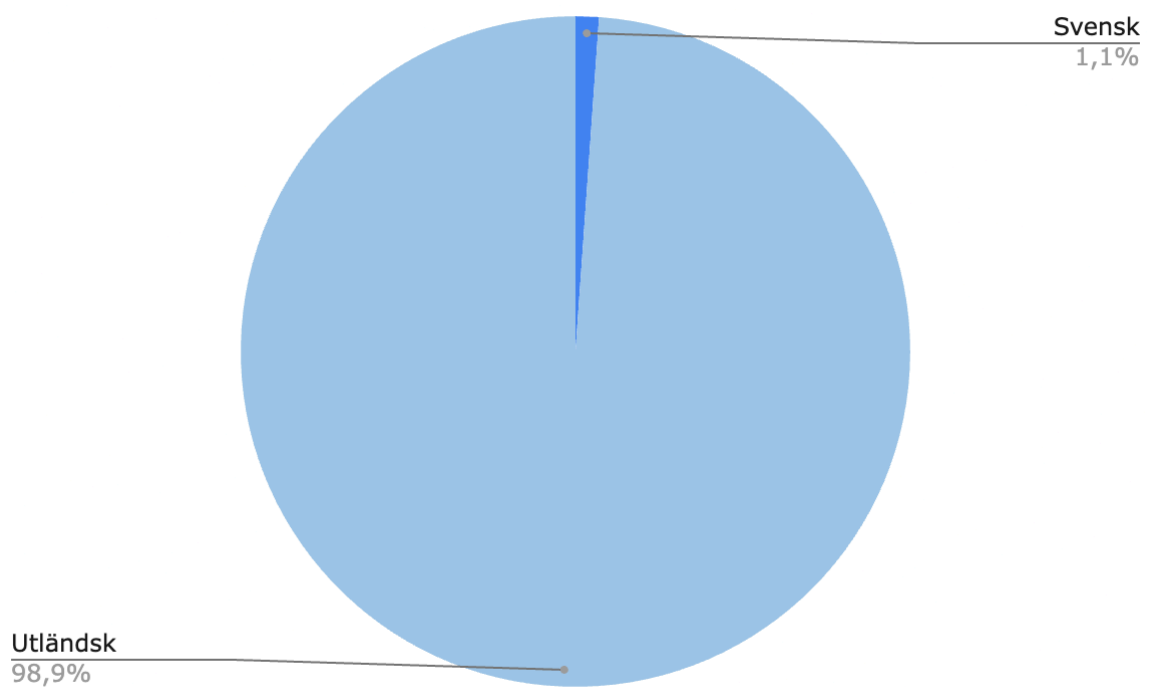

Figur 5.3.1 Andel skrivtecken fördelat på hur gärningspersonen framställs

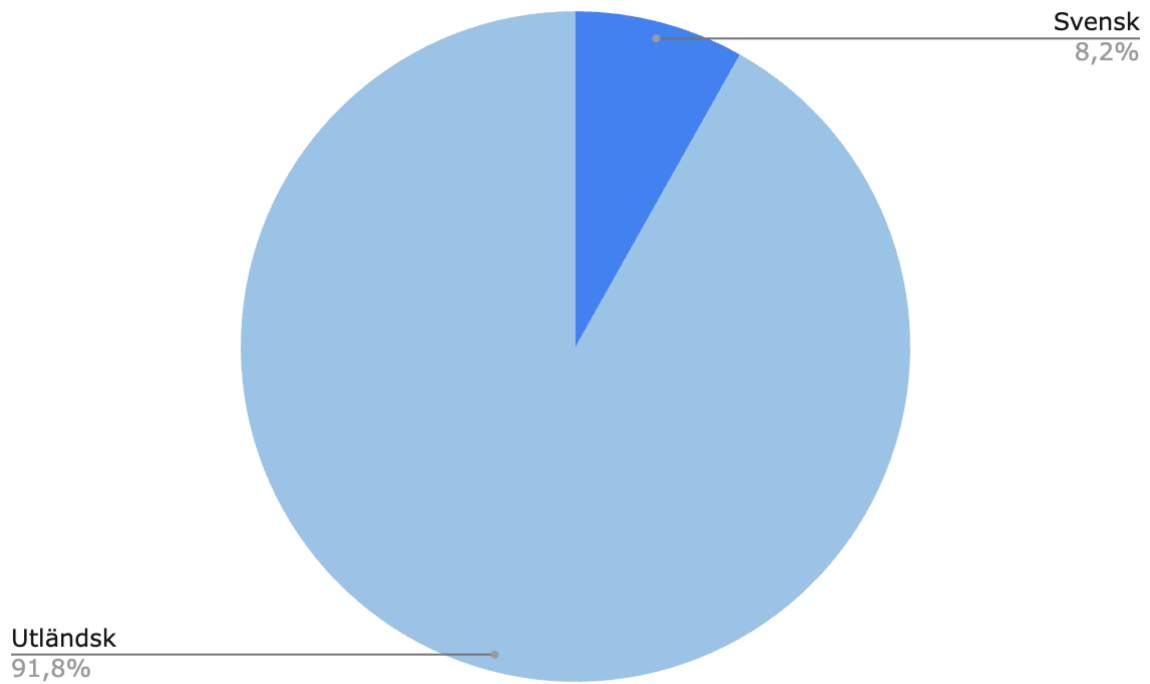
Kommentar: $\Phi_c=0,112$, $p=0,002$. $N=21$.

Figur 5.3.2 Anmärkningar på gärningspersonens hudfärg och/eller etnicitet fördelat på hur gärningspersonen framställs

Kommentar: $\Phi_c=0,312$, $p<0,001$. $N=89$.

Figur 5.3.3 Anmärkningar på gärningspersonens kulturella och/eller religiösa tillhörighet fördelat på hur gärningspersonen framställs

Kommentar: $\phi_c=0,134$, $p<0,001$. $N=49$.

Tabell 5.3.3 Anmärkningar på gärningspersonens hudfärg och/eller etnicitet samt kulturella och/eller religiösa tillhörighet fördelat på etnicitet

	Hudfärg och/eller etnicitet	Kulturella och/eller religiösa tillhörighet
Europa*	2	2
Procent	3	6
Östeuropa**	6	3
Procent	10	9
Nordamerika***	3	
Procent	5	
Mellanöstern****	20	12
Procent	33	34
Afrika*****	19	10
Procent	31	29
Asien*****	11	8
Procent	18	23
Totalt antal	61	35

Kommentar: *Sydamerika* och *Oceanien* har tagit bort tabellen för läsbarhetens skull eftersom ingendera hade några anmärkningar. * $\Phi_C=0,145$, $p<0,001$; $\Phi_C=0,101$, $p=0,006$; ** $\Phi_C=0,128$, $p<0,001$; $\Phi_C=0,091$, $p=0,016$; *** $\Phi_C=0,127$, $p<0,001$; $\Phi_C=0,104$, $p=0,005$; **** $\Phi_C=0,140$, $p<0,001$; $\Phi_C=0,097$, $p=0,009$; ***** $\Phi_C=0,155$, $p<0,001$; $\Phi_C=0,107$, $p=0,003$; ***** $\Phi_C=0,148$, $p<0,001$; $\Phi_C=0,116$, $p=0,001$. N=61;35. Procent är avrundat till närmaste heltal.